

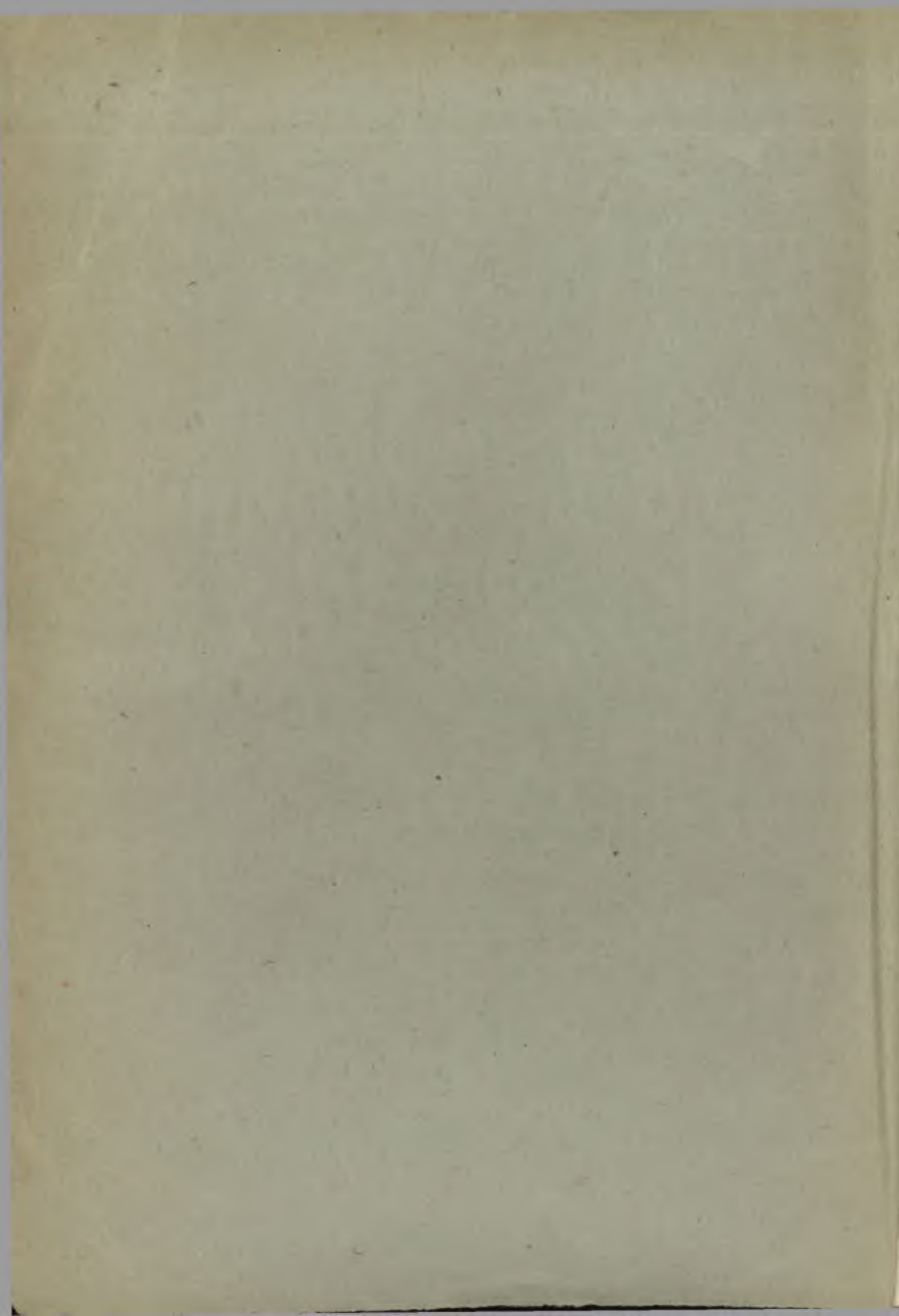

**I ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
ФНРЈ**

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ

ИЗДАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ

1 9 4 6

СМРТ ФАШИЗМУ — СЛОБОДА НАРОДУ

Arhivul Statului
documentația

I ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ

31 јануара — 4 фебруара 1946 године

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ

ИЗДАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ

1946

Sekretariat Skupštine SRS
dokumentacija

ЗАЈЕДНИЧКА СЕДНИЦА САВЕЗНОГ ВЕЋА И ВЕЋА НАРОДА

Прва седница

(31 јануара 1946 г.)

Почетак рада у 18.30 часова.

При уласку у дворану чланове Савезне владе на челу са председником маршалом Јосипом Брозом Титом и чланове Претседништва оба дома на челу са претседницима Владимиром Симићем и Јосипом Видмаром народни посланици поздрављају стојећи дуготрајним плескањем.

Претседавао претседник Савезног већа Симић Владимир (изборни срез Београд V, НР Србија).

Претседавајући: Отварам прву заједничку седницу I ванредног заседања Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије. Ова заједничка седница заказана је за утврђивање дневног реда.

Пре но што пређемо на утврђивање дневног реда, имам да вам саопштим да је Претседништво примило од претседника Министарског савета, Министра народне одбране и заступника Министра иностраних послова маршала Југославије Јосипа Броза Тита следећи акт:

„ПРЕЗИДИЈУМУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

У вези с тиме што је Уставотворна скупштина донијела нови Устав, сматрам својом дужношћу да поднесем оставку Савезне владе да би се могло одмах приступити извршењу

одлука које садржи Устав у глави VIII-ој, о савезним органима државне управе.

Изражавам захвалност у име своје и свих чланова Владе на повјерењу које је Уставотворна скупштина изразила Савезној влади 1 децембра 1945 године, повјеривши јој вршење дужности до овог великог хисторијског часа, када је наша земља добила истински демократски Устав.

31 јануара 1946 године
Београд

Претсједник Министарског савјета,
Министар народне одбране и
заст. Министра иностраних послова,
маршал Југославије

Ј. Б. Тито, с. р.

Према томе, предлаже се за дневни ред данашње заједничке седнице Народне скупштине: оставка Владе Федеративне Народне Републике Југославије.

Прима ли Скупштина овај дневни ред? (Прима). Има ли ко какав други предлог? (Нема). Према томе је предложени дневни ред за данашњу заједничку седницу усвојен.

Приступамо дневном реду. Да ли ко од народних посланика жели да говори? (Д-р Благоје Нешковић: Молим за реч). Има реч д-р Благоје Нешковић.

Д-р Благоје Нешковић (изборни срез Београд VII, НР Србија): Другови народни посланици, част ми је да предложим Народној скупштини следеће:

Прво, да Народна скупштина уважи оставку коју је поднео садашњи претседник Владе, маршал Југославије друг Тито;

друго, да Народна скупштина повери састав нове Владе маршалу Југославије другу Јосипу Брозџу Титу (Сви народни посланици устају, настаје бурно и дуготрајно плескање, које траје неколико минута);

треће, да садашња Влада врши своју функцију до састава нове Владе и до преузимања функције од садашње Владе. (Бурно плескање).

Претседавајући: Чули сте предлог народног посланика д-р Благоја Нешковића. Да ли Скупштина прима овај предлог? (Прима. — Бурно плескање). Има ли ко какав други

предлог? (Нема). Објављујем да је предлог народног посланика д-р Благоја Нешковића, онако како га је формулисао и изрекао, једногласно примљен.

На овај начин ми смо исцрпили дневни ред и ја ову седницу закључујем. Наредна седница биће заказана писменим путем. Скрећем народним посланицима пажњу да се у току сутрашњег дана интересују, јер није искључено да, евентуално, и сутра буде та наредна седница.

(Седница је закључена у 18,40 часова).

ZAJEDNIČKA SEDNICA SAVEZNOG VEĆA I VEĆA NARODA

Druga sednica

(1 februara 1946 g.)

Početak rada u 16.20 časova.

Mandatora za sastav Savezne vlade — maršala Jugoslavije Josipa Broza Tita pri ulasku u skupštinsku dvoranu svi narodni poslanici dočekuju stojeći i priređuju mu burne ovacije. Dugotrajno pljeskanje ponavlja se u nekoliko mahova. — Burnim pljeskanjem pozdravljaju narodni poslanici i ulazak Pretsedništva oba doma na čelu sa pretsednicima Josipom Vidmarom i Vladimirom Simićem.

Pretsedavao pretsednik Veća naroda Vidmar Josip (NR Slovenija).

Pretsedavajući: Gospodo narodni poslanici, drugovi i drugarice, otvaram drugu zajedničku sednicu Narodne skupštine FNRJ. Molim druga sekretara Ninka Petrovića da pročita zapisnik prethodne sednice.

Sekretar Ninko Petrović (NR Srbija) čita zapisnik I zajedničke sednice.

Pretsedavajući: Ima li primedaba na pročitani zapisnik? (Nema). Prima li Narodna skupština ovaj zapisnik? (Prima). Objavljujem da je zapisnik primljen i da se overava.

Prvo treba da utvrdimo dnevni red. Predlažem Narodnoj skupštini kao dnevni red: imenovanje nove Vlade FNRJ. Prima li Skupština ovakav dnevni red? (Prima). Pošto je Narodna skupština primila ovaj predlog, to prelazimo odmah na dnevni red.

Molim narodnog poslanika maršala Jugoslavije Josipa Broza Tita, da podnese Skupštini izveštaj o rezultatu misije za koju je dobio mandat. (Burno i dugotrajno pljeskanje).

Maršal Jugoslavije Josip Broz Tito (*nosilac savezne liste*): Drugovi narodni poslanici, dobivši mandat za sastav nove Vlade, ja sam taj zadatak izvršio.

Želim ovom prilikom da ovdje kažem nekoliko riječi o samom sastavu Vlade.

Bilo je ovdje potrebno uzeti nekoliko momenata u obzir: prvo, nacionalne momente, drugo, političko-partijske i, treće, što je najvažnije, gdje ja mislim da se vi svi slažete, pitanje kvaliteta ljudi u Vladi koja treba da radi. Ja sam se konsultovao sa predstavnicima svih partija koje se nalaze u Narodnom frontu. Mi smo došli lako do sporazuma baš na osnovu momenata koje sam im ja predočio. I, prema tome, ja bih vas molio da saslušate moj izvještaj, odnosno da vam pročitam lica koja vam ja predlažem ovdje kao članove nove Vlade, koju vi treba ili da potvrdite, ili — da kažete svoje mišljenje.

Prvo, to je mjesto pretsjednika... (Cijela Narodna skupština diže se na noge i burno i dugotrajno pozdravlja maršala Josipa Broza Tita kao pretsjednika Ministarskog savjeta);

drugo, potpretsjednik Ministarskog savjeta i pretsjednik Kontrolne komisije pri Vladi Edvard Kardelj (Svi poslanici, stojeći, burno pljeskaju);

drugi potpretsjednik Ministarskog savjeta Jaša Prodanović (Pljeskanje).

Sada dolaze tri ministra bez portfelja, i to baš zbog onih razloga koje sam ja naveo, tj. nacionalnih, i to je ministar bez portfelja Milovan Đilas (Burno pljeskanje);

ministar bez portfelja Kirilo Šavić (Pljeskanje), i ministar bez portfelja Dimitar Nestorov (Pljeskanje). Dakle, ovo su tri ministra bez portfelja. Možda se vama ovo na prvi pogled čini malo neobično. No, ne samo ti momenti o kojima sam ovdje govorio, nego i jedan drugi momenat koji govori za to da je to prihvatljivo i da je to potrebno jeste da ti ministri bez portfelja zapravo neće biti bez posla, nego da će svaki morati da rukovodi bar jednom komisijom koje se stvaraju pri Pretsjedništvu. To je Komisija za prosvjetu, jer se ukida Ministarstvo prosvjete, to je Komisija za socijalno staranje, jer se ukida Ministarstvo socijalne politike. Još će biti obrazovana Komisija za narodno zdravlje, a kasnije i nekoliko drugih komisija. Tako će svi članovi Vlade koji su naznačeni

kao ministri bez portfelja voditi poslove koji su vrlo važni za našu državu.

Dalje: ministar inostranih poslova Stanoje Simić, naš ambasador u Vašingtonu (Burno odobravanje);

Ministarstvo narodne odbrane pripalo je meni. (Svi poslanici ustaju sa svojih mjesta i priređuju dugotrajne ovacije maršalu Jugoslavije Josipu Brozu Titu);

ministar saobraćaja Todor Vujasinović (Odobravanje);

ministar pomorstva — to je novo ministarstvo koje se sada stvara — Ante Vrkljan (Odobravanje);

ministar pošta Drago Marušić (Odobravanje);

ministar spoljne trgovine inž. Nikola Petrović (Odobravanje);

ministar finansija Sreten Žujović (Dugotrajno pljeskanje);

ministar unutrašnjih poslova general-lajtnant Aleksandar Ranković (Svi poslanici ustaju sa svojih mesta i dugo aplaudiraju);

ministar pravosuđa Frane Frol (Odobravanje);

ministar industrije i pretsjednik Planske komisije Andrija Hebrang (Odobravanje);

ministar rudarstva Bane Andrejev (Odobravanje);

ministar trgovine i snabdijevanja dr. Zaim Šarac (Odobravanje);

ministar poljoprivrede i šumarstva dr. Vaso Čubrilović (Odobravanje);

ministar rada Vicko Krstulović (Odobravanje);

ministar građevina Vlada Zečević (Odobravanje); i, na koncu,

ministar informacija Sava Kosanović (Odobravanje).

Drugovi i gospodo narodni poslanici, to su ministri koje ja vama ovdje predlažem na vaše riješenje, na primanje, potvrdu ili izvjesne prigovore. (Burno pljeskanje).

Pretsedavajući: Drugovi i drugarice, čuli ste izveštaj i predlog narodnog poslanika maršala Josipa Broza Tita o sastavu njegove Vlade. Prima li Skupština ovaj izveštaj i potvrđuje li listu ministara kako ju je predložio mandator? (Jednodušan odgovor: Prima se. — Narodni poslanici ustaju i burno i dugotrajno aplaudiraju). Ima li prigovora ovoj listi? (Uzvici: Nema). Nema. Proglašujem da je Skupština imenovala novu Vladu Federativne Narodne Republike Jugoslavije prema

listi koju je podneo maršal Jugoslavije Josip Broz Tito. (Opšte burno i dugotrajno pljeskanje).

Pre nastavka rada ove Skupštine, predlažem kratku pauzu.
(Sednica je prekinuta u 16,30 časova).

*

Pošto je mandator za sastav nove Vlade FNRJ, maršal Jugoslavije Josip Broz Tito, pročitao na zajedničkoj sednici Narodne skupštine FNRJ listu članova Vlade, koju je Skupština jednoglasno odobrila, dat je kratak odmor.

Za vreme prekida sednice novoobrazovana Vlada FNRJ u zelenoj dvorani Narodne skupštine položila je zakletvu pred Prezidijumom Narodne skupštine.

Posle položene zakletve predsednik Prezidijuma **d-r Ivan Ribar** pozdravio je predsednika Vlade maršala Jugoslavije Josipa Broza Tita i članove Vlade ovim rečima:

Druže Pretsedniče i drugovi ministri, pošto ste položili zakletvu, dozvolite mi nekoliko reči.

Jedinstven je u istoriji naših naroda današnji izbor naše narodne Vlade. Prvi put naši narodi izabrali su sebi preko svojih zakonitih predstavnika u Narodnoj skupštini FNRJ svoju pravu Vladu, koja odgovara njihovoj pravoj volji. Imenovanje Vlade koja izlazi po volji naroda jedinstven je dokaz postojeće stvarnosti u našoj Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji. Svi prigovori protivnika o diktaturi, koje protivnici našeg Narodnog fronta pokušavaju ubaciti, ovim su izborom Vlade ponovo obesnaženi. Jedinstvena i nedeljiva vlast naših naroda došla je ovim izborom do svoje pune pobeđe.

U ime Prezidijuma Federativne Narodne Republike Jugoslavije, ja Ti, druže Pretsedniče, čestitam na punom poverenju naših naroda. Čestitam i svim članovima prve Vlade nakon primljenog Ustava.

Poverenje koje Ti narodi ovim izborom izražavaju zaslužno je u punoj meri. Jer Ti si ga opravdano zaslužio sa svojim istrajnim, požrtvovanim i herojskim radom za sve vreme našeg narodnog pokreta, naše narodno-oslobodilačke borbe, kao i uspešnim naporima za obnovu i konsolidaciju naše zemlje. Naši narodi veruju da će Vlada pod Tvojim mudrim rukovodstvom produžiti borbu i napore za napredak i procvat naše Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

*

(Posle odmora)

Pretsedavajući: Nastavljamo zajedničku sednicu Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije. Izveštavam Narodnu skupštinu da je za vreme ovog odmora novo-sastavljena Vlada položila zakletvu pred Prezidijumom Narodne skupštine. (Buran aplauz). Kao što je poznato bivše Predsedništvo Ustavotvorne skupštine automatski je prešlo u funkciju Prezidijuma. Član 6 Zakona o Predsedništvu Ustavotvorne skupštine kaže da kad se Ustavotvorna skupština, u smislu člana 26 Zakona o Ustavotvornoj skupštini, pretvori u redovnu Narodnu skupštinu, onda se Predsedništvo Ustavotvorne skupštine istovremeno pretvara u Predsedništvo redovne Narodne skupštine. Pred tim Predsedništvom Vlada je položila zakletvu.

Sad molim drugove narodne poslanike da saslušaju reč predsednika Vlade maršala Jugoslavije Josipa Broza Tita. (Buran i dugotrajan aplauz).

Predsjednik Ministarskog savjeta i Ministar narodne odbrane, maršal Jugoslavije Josip Broz Tito (*nosilac savezne liste*): Drugovi i gospodo narodni poslanici, sa donošenjem Ustava konačno je dovršena naša nova državna zgrada. Završena je prva posleratna etapa, etapa političke konsolidacije i stvaranja svega onoga što državu čini državom, i to u ovom slučaju istinski narodnu državu. U tome periodu naši su narodi imali velike uspjehe, izvršili su krupna djela, kako u političkom i kulturnom, tako i ekonomskom pogledu. Nastaje drugi period, čije su smjernice jasno obilježene u našem Ustavu. Period ne manje težak u pogledu izvršavanja naših privrednih i drugih zadataka, zadataka na obnovi naše zemlje itd. Ako bacimo pogled unazad od 1941 godine pa na ovamo, kroz kakve su sve oluje i teškoće naši narodi prošli i šta su sve izdržali, onda ne samo da vidimo veliku i neiscrpnu vitalnu snagu naših naroda, nego i veliku stvaralačku moć i polet. To nam je najbolja garancija da ćemo i ove zadaće i teškoće koje još stoje pred nama sigurno sa uspjehom savladati.

Prva Savezna vlada Federativne Narodne Republike Jugoslavije, obrazovana na osnovi Ustava i potvrđena od Narodne skupštine FNRJ, svjesna je ogromnih zadataka koje stoje pred njom, kao i teškoća pri izvršenju tih zadataka. Svjesna je i sve težine odgovornosti koje preuzima na sebe pred narodima Jugoslavije. Te će zadatke moći izvršiti jedino na taj način ako

će imati punu podršku naroda, ako će državni i privredni organi savjesno vršiti svoje dužnosti, ako će svaki službenik, od najnižeg činovnika pa do ministara, raditi u duhu Ustava Federativne Narodne Republike Jugoslavije, koji predstavlja izraz težnji svih naših naroda, koji predstavlja temelj naše nove narodne demokratije, naše državnosti, naše nacionalne ravnopravnosti i socijalne pravednosti, koji sadrži u sebi sve elemente za stvaranje ekonomski i kulturno jake države u kojoj je zagarantovana sretnija budućnost svima građanima.

Razumije se da će ovoj Vladi biti olakšan rad zbog toga što su osnovne smjernice toga rada već odavno stvorene. Stvorene su te smjernice još u toku velike oslobodilačke borbe i nastavljene u poslijeratnom periodu, dok su konačno sada utvrđene u Ustavotvornoj skupštini, u novom Ustavu.

Kao najvažnije i najhitnije ova Vlada smatra pitanje obnove naše zemlje. Toj velikoj i neodložnoj zadaći Vlada će posvetiti sve svoje snage i najveću pažnju, kao što je to činjeno, prema mogućnostima, i do sada. Ova Vlada će i nadalje voditi najveću brigu o onim oblastima naše zemlje koje su u ovome ratu najviše postradale, a to su u prvom redu: Bosna i Hercegovina, Lika i Kordun, Dalmacija, Crna Gora, Sandžak i neki drugi krajevi. Iako još ove godine neće biti moguće izraditi opšti državni plan, Savezna vlada će ipak preko vlada republika morati pristupiti još ove godine planskoj izgradnji popaljenih sela i varoši u tim oblastima. Pri ostvarenju te zadaće Savezna vlada se nada na najveću podršku i pomoć najširih narodnih masa iz svih naših narodnih republika. Treba podignuti i osposobiti za stanovanje na hiljade i hiljade kuća i gospodarskih zgrada koje su popalili i razorili njemački, talijanski i drugi okupatori.

Osposobljavanje i podizanje naše privrede zahtijeva ogromne napore i sredstva. Vlada će i rješavanju ovoga pitanja pristupiti sa najvećom energijom. Osposobljavanje fabrika, rudnika, saobraćaja itd. na predratni stepen, pa i više, to je zadaća koju Vlada, uz pomoć širokih radnih masa i narodne inteligencije, mora velikim dijelom još ove godine izvršiti. Proizvodnja u fabrikama i preduzećima mora se povisiti, a troškovi proizvodnje sniziti, jer je Vlada svjesna toga da samo tim putem može doći do poboljšanja životnih uslova, kako radnika, tako seljaka i građana. Stvoriti dovoljno raznovrsnih fabričkih proizvoda, znači omogućiti u dovoljnoj količini snabdjevanje seljaštva, radništva i ostalih građana tim proizvodima. Smanjiti

troškove proizvodnje, znači smanjiti cijene tim proizvodima, znači smanjiti razliku između cijena fabričkih i poljoprivrednih proizvoda, znači učvrstiti vjeru seljaka u postojeće stanje, znači učvrstiti savez radnika i seljaka, znači učvrstiti našu Federativnu Narodnu Republiku Jugoslaviju.

Saobraćajne prilike mogu, ako su dobre, mnogo olakšati i ubrzati privredni razvitak naše zemlje, a isto tako mogu ga ukočiti ako ostanu takve kakve jesu. Prema tome, Vlada će nastojati da u prvom redu, kada je riječ o obnovi, osposobi saobraćaj. Potrebno je što prije zamijeniti drvene konstrukcije mostova sa čeličnim ili betonskim mostovima. Potrebno je snova osposobiti dvojne kolosjeke tamo gdje su već bili kao na pr.: Zagreb—Beograd itd. Potrebno je izgraditi stotine popaljenih i porušenih željezničkih stanica i magacina, jer bez toga se ne može zamisliti uspješan i redovan saobraćaj. Potrebno je osposobiti riječni i pomorski saobraćaj da bi mogao odgovarati potrebama današnjice i potrebama sutrašnjice, drugim riječima, potrebama privrede u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji. Vlada će nastojati da na bilo koji način pribavi potrebna sredstva i za izgradnju novih saobraćajnih puteva, novih fabrika, novih rudnika, novih preduzeća, koja su neophodna za razvitak naše privrede. Sve to zahtijeva ogromne materijalne izdatke i organizatorske napore i vještinu. Iz redovnog budžeta neće se moći mnogo učiniti. Treba svim silama povećati fond za obnovu i široku narodnu inicijativu, koja je već do sada pokazala sjajne rezultate u obnovi naše zemlje.

Jedan od jakih izvora za obnovu moraju biti reparacije. Vlada će preduzeti sve mjere da se reparacije čim prije plaćaju našoj zemlji, koja je od svih zemalja u Evropi najviše stradala. Isto tako stoji stvar sa restitucijom onoga što su okupatorske sile opljačkale u našoj zemlji. Vlada će čvrsto stajati kod toga da se to vrati, bez obzira gdje se to nalazilo. U tome pitanju reparacija i restitucija naša zemlja do sada nije nailazila na dovoljno razumjevanje, čak i kod nekih naših saveznika. Nas iznenađuje činjenica da su neke naše saveznice sklone da zaborave da je Jugoslavija bila žrtva italijanske agresije, da su italijanske okupatorske trupe načinile ogromne štete u našoj zemlji. Zaboravljaju da je Italija dužna nadoknaditi učinjenu štetu. Rezumije se da lakše zaboravlja onaj koji nije imao tu nesreću da u svojoj vlastitoj zemlji iskusi sva nedjela i haranja okupatora, ali Jugoslavija to ne može zaboraviti, ako bi i htjela. (Opšte burno odobravanje). Suviše su duboke rane i ne-

nadoknadive štete da bi se to moglo zaboraviti i oprostiti bez naknade tih šteta, barem djelimično. Mrtve neće moći više niko vaskrsnuti, ali popaljena sela i gradove moraju nam pomoći obnoviti oni koji su ta nedjela počinili. To traži pravednost koju niko ne može osporavati našoj zemlji, koju ona u punoj mjeri zaslužuje. To traži interes budućeg mira i međunarodne saradnje.

Kao jedan od najvažnijih u privredi Vlada smatra poljoprivredni sektor. Vlada će nastojati da ove godine bude potpuno završena kolonizacija i sprovedena agrarna reforma. Seljacima — kolonistima trebaće pomoći dok se ne oslone na vlastite noge. Izvjesna intervencija Vlade, ili za to određenih organa, na posjedima kolonista mora se shvatiti kao pomoć, a ne osporavanje vlasništva. Na tim posjedima sjetva i obrada zemlje zadružnim putem jeste način da se kolonisti čim prije prilagode novim uslovima i osposobe u intenzivnom načinu obrade zemlje. Da bi kolonisti čim prije izašli iz teškoća, Vlada će morati njima osigurati izvjesne kredite pod čim moguće povoljnijim uslovima.

Isto tako Vlada će pomagati zadrugarstvo, jer je na to ne samo obavezuje Ustav, već i to što zadruge predstavljaju snažan faktor u našoj privredi. Davanjem raznih kredita pod povoljnim uslovima omogućiti će razvitak zadruga. Da bi naše seljačke zadruge zaista potpuno odgovorile svojim ciljevima, one moraju biti pod staranjem države, u rukama, u prvom redu, siromašnih i srednjih seljaka, u rukama onih koji zaslužuju povjerenje širokih seljačkih masa, a ne u rukama raznih špekulanata, koji bi želili iskoristiti zadruge u svoje lične svrhe, ne vodeći računa o zajednici.

U poljoprivredi uopšte moraće se unositi više plana. Zadatak je Savezne vlade kao i vlada narodnih republika da stvore za to potrebne uslove. Naša poljoprivreda mora biti pod kontrolom Vlade, mora biti planska, osobito što se tiče industriskih biljaka. Seljacima treba pomoći dobrim sjemenjem i gnojivom, ali i uputiti ih gdje je potrebno šta sijati i gajiti, tj. gdje će najbolje uspjevati koja vrsta žitarica, voća, povrća itd. Racionalno iskorišćavanje raznovrsnih prirodnih uslova naše zemlje u cilju unapređenja naše poljoprivrede donijeti će velike koristi našoj zemlji, silno će ojačati našu privredu uopšte. Vlada ima zadatak da radi na tome da se čim prije izade iz dosadašnjeg primitivizma na savremene metode rada u privredi naše zemlje.

Iako se socijalne funkcije prenose na federalne vlade, ipak će Savezna vlada voditi i dalje najveću brigu o krajevima postradalim u ratu. Socijalna pomoć će se davati u prvom redu ratnoj siročadi i nesposobnim za rad. Ustav predviđa da je svaki naš građanin dužan dati zajednici prema svojim sposobnostima. Prema tome će Savezna vlada i narodne republikanske vlade organizacijom i otvaranjem javnih radova zapošljavati one koji nemaju drugih prihoda ili zarade. Dosadašnji način rješavanja socijalnog pitanja imao je i negativne posljedice. Ogromne sume koje je do sada država izdala u tu svrhu, nisu postigle potpuno svoj cilj. Pomoć je davana i onima kojima nije bila potrebna ta pomoć, koji su bili sposobni za rad. To je imalo za rezultat da su se baš takvi uklanjali i od obaveze rada, nisu marili za rad ni za platu.

Stvaranje Državne kontrolne komisije pri Saveznoj vladi imaće velikog značaja za pravilno funkcionisanje državnog aparata. Pomoću svojih kontrolnih organa Vlada će najodlučnije postupati protiv svakog onog koji nanosi štetu državi, odnosno narodnoj zajednici, bilo kroz organe narodnih vlasti ili u privredi.

S druge strane, Vlada će isto tako odlučno postupati protiv onih građana koji hotimično ne ispunjavaju svoje obaveze prema državi, bilo da se to izražava u neplaćanju poreza, ili u nekim drugim obavezama. Ukoliko bi takvih pojava bilo one su štetne za državu, za narodnu zajednicu kao cjelinu. Vlada je sa svoje strane dužna, i ona će to učiniti, da razne terete pravilno raspodijeli prema imovnom stanju i prihodima tako da oni neće ispoljavati socijalnu nepravdu i smetati podizanju životnog standarda pojedinaca, bilo na selu ili u gradu.

U vanjskoj politici naša je zemlja jako učvrstila svoj položaj. Stekla je veliki ugled među Ujedinjenim nacijama. Učešće predstavnika naše zemlje na Skupštini Ujedinjenih naroda u Londonu i stav koji ona zauzima po mnogim važnim pitanjima jasno pokazuje da Federativna Narodna Republika Jugoslavija ulaže sa svoje strane sve svoje snage za učvršćenje mira i međunarodne saradnje.

U svojoj vanjskoj politici nova Vlada će produžiti putem kojim je išla dosadašnja Vlada. Jedan od najjačih faktora za sigurnost naše nezavisnosti i mirnog razvitka naše zemlje predstavljala nerazrušivi savez između Jugoslavije i Sovjetskog Saveza. Ekonomska, politička i kulturna saradnja sa SSSR-om ima neocjenjive koristi za našu zemlju. Ta saradnja ima i velike

koristi za učvršćenje mira i sigurnosti u svijetu. U sličnom pravcu razvijaju se naši odnosi sa Poljskom i Čehoslovačkom. Sa ovim zemljama već postoji vrlo tijesna ekonomska, politička i kulturna saradnja. Sa obe zemlje Jugoslavija je sklopila trgovinske ugovore, koji će biti obostrano od velike koristi. Sa Bugarskom i Albanijom odnosi su najbolji. Samo uslovi pod kojima se nalazi nama bratska Bugarska donekle smetaju punom zamahu ekonomske i političke saradnje između naše dvije zemlje. No, krivica za to nije ni na Otačastveno-frontovskoj Bugarskoj, ni na Jugoslaviji. Naša je duboka želja da Otačastveno-frontovska Bugarska čim prije prebrodi sve te teškoće, pri čemu će uvijek naići na našu podršku. Naša je želja da se obe naše zemlje mogu posvetiti nesmetano punom svome razvitku i međusobnoj saradnji.

Sa našom susjednom mladom Albanskom Republikom veže nas zajednička borba protiv istih porobljivača, vežu nas zajednička borba i zajednička stradanja. Prema tome, narodi Jugoslavije nisu ravnodušni prema albanskom narodu. Albanija je u punoj mjeri zaslužila svojim doprinosom u ratu na strani Ujedinjenih nacija da se poštuje njena nezavisnost i integritet. Uvjeren sam da ovo gledište Vlade dijele svi naši narodi. Vlada će produžiti na učvršćivanju i produbljivanju tjesnih ekonomskih, političkih i kulturnih odnosa sa albanskim narodom. Takva saradnja je ne samo od velike koristi po obe zemlje, nego predstavlja i snažan prilog miru na Balkanu.

Sa Grčkom su se u posljednje vrijeme odnosi donekle popravili. Vlada će i dalje raditi na poboljšanju tih odnosa. Ona će nastojati da se izbjegne ono što bi moglo pogoršati odnose između naše dvije zemlje i onemogućiti saradnju. Vjerujemo da će to isto činiti i susjedna nam grčka vlada, jer je to u interesu ne samo ovih zemalja, nego i mira uopšte.

Sa susjednom Rumunjskom odnosi su dobri i normalni. Postoji ekonomska saradnja između obih zemalja i postoje najbolje perspektive u budućnosti za još veću saradnju, čim demokratska Rumunjska prebrodi izvjesne teškoće, slične kao i Bugarska.

Naša je zemlja do sada dala najveće dokaze dobre volje da želi sa susjednom Mađarskom živjeti u dobrim odnosima. Prva je pružila ruku pomirnicu i prešla velikodušno preko prošlosti baš u interesu budućeg mira i dobrih susjednih odnosa. Mi vjerujemo da mađarska vlada ne dijeli mišljenje onih revizionističkih i reakcionarnih elemenata u Mađarskoj, koji su

najviše krivi za zločine učinjene u vrijeme okupacije u Bačkoj, Međumurju i Prekomurju, a koji danas, ohrabreni nekim međunarodnim reakcionarnim krugovima, ponovno pokazuju svoje imperijalističke prohtjeve prema susjednim zemljama, a napose prema Jugoslaviji. Razumije se da ti ljudi škode samo Mađarskoj, jer slabe povjerenje susjednih naroda prema njoj. Prema tome, ne zavisi od nas kako će se naši odnosi razvijati ubuduće, već u prvom redu od same Mađarske. (Aplauz).

Sa ostalim našim velikim saveznicima i drugim zemljama Vlada će raditi na učvršćenju i produbljivanju dobrih odnosa. Ispituju se mogućnosti sklapanja trgovinskih ugovora, u prvom redu sa onim zemljama od kojih možemo najviše dobiti za obnovu zemlje. Vodeći računa o interesima vlastite zemlje, Vlada će pristupiti konačnom rješavanju izvjesnih ekonomskih pitanja u našoj zemlji na kojima su zainteresovane neke savezničke i neutralne države.

Priznajući i izvršujući svoje obaveze i obaveze koje Jugoslavija ima od prije rata, Vlada će raditi svim snagama na učvršćenju povjerenja prema Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji.

Što se tiče naših teritorijalnih zahtjeva, osobito pitanja Istre, Slovenskog Primorja, Trsta, a i Koruške sa slovenskim življem, koje se sistematski odnarođuje, Vlada će učiniti sve da se ta pitanja čim povoljnije riješe u korist naše zemlje. (Svi poslanici ustaju i dugotrajno aplaudiraju).

Ovih dana jedna će saveznička komisija doći u t. zv. Julijsku Krajinu da ispita na terenu stanje i etničke granice. Naša Vlada žali što pri tome ne učestvuju i pretstavnici Jugoslavije, koja je tu najviše tangirana. Vlada smatra da se pri rješavanju toga pitanja moraju uzeti u obzir ne samo etnički, ekonomski i strateški razlozi koji govore u prilog Jugoslavije, nego i pojam pravednosti prema našoj zemlji, koja je poslije prošlog rata izgubila te krajeve, jer je to bila cijena koja je na štetu Jugoslavije plaćena Italiji za njezin ulazak u rat na strani Antante. Još manje ima Italija pravo da to traži danas, jer je bila napadač, ne samo na Jugoslaviju, nego i u ratu protiv Ujedinjenih naroda. (Aplauz). Za nas ne postoji nikakva Vilsonova linija. To je stvar prošlosti, prošlih kombinacija, za koje su se uhvatili talijanski imperijalisti, da bi barem nešto istrgovali na štetu naše zemlje, na štetu našeg stanovništva koje naseljava te krajeve. Imajući punu podršku ne samo svih naroda Jugoslavije, nego i najveću podršku svega stanovništva bez

obzira na nacionalnost u tim krajevima, koji su pred rješavanjem, Savezna vlada će najodlučnije braniti interese naše zemlje, naših naroda. Vlada dijeli mišljenje svih naših naroda kad smatra da je u interesu budućeg mira i dobrih odnosa, ako se to pitanje riješi pravedno, jer je to naše nepobitno pravo, jer to zahtijevaju principi pravednosti, koji treba da trijumfuju poslije ovog velikog oslobodilačkog rata u kome je Jugoslavija dala ogromne žrtve, vjerujući u pobjedu tih principa. (Aplauz).

Drugovi narodni poslanici, iznijevši u najkraćim crtama zadatke koji stoje pred novom Vladom, moram na koncu još jedanput podvući njihovu ogromnu važnost za napredak naše mlade Narodne Republike. Od njihovog ostvarenja zavisi snaga i sretnija budućnost naše zemlje, naših naroda. Obraćamo se vama, drugovi poslanici, a preko vas svim našim narodima, da napregnemo sve naše snage za izvršenje tih zadataka. Mi se moramo osloniti u prvom redu na naše vlastite materijalne mogućnosti. Potrebno će biti da se mnogo čega odrekemo dok ne prebrodimo najglavnije teškoće.

Potrebno je zavesti najveću štednju, jer su naša materijalna sredstva kojima raspolazemo za obnovu vrlo oskudna. Treba da bude svaki budan protiv svih oblika rasipanja ili uništavanja narodne imovine. Pitanje štednje moraju u prvom redu imati stalno u vidu rukovodeći ljudi, od najnižih do najviših državnih, privrednih i vojnih službenika. Pitanje štednje moraju imati u vidu svi oni koji vole svoju zemlju, koji žele da je vide čim prije ekonomski snažnu i naprednu.

Samo najvećim naporom, najvećim samoodricanjem i samopožrtvovanjem i mobilizacijom svih narodnih snaga mi ćemo moći brzo savladati naše zadatke i učiniti našu zemlju onakvom za kakvu su se borili i ginuli najbolji sinovi naše zemlje, kakvu žele svi naši narodi — bogatu, kulturnu i sretnu domovinu na koju će biti ponosna ne samo sadašnja, no i buduća pokoljenja. (Opšte burno i dugotrajno pljeskanje).

Претседавајући: Отварам дискусију по експозеу министра претседника, маршала Југославије Јосипа Броза Тита. Молим народне посланике да се јаве за реч. Реч има народни посланик Светозар Вукмановић.

Светозар Вукмановић-Темпо (изборни срез барско-улицки, НР Црна Гора): Другови народни посланици, у име посланика Црне Горе ја поздрављам Владицу декларацију и поводом исте хтио бих да проговорим неколико ри-

јечи. Ослободилачки рат који су водили наши народи промијенио је из основа појам отаџбине. За вријеме старе Југославије наши се народи нијесу осјећали у својој кући. Југославија је била тамница народа. Страни су империјалисти, у захвату ратнога вихора, покушали да разједине наше народе и да их разједињене поробе. Но у току ослободилачкога рата наши народи остали су свјесни чињенице да без заједничке борбе није могуће извојевати слободу ни за поједине народе. Исто су тако постали свјесни чињенице да без заједничкога живота, без једне заједнице нема националне слободе ни за један народ. Покушаји страних империјалиста разбили су се о јединство наших народа у току овога рата. Наши народи данас сматрају ову нашу нову народну државу, коју смо изградили у току овога рата као нову домовину, заједницу равноправних народа, гаранцију за срећан и миран живот свих народа. Но, исто тако, у току овога рата, у току борбе, народне масе узеле су власт у своје руке, за разлику од старе Југославије, гдје се власт налазила у рукама ратних богаташа и шпекуланата. Данас се власт налази у рукама широких народних маса и по томе данас народне масе осјећају нашу нову народну државу као своју домовину, као домовину широких народних маса. Па и материјална богатства налазе се данас у рукама народних маса. Старији људи су свједоци да се после Првог свјетског рата, под маском чувања и подизања националне индустрије, уствари подизала индустрија ратних шпекуланата, људи који су под окупатором аустро-њемачким зарађивали милионе. Данас се то више није могло десити; данас је скоро читава индустрија у народним рукама. После Првог свјетског рата старији људи су свједоци да су велики посједи остали опет у својини црква, у својини појединих велепосједника. Чак и онда кад су на захтјев широких маса морали да пређу на извјесну т.зв. аграрну реформу, чак и онда су се погађали београдски властодршци са босанским агама да се, приликом раздиобе велепосједничке земље, велепосједницима мора дати накнада, јер ће се иначе створити нови социјални слој који ће, ненавикнут да ради, пасти држави на терет. Данас је сасвим друга ситуација. Данас се велепосједничка земља дијели без накнаде сељацима, извлашћују се људи који нијесу обрађивали својим знојем земљу и земља се даје онима који су је обрађивали и који је и данас раде.

Из Владине декларације види се да ће Влада помагати оним крајевима који су у току ослободилачког рата највише пострадали. Исто тако се види да ће Влада помагати ситном и средњем сељаку; види се да ће Влада штитити радничку класу. То значи да се и појам отаџбине за широке радне масе у нашој земљи промијенио. Широке радне масе данас осјећају ову нову државу као своју домовину — домовину радника и сељака. И Влада ће имати најширу подршку широких народних маса у својим настојањима да обнови и изгради нашу земљу. Онај исти ентузијазам, оно исто повјеће у наше народно вођство, у наше ратно вођство у току ослободилачког рата, са којим су широке народне масе ушле у борбу, — тај исти ентузијазам ће данас пратити настојања Владе да изгради и обнови нашу земљу.

Но, ја бих хтио да кажем још нешто о нашој народној Армији. Наша Армија је и по своме саставу и по своме карактеру заиста права народна Армија. Она је састављена од радника и сељака, од бораца у нашим партизанским одредима, бригадама и дивизијама. Она је била у току овога рата, а и данас је, вјерни чувар државне независности, вјерни чувар државних граница и националне независности наше земље. Она је, исто тако, вјерни чувар тековина ове велике борбе. Но, она не би била народна Армија ако данас, кад се цијела земља налази у напону рада за обнову и изградњу наше земље, не би, заједно са својим народом, учествовала на томе послу. И у овом досадањем периоду, наша Армија је достојно и часно извршила и ту своју дужност. На позив свога Врховног команданта, она је учествовала у изградњи и обнови жељезничких мостова, жељезничких пруга, друмова и уопште саобраћаја у нашој земљи. На стотине и стотине мостова изграђених у досадањем периоду су дјело руку бораца наше Армије. Вјерна своме задатку, она је у овом периоду радила и обнављала села која су порушена у току овог рата. На хиљаде и хиљаде подигнутих кућа по селима Лике, Босне, Далмације и Црне Горе су дјело руку војника наше Армије. На пољопривредним радовима широм цијеле наше земље радила је наша Армија заједно са својим народом. Механичари и други стручњаци из наше Армије у празничним и недјељним данима одлазили су у села и помагали сељачким газдинствима на поправци и обнови њиховог инвентара. Нераскидљиве су везе између наше Армије и народа. Наша Армија је народна Армија. Она је

у току овога рата изишла из народа, и она ће остати народна, вјерна народу, вјерна својој домовини. (Буран аплауз). Није случајно што је сваки војник наше Армије, сваки грађанин наше земље данас обузет једним новим духом, духом новог југословенског патриотизма, каквог никада није познавала историја ове земље. Није случајно да је наша Армија родила масовни хероизам својих бораца и својих руководилаца. Та и таква Армија биће најсигурнија гаранција да ће тековине које смо извојевали и које ћемо извојевати у будућностим бити обезбијеђене.

Нова Влада имаће пуну подршку свих наших народа, свих сељака и радника у нашој земљи у својој спољној политици. Наша спољна политика заснована је на одбрани наших националних права. Таква спољна политика одговара улози наше земље у ослободилачком рату, одговара улози наше земље у данашњој међународној борби за очување мира међу народима.

Заиста, наше је мишљење да ми не можемо признати, да не можемо прихватити никакво друго ријешење у погледу Јулијске Крајине, Истре, Трста и Горице, осим да читава та територија — економски и национално једна цјелина, везана са нашом земљом привредно и национално — припадне нашој земљи. (Снажно и дуготрајно одобравање).

Жртве које су пале у Јулијској Крајини од скоро 50 хиљада људи, жена и дјеце, које су пале у борби не само против њемачких и талијанских окупатора, него и за уједињење са својом матицом земљом, са Југославијом, те жртве траже да се остваре вјековни идеали, за које је пао и Владимир Гортан, за које су пали безбројни синови Јулијске Крајине, у борби за присаједињење матици земљи. (Одобравање и поклици: слава им!).

Наша Армија, ма како се то другде тумачило, дошла је као ослободитељица у те крајеве. Својим борбама за Трст, гонећи фашистичке окупаторе, помажући наше савезничке армије у Италији, она је хоћеш-нећеш дошла и као ослободитељица у те крајеве. Жртве које смо дали захтијевају да наша земља остане на становишту које је заузела, на становишту одбране наших националних права. И на тој линији пратиће нашу Владу сви народи наше земље, сви наши људи од Ђевђелије до Трста. (Бурно одобравање).

Ја сам био у току овога рата присутан једном разговору доле у Македонији. Један сељак пита једног нашег војника: „А, хоћемо ли добити Трст? Ама, да нас не преваре? Јер, видиш, прошлог се рата говораше: слобода, слобода самопредељења, а опет изгубисмо Трст!“

Шта то значи? То значи да је до посљедњег човјека у нашој земљи сваки заинтересован за Трст, за Истру, за Горицу, за Јулијску Крајину и остале дијелове наше отаџбине који нијесу били у саставу наше земље до овога рата. (Бурно одобравање у цијелој скупштинској дворани).

И ако не добијемо те крајеве, то ће бити највећа неправда, највећа рана у души сваког човјека наше земље, сваког дјетета, сваке жене, сваке поједине мајке, који су сви као један заинтересовани да добијемо наша права, која смо заслужили и која морамо имати. (Поново бурно пљескање у дворани).

На крају ја био хтио нарочито да поздравим став из декларације о нашем вјечитом савезу са Совјетским Савезом. (Бурно и дуготрајно пљескање). И ту ћу вам рећи један мали детаљ. Било је то на Кајмакчалану 1944 године, у мјесецу јануару. Њемачка офанзива натјерала нас је горе, на врх Кајмакчалана. Били су са нама савезнички официри. Ситуација је била безизлазна. Савезнички официри нам говоре: „Шта ћете да радите? — Ситуација је тешка“, а ми одговарамо: „али ћемо се борити!“

„Ви сте херојска војска, ви сте једина војска на свијету која може издржати те тешкоће“, кажу нам савезнички официри. А један наш борац устао па каже: „Не, има још једна таква војска — Црвена армија“. И заиста, наши су војници у току ослободилачког рата вјеровали у снагу Совјетског Савеза, вјеровали су у побједу праведне ствари, — у побједу Совјета, учили су се од Црвене армије. Они нијесу познавали Црвену армију, али све оно што је најбоље, што је најхрабрије приписивали су Црвеној армији. И сами су тежили да постигну оно што су вјеровали да има Црвена армија. (Бурно одобравање). Мислим да нема примјера у историји да су тако чврсто везана два народа као што су везани наши народи совјетским народима. (Бурно одобравање у цијелој скупштинској дворани понавља се више пута). И за одржавање те повезаности и љубави сви наши народи, до посљедњег човјека, даће пуну подршку. (Бурно пљескање).

У име посланика Црне Горе изјављујем да ће народ Црне Горе, почевши од нас посланика, па преко народних одбора и црногорске владе дати све од себе, као што смо дали у току ослободилачког рата, да наша земља брзо достигне предратни степен и да га превазиђе. (Дуготрајно плескање у цијелој скупштинској дворани).

Претседавајући: Има реч друг Борис Кидрич. (Бурно плескање).

Boris Kidrič (*izborni srez Ljubljana I, NR Slovenija*): Dru-govi narodni poslanici, u ime grupe narodnih poslanika Osvo-bodilne fronte Slovenije pozdravljam deklaraciju naše nove Savezne vlade i reči njezinog pretседnika druga maršala Tita.

Drugovi narodni poslanici, hoću ukratko da se osvrnem na tri stvari. Prvo, na pitanje obnove. Drug maršal u svojoj deklaraciji razvio je pred nama u jasnim i preciznim crtama naše zadaće u pogledu obnove, razvio je pred nama plan Sa-vezne vlade u pogledu obnove. Svakog narodnog poslanika, pa i svakog građanina Narodne Republike Jugoslavije, kad bude pročitao te reči, nadahnuće ponos, jer će videti da naša otadž-bina ide po sigurnom putu, po onom sigurnom putu koji je vodio iz pobede u pobedu u narodno-oslobodilačkoj borbi, po onom sigurnom putu koji danas vodi u obnovu, u izgradnju, u stva-ranje sigurnih uslova za zbilja srećnu budućnost — za blago-stanje. No, ja mislim da bi bilo s naše strane, sa strane narod-nih poslanika, sa strane narodnih republika i njihovih organa i vlada, sa strane građana krivo shvaćeno ako bi tu stvar uzeli kao neko obećanje Savezne vlade. Ne, mi moramo taj veliki nacrt, koji će značiti našu veliku pobedu, shvatiti kao obavezu za čitav narod, za čitav radni narod Jugoslavije (Aplauz). Mi moramo, pod vođstvom maršala Tita i pod rukovodstvom naše Savezne vlade, da mobilišemo sve narodne snage da bismo taj plan obnove i izgradnje zbilja ostvarili. Ta stvar je i častan za-datak i garant naše srećnije budućnosti, kao što je bila garant naše slobode narodno-oslobodilačka borba.

Drugo pitanje jeste pitanje naših nacionalnih zahteva, pi-tanje Slovenačkog Primorja, Istre, Koruške, Trsta i Gorice. Naši narodi ne bi smatrali da se njihova narodno-oslobodilačka borba završila punim uspehom ako se ti krajevi ne sjedine s majkom Jugoslavijom, ako se sa Jugoslavijom ne ujedini ono što nam pripada, što je naše, što je vekovima bilo i što će vekovima ostati naše (Aplauz). Uvek je našim malim naro-dima, uvek je malom slovenačkom narodu bila u istoriji činjena

неправда. Но, ако бисмо ту неправду која се вековима деšавала још некako и разумели, ми је никакo не бисмо могли разумети данас, јер смо уложили све да демократија и Уједињене нације победе. Према томе, задаћа је светске демократије, задаћа је Уједињених нација да истражу правду Југославији, југословенским народима, и да им дају оно што им припада.

Има штетних појава у Италији па и у Аустрији. Изгледа да неки људи, изгледа да неке групације, па и извесни кругови у савезничким западним земљама заборављају на то да је Италија као империјалистичка земља жарила и палила по Словенији, по Хрватској и по Црној Гори. С каквим правом ови људи данас могу да се поставе на равну ногу с нама и да говоре о неким нагодбама, да говоре и да уопште помишљају на то да ми не добијемо оно што је наше. (Аплауз).

Исто тако извесни кругови у Аустрији заборављају да су аустријски војници у СС trupama жарили и палили по нашој земљи. Када ми данас тражимо да се словенски живалј у Коруској приклучи мајци Југославији, остаци национал-социјализма имају храбрости да говоре о томе да Коруска треба да остане недeljива, а то значи — да словенски живалј и даље остане поробљен.

У име групе посланика Освободилне fronte Словеније изјављам захвалност маршалу Титу и Савезној влади за јасне речи са којима су поставили националне захтеве Југославије, па тиме и националне захтеве словеначког народа. Због тога ће се још више наш народ окупити око Владе, и због тога ће, баš у овим данима, учинити све да изврши своју дужност, како у погледу обнове тако и у погледу ванјске политике наше Народне Републике Југославије, учиниће све да обезбеди срећнију будућност за себе, за читаву своју југословенску браћу, изграђујући боље услове за своје благостанје. (Одобравање).

Председavajuћи: Има реч народни посланик Љубчо Арсов.

Љубчо Арсов (од штипската околија, НР Македонија): Другари и другарки народни претставители, од името на македонската секција на Клубот на народните пратеници на Народниот фронт, ја поздравуам новата Сојузна влада на чело со маршал Тито и нејзината декларација. И за тоа сакам да се задржам на некои работи.

За обновата и изградбата на нашата разорена земја во 1945 г. нашите народи учиниа многу под правилното раководство на Сојузната влада. Во 1946 г. предстои уште многу да се учини за таја обнова и изградба, како е предви-

дено во самата декларација. Македонскиот народ ќе мобилизира уште повеќе своите сили за таја задача. Ние сме свесни дека редовните финансиски средства денес не са достаточни за исполнување на задачите кои ни предстоат и ќе мораме да прошириме и поарно организираме доброволната работа на нашите народни маси.

Денес, ползувам случајот, да искажем нашата голема благодарност на Сојузната влада за сите напори околу прехраната на нашиот народ во оваја тешка година и за големата помош укажана при обновата на нашата земја. Истовремено ние со полно право веруеме, дека новата Сојузна влада уште повеќе ќе учини за подигнувањето на нашата стопански и културно заостанала република.

Репарациите, за кои се говори во декларацијата, ќе допринесат да се обнови дел од оние рушевини низ цела ФНРЈ, кои ни ги оставиа окупаторите. Репарациите са право на нашите народи, кои се бореа така храбро противу фашистите и нивните помагачи.

Ние одобруеме и изцело подкрепуеме надворешната политика на Сојузната влада на чело со маршал Тито. Македонскиот народ со радост следи секој успех во зацврстувањето на нашето меѓународно положение, но во исто време и будно прати секој опит на разни фашиски, профашиски и реакционерни елементи во другите земји, да одново воспостават изгубените позиции на реакцијата во ФНРЈ. Ние даваме безрезервна поддршка на Сојузната влада во нејзините напори да скрши тие и такви опити.

Со братска љубов и грижа следиме борбата на братскиот хрватски и словенски народ во Истра, Трст и Горица за нивното присоединување кон својата народна република, кон ФНРЈ. Со полна вера дека тој ден не е далеку. Правилната надворешна политика на нашата Сојузна влада, како е поставена, е гаранција за обединувањето на уште необединените делови на нашите народи. Само таква правилна надворешна политика во владината декларација, ќе овозможи порано или покасно да се обедини и нашиот македонски народ во рамките на ФНРЈ.

На крајот ние, народните пратеници од Македонија наполно одобруеме владината декларација и изјавуваме, дека целиот наш народ ќе вложи сите свои сили за исполнувањето на задачите поставени нам во владината декларација. (Аплауз).

Претседавајући: Има реч народни посланик Ђуро Пуцар.

Ђуро Пуцар Стари (изборни срез Дрвар—Бос. Грахово, НР Босна и Херцеговина): Другови и другарице народни посланици, дозволите ми да у вези декларације, коју је данас овдје поднио маршал Југославије друг Јосип Броз Тито, кажем неколико ријечи.

Другови, ова декларација је плод свега онога што смо ми у току цијелога рата извојевали. Декларација је плод оног великог дјела, које смо јуче овдје докончали. И баш ради тога она има необичан значај за нас и за цио народ Југославије. Није случајно да је у декларацији подвучена и нарочито истакнута једна земља, а то је Босна и Херцеговина, која се у декларацији помиње као једна од највише пострадалих земаља у Југославији. Због тога ми дозволите да кажем неколико ријечи баш у вези са Босном и Херцеговином.

Позната је ствар да је Босна и Херцеговина у току овога рата много пострадала. Она је дала само у људским жртвама близу пола милиона душа. Она је поднијела и огромне материјалне жртве. Безглави је окупатор у нашој земљи жарио и палио све до прије девет мјесеци. Четири стотине хиљада кућа и разних других зграда било је у Босни и Херцеговини порушено и попаљено, 80% стоке је уништено. Пuteви и жељезнице су било дјелимично било потпуно уништени, а да не говорим о свему осталоме што је из те земље извучено и однесено.

Благодарећи помоћи коју је наша земља имала од наше војске, затим од прве наше Владе, коју смо формирали под именом Националног комитета, па све до данашње Владе, која нам је указала издашну подршку, ми смо у Босни и Херцеговини од ослобођења до данас савладали велике потешкоће. Наш смо саобраћај оспособили за 80%, подigli смо стотине хиљада разорених малих и већих кућа и кућица, збринули смо и колонизирали десетине хиљада породица. Исхрана у нашој земљи тече мање-више нормално. Благодарећи, кажем, помоћи коју је Савезна влада пружила Босни и Херцеговини, она је успјела да ријеша велики дио својих проблема. Није ни издалека учињено све оно што треба да се учини. Коначно, ми нијесмо ни у стању да то учинимо за један овако кратак период од девет или 10 мјесеци.

Истичем оно мјесто у декларацији гдје се каже да онај који је рушио и палио треба да то и подигне и обнови. Другови, тачно је речено да се мртве главе подићи не могу, али се попаљене куће, порушена предузећа и творнице могу подићи на рачун онога који је палио и рушио. (Аплауз). Зато ја, другови, то овдје и истичем и тражим, у име посланика Босне и Херцеговине, да се Југославији дају репарације, да се да она отштета која јој припада, и коју је окупатор нанио нашој земљи. Не можемо се ми сложити са онима који заступају мишљење да Италија не мора да плаћа репарације Југославији. Италија је, другови и другарице, код нас починила много зла. Она је порушила и попалила хиљаде и хиљаде домова, она је одвукла све оно што се могло одвући, харчила у Југославији и према томе Италија је као таква дужна да плаћа за она зла која је у Југославији починила. (Одобравање и жив аплауз).

На крају хоћу да нагласим овдје са овога мјеста и да дам обећање новоизабраној Влади и њеном претсједнику маршалу Титу, да ће народ Босне и Херцеговине, исто онако као што се храбро борио кроз четири године рата, као што је храбро учествовао у обнови и изградњи своје земље, да ће исто тако свим силама помагати рад Владе на извршењу великих задатака које је она себи поставила. Хоћу да нагласим, другови, да у том народу има животне снаге. Радник у Босни и Херцеговини несебично ради, што се каже, и дању и ноћу, на обнови свега онога што је порушено и пострадало, иако животни услови тога радника нијесу достигли ни издалека онај ниво на коме би требало да буду. Исто тако подвлачим да ће народ Босне и Херцеговине потпомоћи настојања наше Владе да Трст, Горица и Истра и све оно што треба да дође у састав наше Федеративне Републике коначно буде и присаједињено нама. (Аплауз).

Претседавајући: Има реч народни посланик Владимир Назор. (Буран аплауз).

Vladimir Nazor (NR Hrvatska): Drugovi narodni poslanici, kad se mijenjaju vlade, kada dođe nova vlada, stari je običaj da ministar pretsjednik dā jednu deklaraciju. Pa eto to je učinio i naš novi Ministar pretsjednik. Te deklaracije ministara pretsjednika od starina su bile puka obećanja, jedno more obećanja, brda i doline. Je li to učinila naša Vlada? Nije. Jednostavno, muški, ona je kazala ono što je mogla da kaže u našim prilikama. I indirektno ona je više potstakla nas, a kroz nas i

sve naše narode na rad. To je prava deklaracija (Aplauz). I ne samo što je to nešto novo u životu parlamentarizma, nego je novo i to da su na tim Vladinim klupama, koje više puta nijesu bile baš veoma ugodne onima koji su ih gledali, a to slučaj kod nas nije, sjedeli ljudi za koje se nije znalo šta mogu narodu da daju, a kod nas ni ovoga puta nije takav slučaj. Mi imamo ljude koji sjede za mnom, na ovim klupama, što ih znamo i za koje ne treba velikih deklaracija, jer već sada znamo šta će nam oni dati. (Aplauz). To je velika razlika, to je ono na što naročito upozoravam svakoga, što moramo imati pred očima. Eto, na primjer, Pretsjednik Vlade. Šta treba da nam deklarira, šta treba da nam obećava. Znamo ga, on sam, sama njegova ličnost je jedan program. (Buran aplauz). Dosta je da je prisutan, dosta je da se samo pokaže i već znamo šta će nam on dati. Pa kad se govori o Armiji, našoj slavnoj velikoj Armiji, koja je toliko učinila i kojoj moramo toliko biti zahvalni, zna se da je on Vrhovni zapovjednik te Armije, on ju je stvorio, pa znamo onda šta će i dalje s njom stvarati. (Dugotrajan aplauz). A njega je providnost obdarila i mnogim drugim darovima, on ima interesovanja i znanja o životu uopšte, a naročito na socijalnom polju, kao stari borac.

Ja neću da govorim samo o njemu, jer o njemu i ne treba mnogo govoriti, jer je već on sam program. Eto gledajte ko do njega sjedi. (*Govornik pokazuje na potpretsjednika Vlade Jašu Prodanovića*). Sjedi jedan stari drug, koji nam je program za naše buduće republikanske osjećaje i za naše buduće republikanske kreposti, za koje se nadamo da će se kod nas razvijati. (Aplauz).

Neću sad da predem čitavu tu galeriju koja za mnom sjedi, ali jednoga ne mogu nikako mimoći, jednoga našeg Dalmatinca, koga nam je ova Vlada danas ukrala, a to je jedan čovjek koji sjedi sa ove strane na kraju i koji je imenovan Ministrom rada. (*Govornik pokazuje na ministra rada Vicka Krstulovića*). A ko je to? On je bio stalno sa radnicima, živio s njima i sam bio radnik, i ja znam sva mjesta i brodogradilišta gdje je radio, znam brodogradilišta gdje se on mučio, — i što treba davati za njega deklaraciju kad je on ustvari takode sam program za budući rad i dobro radnika i svih nas. (Buran aplauz).

Ja neću dalje na ovaj način da nastavim, jer kako vidite morao bih mnogo da govorim. Svi ovi koji su preuzeli Vladu, to su ljudi koji su već iskušani u svim mogućim borbama, i koji su prošli sito i rešeto, da ne kažem i zatvore, i logore, i koji

znaju šta će i kako će, jer su oni sami svojim iskustvom sve to prošli, a nijesu kao oni ministri austrijski i drugi koji su bili u većini slučajeva neki bogataši, plemići i grofovi, koji su najednput sjeli na ministarske stolice, a nijesu imali pojma ni o narodu ni o onome šta treba da rade. (Buran aplauz).

Mi kao mlad parlamenat imali smo tu sreću da na vladi imamo ljude koji znaju šta će i kako će raditi, ljude za koje smo više nego sigurni da znaju kako će pomoći našu mladu Republiku, i s te strane možemo biti mirni.

Deklaracija jedne vlade, to je jedan pogled u budućnost, jedan pogled u ono šta će nastati, i ne treba više govoriti o onome šta je bilo, ne treba niti mnogo govoriti ni o onome što mi želimo, jer to mi svi znamo, nego o onome šta nas čeka u budućnosti. A upravo ovakvi ljudi koji su prošli kroz sve te jade i iskusili život i privatni, i narodni, i državni, i politički, i socijalni, ti ljudi su nam najbolja garancija kad su na vladi da će znati ravnati sa našom zemljom. (Aplauz).

Neću da produžujem. Ja mislim da sam ukratko, u jezgri kazao na šta treba da mislimo kad vidimo pred nama jednu novu vladu. Potpuno sam uvjeren da će ova Vlada učiniti čudesa, kao što su nastala čudesa u prošlosti, pogotovo sa tim istim ljudima, u teškim i veoma teškim prilikama. A sad kad ipak nastaje mogućnost razvitka i rada, sad će biti još lakše i još bolje. Glavno je, drugovi narodni poslanici, da mi ostanemo onakvi kakvi smo bili. (Buran aplauz). Neće nas ovi ljudi razočarati, jer su mnogo iskusili i prošli kroz sve vjetrove, a mi da ostanemo šta smo bili i da našim radom učinimo da Vlada može postignuti one svrhe za kojima i ide. (Buran aplauz).

Pretsjedavajući: Reč ima narodni poslanik Momčilo Marković.

Момчило Марковић (изборни срез космајски, НР Србија): Другови народни посланици, у име посланика Народне Републике Србије изјављујем солидарност са декларацијом Владе коју је прочитао маршал Тито и изјављујем у име посланика Србије и у име српског народа да ћемо задатке које је поставио маршал Тито у име Владе извршити у потпуности и до краја. (Пљескање).

Маршал Тито био је тај који је дао иницијативу да поведемо оружану борбу и који је водио наше народе кроз ту борбу за ослобођење наше домовине. Наши народи су тај задатак, који је маршал Тито поставио, часно и до краја

извршили. Маршал Тито био је тај који је дао иницијативу за стварање нове државе. Наши народи су прихватили тај задатак и извршили су га до краја. И данас маршал Тито је поставио пред нас, пред све наше народе, нове задатке. Ми морамо те задатке остварити, јер од остварења тих задатака зависи будућност наше земље. Зато што су наши народи извршавали све задатке које је Маршал постављао, јер су у остварењу тих задатака видели гаранцију срећније будућности, зато су јуче посланици Народне скупштине прихватили једногласно и једнодушно предлог да маршал Тито састави нову Владу. Зато су данас народни посланици једнодушно прихватили састав нове Владе и декларацију и задатке које је маршал Тито у име Владе поставио пред наше народе. Маршал нам је поставио два основна задатка. У унутрашњој политици као основни задатак — привредну обнову наше земље. Јасно је да се наша земља налази у тешкоћама. Ми нисмо у стању да раднику, сељаку и ситном човеку дамо оно што они заслужују. Нисмо у стању да им обезбедимо пристојан живот. Задатак да обновимо привреду не састоји се само у томе да обновимо ратом опустошену привреду, чији смо један велики део досад остварили, него и у томе да створимо нешто ново, да водимо такву привредну политику каква у бившој Југославији није постигнута. Да би ми постигли такве резултате морамо пре свега да до максимума искористимо средства о којима нам је и данас у својој декларацији маршал Тито говорио. Морамо завести огромну штедњу, морамо завести радну дисциплину, морамо уложити напоре да повећамо продуктивност рада.

Исто тако, да би нашу земљу што пре обновили, да би ударили нове темеље нашој привреди, морамо уводити разне форме колективног рада на свима пољима. Морамо настојати да усавршимо средства за производњу, морамо исто тако настојати да средства за производњу у што већој мери буду у рукама друштвене заједнице. Од остварења тих задатака зависи у многоме остварење привредне политике наше Владе. Исто тако један од задатака је да приходе од репарација до максимума искористимо за остварење те привредне политике. Морамо такође водити борбу против свих аутономистичких тежњи у привреди, које штете читавој нашој заједници. Јасно је да ћемо настојати да развијемо иницијативу свих наших органа власти до максимума, али ћемо стално водити рачуна да се та иницијатива не развије до

штетних аутономистичких појава. И управо остварење тих наших задатака омогућиће нашој Влади да се наша земља развије бржим темпом индустријализације, електрификације, омогућиће да се наша привреда развије у оним крајевима у којима има за то објективних услова. Разуме се да су привредни задаци који су постављени у декларацији наше Владе задаци који стоје пред читавим нашим народом. И зато данас више него икада наши народи морају створити чврст фронт, створити нов фронт за остварење тих привредних задатака.

У спровођењу привредне политике наше Владе морамо исто тако водити енергичну борбу против свих грешака, недостатака, слабости и против свих форми непријатељске штеточинске делатности.

Државна контролна комисија, коју предвиђа Устав и о којој се у нашој декларацији говори, биће убојито оружје у борби како против свих слабости и недостатака органа наше власти, тако исто и против свих форми непријатељске штеточинске делатности. Она ће уз помоћ наших народа омогућити да се привредна политика спроведе у потпуности и до краја.

У спољној политици наше Владе основно је да наша Влада води политику која нашој земљи обезбеђује независност и слободу нашим народима, а с друге стране, да омогућава економско осамостаљење наше земље, да та спољна политика буде чврсто повезана са економским везама, економском помоћи коју добијамо од иностранства, да би могли у унутрашњој политици спровести оне задатке који су у декларацији постављени.

Таква унутрашња и спољна политика развиће нашу државу онако како она својом борбом и заслужује, а с друге стране, омогућиће да политика наше земље буде снажан и моћан допринос међународном миру и безбедности.

Зато ја у име народних посланика Србије прихватам декларацију коју је маршал Тито прочитао, прихватам ове задатке које је маршал Тито поставио пред нас и обећавам да ће наш народ у заједници са осталим народима Југославије уложити напоре да оствари ове задатке, које је данас пред наше народе поставио најбољи син наших народа маршал Југославије Јосип Броз Тито. (Бурно одобравање).

Претседавајући: Жели ли још ко од народних посланика реч? (Нико се не јавља). Пошто се нико не јавља, то закључујем дискусију и питам Народну скупштину прихвата ли експозе министра председника, маршала Југославије Јосипа Броза Тита? (Сви посланици устају са својих места. Настаје бурно и дуготрајно плескање, које се понавља неколико пута). Објављујем да је Народна скупштина усвојила експозе председника Владе маршала Јосипа Броза Тита.

Тиме је данашњи дневни ред исцрпен.

Закључујем седницу и упозоравам народне посланике да ће сутра радити оба дома Народне скупштине.

Наредна заједничка седница заказаће се према потреби.
(Седница је закључена у 19 часова).

VEĆE NARODA

Prva sednica

(2 februara 1946 g.)

Početak rada u 17.30 časova.

Pri ulasku u dvoranu članove Savezne vlade na čelu sa potpredsednikom Vlade Jašom Prodanovićem i članove predsedništva Veća naroda na čelu sa predsednikom Veća Josipom Vidmarom narodni poslanici dočekuju stojeći i toplo pozdravljaju.

Pretsedavao predsednik Veća naroda **Josip Vidmar**.

Predsednik: Otvaram I redovni sastanak Veća naroda u Prvom vanrednom zasedanju Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije. Zapisnik današnje sednice vodiće sekretar Ninko Petrović.

Pre svega smatram za svoju dužnost da saopštim Veću naroda da je, s obzirom na Ustav i odluku o pretvaranju Ustavotvorne skupštine u Narodnu skupštinu Federativne Narodne Republike Jugoslavije, dosadašnje Predsedništvo Skupštine naroda Ustavotvorne skupštine odlučilo da podnese Veću naroda svoju ostavku.

Prima li Veće naroda ostavku Predsedništva? (Povici: Prima! — Aplauz). Drugovi i drugarice, moramo izabrati novo Predsedništvo. Ima li ko od drugova narodnih poslanika kakav predlog? (*Milovan Đilas:* Želimo da ostane isto Predsedništvo. (Aplauz).

Miloš Carević: Ja predlažem da isto Predsedništvo u dosadašnjem sastavu ostane i dalje. (Aplauz).

Ima li još ko kakav drugi predlog? (Nema). Pošto nema nikakvog drugog predloga, stavljam predlog narodnog poslanika Miloša Carevića na glasanje. Ko je za ovaj predlog,

neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Prema tome, staro Predsedništvo ponovo je izabrano. (Buran aplauz).

U ime svih drugova zahvaljujem Skupštini na poverenju i obećavam da ćemo sav svoj rad kao i dosad posvetiti onome što je smisao naše Skupštine: skrbi za sve narode Jugoslavije. (Pljeskanje).

Sad treba da utvrdimo dnevni red za današnju sednicu. Predlažem Skupštini za dnevni red:

1 — Određivanje broja članova Zakonodavnog odbora.

2 — Izbor pet stalnih skupštinskih odbora: Zakonodavnog, Odbora za privredni plan i finansije, Mandatnog i imunitetskog, Administrativnog i Odbora za molbe i žalbe.

Prima li Skupština predloženi dnevni red? (Prima). Konstatujem da je Skupština primila predloženi dnevni red.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda: određivanje broja članova Zakonodavnog odbora.

Obzirom na veći rad i veću odgovornost, Ustavotvorni odbor imao je 31 člana. Predlažem da Zakonodavni odbor ima 21 člana. Prima li Skupština ovaj predlog? (Prima). Ko je protiv, neka digne ruku. (Niko). Pošto niko nije protiv, predlog je primljen.

Prelazimo na izbor odbora. Pošto su se sve poslaničke grupe sporazumele na jedan predlog i pošto sve skupine žele da se bira aklamacijom a ne tajno, predlažem da Skupština ovo usvoji. Prima li Skupština ovaj predlog? (Prima). Ko je za, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Hvala. Ima li ko protiv? (Nema). Dakle, izbor će se vršiti aklamacijom.

Prelazimo na izbor Zakonodavnog odbora. Ima li ko od drugova narodnih poslanika kakav predlog za izbor toga odbora? (D-r Siniša Stanković: Molim za reč).

Ima reč d-r Siniša Stanković.

D-r Siniša Stanković: Drugovi narodni poslanici, pretstavnici sekcije Kluba Narodnog fronta Narodne skupštine sporazumeli su se da vam predlože sledeću listu članova Zakonodavnog odbora:

Dragoljub Ilić, Dobrivoje Radosavljević, Milan Popović, Ninko Petrović, Miloš Carević, d-r Dušan Bratić, Mustafa Hodža, d-r Siniša Stanković, Božidar Maslarić, Joza Milivojević, Bogdan Oreščanin, d-r Hinko Krizman, d-r Josip Hrnčević, Josip Rus, Srećko Žumer, Tone Hafner, Rato Dugonjić, d-r Branko Čubrilović, Mihailo Apostolski, Brašnarov Panko, Mitar Bakić.

Pretsednik: Čuli ste listu narodnih poslanika koji se predlažu za članove Zakonodavnog odbora. Prima li Skupština ovaj predlog? (Prima). Ko je za, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Hvala. Ima li ko protiv? (Nema). Nema. Objavljujem da je izabran Zakonodavni odbor onako kako je predložen. Molim drugove narodne poslanike koji su izabrani za članove Zakonodavnog odbora da se sastanu sutra u 10 časova, konstituišu i na tom svom sastanku reše predloge koji će im biti podneti na pretres, kao i da o svome konstituisanju podnesu izveštaj na idućoj sednici.

Sada prelazimo na izbor Odbora za privredni plan i finansije. Ovaj odbor ima 15 članova. Ima li ko od drugova narodnih poslanika da podnese kakav predlog? Ima reč drug Niko Pavić.

Niko Pavić: Predlažem za članove Odbora za privredni plan i finansije ove drugove:

Radomira Todorovića, Mitru Mitrović, Aleksu Tomića, Aleksandra Stojanovića, d-r Vojina Carića, Ali Šukriu, Ivana Gošnjaka, Anku Berus, Ivana Turkovića, Josipa Jerasa, Benu Kotnika, Hasana Brkića, Radu Hamovića, Veselinku Malinsku i d-r Obrena Blagojevića.

Pretsednik: Čuli ste predlog narodnog poslanika Nika Pavića. Ko je za taj predlog, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Hvala. Ima li ko protiv? (Nema). Nema. Odbor za privredni plan i finansije izabran je onako kako je i predložen.

Prelazimo na izbor Mandatnog i imunitetskog odbora. Ima li ko od drugova narodnih poslanika kakav predlog? Ima reč narodni poslanik Dobrivoje Radosavljević.

Dobrivoje Radosavljević: Pretstavnici grupa složili su se da vam predlože za članove Mandatnog i imunitetskog odbora drugove: Aleksu Tomića, Jovana Jegdića, Dušana Rkmana, Bojana Polaka, Antu Babića, Nikolu Martinovskog i Savu Orovića.

Pretsednik: Čuli ste predlog druga Radosavljevića za Mandatni i imunitetski odbor. Ko je za ovaj predlog neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Hvala. Ima li ko protiv? (Nema). Mandatni i imunitetski odbor izabran je kako je i predložen.

Dalje imamo da izaberemo Administrativni odbor. Ima li ko od drugova narodnih poslanika predlog za taj odbor? Ima reč narodni poslanik France Lubej.

France Lubej: Predlažem da u Administrativni odbor uđu: Milan Smiljanić, Ljuba Momčilović, Franjo Borić, Lado

Ambrožič, Šefket Maglajlić, d-r Gjorgi Gavrilski i Krsto Popivoda.

Pretsednik: Čuli ste predlog narodnog poslanika Franca Lubeja za Administrativni odbor. Postoji li koji drugi predlog? (Ne). Ko je za ovaj predlog, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Hvala. Ima li ko protiv? (Nema). Nema. Priljena je lista za Administrativni odbor onako kako je predložena.

Poslednji odbor koji treba da izaberemo jeste Odbor za molbe i žalbe. Ima li ko od drugova kakav predlog? Ima reč d-r Josip Hrnčević.

D-r Josip Hrnčević: Pretstavnici grupa u Narodnom frontu sporazumeli su se da predlože da u Odbor za molbe i žalbe budu izabrani: d-r Milorad Vlajković, Pal Šoti, Mate Kršul, Pepca Kardelj, Zora Nikolić, Mustafa Abduraim i Marko Vujačić.

Pretsednik: Čuli ste predlog narodnog poslanika d-r Hrnčevića za Odbor za molbe i žalbe. Postoji li koji drugi predlog za taj odbor? (Ne). Ko je za ovaj predlog, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Hvala. Ima li ko protiv? (Nema). Nema. Predlog druga Hrnčevića je primljen.

Time je Veće naroda izabralo sve svoje stalne odbore.

Ima još nekoliko saopštenja. Ministar finansija Sreten Žujović izveštava Veće naroda da je određen za Vladinog poverenika d-r Obren Blagojević, narodni poslanik i pomoćnik ministra finansija, koji će davati potrebna obaveštenja povodom zakonskih predloga koji se budu pretresali na sednicama Veća naroda.

Drugo, Prezidijum Narodne skupštine FNRJ uputio je Veću naroda dva zakonska predloga koje je podnela Vlada FNRJ i za koje traži hitnost, i to: predlog Zakona o obrazovanju Komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju i predlog Zakona o zaštiti jugoslovenske imovine, prava i interesa u inostranstvu (vidi predloge u prilogu sastanka).

Prima li Skupština traženu hitnost? (Prima). Hitnost je primljena. Oba ova zakonska predloga uputiće se Zakonodavnom odboru.

Narodni poslanik Tomo Čiković moli osam dana otsustva radi hitnog i važnog službenog posla. Predlažem Veću naroda da se narodnom poslaniku Čikoviću odobri osmodnevno odsustvo. Prima li Skupština moj predlog? (Prima). Narodnom poslaniku Tomi Čikoviću odobreno je 8 dana otsustva.

Pored toga Predsedništvo Veća naroda primilo je 12 molbi i žalbi, koje ćemo uputiti Odboru za molbe i žalbe. Molim druga sekretara da pročita spisak molbi i žalbi.

Sekretar Ninko Petrović (čita): Dordije Dimić, iz Berana, moli novčanu pomoć; Srećko Prvuljev, iz Jasenova, moli da mu se vrati pisaa mašina koju mu je oduzela sreska milicija; Petar Rakočević, bivši sekretar Ministarstva prosvete Srbije, podnosi žalbu na odluku o otpustu iz službe; Karolina Jeger, iz Maribora, moli novčanu doživotnu pomoć; Milan Jović, iz Kučeva, moli preinačenje presude kojom je osuđen kao ratni dobitnik; Destanović Zenun Amze, Suva Reka, moli novčanu pomoć; Stipanić Tomo, iz Tivta, moli doživotnu novčanu pomoć; Nevenka Šleger, iz Samobora, moli doživotnu pomoć; Aleksandar Kujović, kontrolor, moli da bude vraćen u službu; Ivana Supanić, iz Rimske Toplice, moli novčanu pomoć; d-r Uroš Krulj, iz Beograda, moli da bude uveden u birački spisak, da bi mogao regulisati penziju; Dobrosav Prvanović, iz Zaječara, moli isplatu uloga iz Poštanske štedionice.

Predsednik: Sve ove molbe i žalbe uputiće se Odboru za molbe i žalbe.

Imam još da saopštim Veću naroda dopis Prezidijuma Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije koji glasi:

»Izveštavamo Vas da je Prezidijum Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije sazvaao za 2 februar 1946 g. zajedničku sednicu Saveznog veća i Veća naroda sa dnevnim redom: Utvrđivanje dnevnog reda. Molimo Vas, da ovo dostavite članovima Veća na prvoj sednici«. (Glasovi: U koliko sati?) Vreme još nije fiksirano, ali mislim da će se sednica održati kroz pola sata ili kroz jedan sat.

Molim da se odmah konstituišu svi odbori.

Ovim je zaključena prva sednica Veća naroda a iduća će biti sazvana pismenim putem i održaće se verovatno u ponedeljak.

(Sednica je zaključena u 17.50 časova).

PRETSEDNIŠTVO VLADE
FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

Kabinet
Broj 300
2 februara 1946 godine
Beograd

PREZIDIJUMU NARODNE SKUPŠTINE FNRJ

Pošto je sa donošenjem novoga Ustava ukinuto savezno Ministarstvo za kolonizaciju, a potrebno je dovršiti važan posao oko izvođenja agrarne reforme i kolonizacije u celoj državi, to se ukazuje hitna potreba da se poslovi koje je dosad vodilo savezno Ministarstvo za kolonizaciju prenesu na Agrarni savet, koji je po saveznom Zakonu o agrarnoj reformi i kolonizaciji bio glavni organ za sprovođenje agrarne reforme i kolonizacije u državi. Međutim, da bi Agrarni savet u potpunosti odgovorio zadatku koji ima da dovrši, potrebno je da on bude pretvoren u ustanovu pod neposrednim rukovodstvom Savezne vlade.

Sa tih razloga dostavljam, u ime Savezne vlade, predlog Zakona o obrazovanju Komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju i molim Prezidijum da predlog uputi Narodnoj skupštini na rešenje kao hitan.

Pretsednik Vlade
Federativne Narodne Republike Jugoslavije

J. B. Tito, s. r.

PREZIDIJUM
NARODNE SKUPŠTINE FNRJ

Broj 1039
2 februara 1946 godine
Beograd

VEĆU NARODA NARODNE SKUPŠTINE
FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Na osnovu člana 63 Ustava Federativne Narodne Republike Jugoslavije dostavlja se Veću naroda Narodne skupštine na rešavanje predlog Zakona o obrazovanju Komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju, koji je, u smislu istog člana Ustava, dostavila Prezidiјumu Narodne skupštine Vlada FNRJ.

Sekretar
M. Peruničić, s. r.

Pretsednik
D-r I. Ribar, s. r.

PREDLOG ZAKONA

O OSNIVANJU KOMISIJE ZA AGRARNU REFORMU I KOLONIZACIJU

Član 1

Agrarni savet, koji je osnovan po članu 31 Zakona o agrarnoj reformi i kolonizaciji pretvara se u Komisiju za agrarnu reformu i kolonizaciju pri Vladi FNRJ.

Član 2

Poslove bivšeg Ministarstva za kolonizaciju i Agrarnog saveta preuzima Komisija za agrarnu reformu i kolonizaciju.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu kad se objavi u »Službenom listu FNRJ«.

PRETSEDNIŠTVO VLADE

FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

K. Br. 300

2 februara 1946 godine

Beograd

PREZIDIJUMU NARODNE SKUPŠTINE FNRJ

Čast mi je dostaviti Prezidijumu Narodne skupštine FNRJ predlog Zakona o zaštiti jugoslovenske imovine, prava i interesa u inostranstvu.

Pošto je pomenuti zakon hitne prirode, to molim Prezidijum da ga uputi Narodnoj skupštini FNRJ na rešenje kao hitan.

Pretsednik Vlade

Federativne Narodne Republike Jugoslavije

J. B. Tito, s. r.

PREZIDIJUM
NARODNE SKUPŠTINE FNRJ

Broj 1040
2 februara 1946 godine
Beograd

VEĆU NARODA NARODNE SKUPŠTINE
FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Na osnovu člana 63 Ustava Federativne Narodne Republike Jugoslavije dostavlja se Veću naroda Narodne skupštine na rešavanje predlog Zakona o zaštiti jugoslovenske imovine, prava i interesa u inostranstvu sa obrazloženjem, koji je u smislu istog člana Ustava dostavila Prezidijumu Narodne skupštine Vlada FNRJ.

Sekretar
M. Peruničić, s. r.

Pretsednik
D-r I. Ribar, s. r.

PREDLOG ZAKONA
O ZAŠTITI JUGOSLOVENSKE IMOVINE, PRAVA I INTERESA
U INOSTRANSTVU

Član 1

Radi zaštite jugoslovenske imovine, prava i interesa u inostranstvu kao i raspolaganja njima osniva se pri Ministarstvu finansija Federativne Narodne Republike Jugoslavije »Ured za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu«.

Član 2

(1) Ured za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu zaštićuje i raspolaze ovom imovinom, svim pravima i interesima jugoslovenskih deviznih obveznika koji su proistekli iz njihove delatnosti na jugoslovenskoj teritoriji sa inostranstvom.

(2) Pod deviznim obveznicima iz prethodnog stava podrazumevaju se fizička i pravna lica čija je delatnost na jugoslovenskoj teritoriji sa inostranstvom bila podvrgnuta deviznim propisima koji su važili 6 aprila 1941 godine.

(3) U nadležnost Ureda za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu spada pored nabrojanog u stavu 1 ovoga člana i imovina, prava i interesi svih drugih lica koji su proistekli iz njihove delatnosti za vreme rata na jugoslovenskoj teritoriji sa inostranstvom.

Član 3

Svi imaoци sredstava iz člana 2 ovoga zakona mogu ovim sredstvima raspolagati samo preko Ureda za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu (čl. 4 tač. 1).

Član 4

Ured za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu preduzeće kao punomoćnik sve potrebne mere za zaštitu i raspolaganje sredstvima iz čl. 2 ovoga zakona, i to:

- 1) po prijavi imalaca sredstava;
- 2) po službenoj dužnosti na osnovu ovoga zakona.

Član 5

Ured za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu preduzimaće potrebne mere po službenoj dužnosti:

1) u slučaju kad postoji opasnost gubitaka ili nepopravime štete na sredstvima iz čl. 2;

2) u slučaju da se imaoци sredstava iz člana 2 ne obrate Uredu za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu radi zaštite i raspolaganja ovim svojim sredstvima najkasnije u roku od tri meseca po stupanju na snagu ovoga zakona odnosno u roku koji bude propisao Ministar finansija Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Član 6

Ured za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu će kao punomoćnik postupati u smislu odnosnih zakonskih propisa, po kojima će imaoцима sredstava iz člana 2 i odgovarati.

Član 7

Dužnici odnosno sadašnji punomoćnici imalaca sredstava na koja se odnosi ovaj zakon razrešavaju se svih obaveza prema svojim poveriocima isplatom Uredu za zaštitu jugoslovenske

imovine u inostranstvu odnosno likvidacijom tih obaveza s Uredom za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu ma u kom drugom obliku.

Član 8

Ministar finansija Federativne Narodne Republike Jugoslavije može u smislu postojećih deviznih propisa odrediti način i svrhu za koju se mogu upotrebiti sredstva iz člana 2, kao i narediti obaveznu ponudu ovih na otkup Narodnoj banci Federativne Narodne Republike Jugoslavije, uz naknadu protivuvrednosti u dinarima po zvaničnom kursu.

Član 9

Ministar finansija Federativne Narodne Republike Jugoslavije može ovlastiti Ured za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu, da se, u svojstvu punomoćnika na osnovu ovoga zakona, stara o zaštiti svake druge imovine, prava i interesa jugoslovenskih državljana u inostranstvu koji su nastali izvan njihove delatnosti na jugoslovenskoj teritoriji s inostranstvom, u slučaju da su imao ci te imovine, prava i interesa nestali a njihovi pravni sledbenici ne mogu pribaviti pravo raspolaganja, kao i u slučaju da su imao ci te imovine, prava i interesa odnosno njihovi pravni sledbenici u nemogućnosti da svoja prava ostvaruju.

Član 10

Ovaj se zakon ne odnosi na imovinu, prava i interese u inostranstvu Narodne banke Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Član 11

Prekršaji ovoga zakona kazniće se u smislu Zakona o regulisanju platnog prometa sa inostranstvom od 7 septembra 1945 godine.

Član 12

Ministar finansija Federativne Narodne Republike Jugoslavije propisao će pravilnik za izvršenje ovoga zakona, kao i pravilnik o poslovanju i organizaciji Ureda za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu.

Član 13

Ovaj zakon stupa na snagu kad se objavi u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

САВЕЗНО ВЕЋЕ

Прва седница

(2 фебруара 1946 г.)

Почетак рада у 17.40 часова.

При уласку у дворану чланове Савезне владе на челу са претседником Министарског савета маршалом Југославије Јосипом Брозом Титом и чланове Претседништва Савезног већа на челу са претседником Владимиром Симићем народни посланици дочекују стојећи и поздрављају бурним аплаузом.

Претседавао претседник Савезног већа Симић Владимир.

Претседник: Отварам I редовни састанак Савезног већа Народне скупштине, која је сазвана Указом Президијума у I ванредно заседање.

Записник данашњег састанка водиће секретар Војо Лековић.

Пре прелаза на дневни ред и с обзиром на нови Устав и на одлуку заједничке седнице оба дома, да је Уставотворна скупштина претворена у Народну скупштину Федеративне Народне Републике Југославије, досадашње Претседништво сматра да су његове функције као Претседништва Савезног већа престале и ставља своје положаје на расположење Савезном већу, односно подноси оставку. Жели ли ко да говори о овоме? (Д-р Јерко Радмиловић: Молим за реч).

Има реч народни посланик д-р Јерко Радмиловић.

Д-р Јерко Радмиловић (изборни срез Хвар—Брач—Вис, НР Хрватска): Другарице и другови народни посланици, у име народних посланика, а према претходном споразуму, предлажем да се не уважи поднесена оставка Претседни-

штва, већ да другови задрже функцију која им је била раније повјерена. (Једнодушно, бурно и дуготрајно плескање).

Претседник: Чули сте предлог народног посланика д-р Јерка Радмиловића. Има ли какав други предлог? (Нема). Нема. Прихвата ли Веће предлог народног посланика д-р Јерка Радмиловића? (Сложни узвици: Прихвата. — Буран и дуготрајан аплауз).

У име Претседништва захваљујем Савезном већу на поверењу које нам се поново указује и изјављујем да ћемо вршити своју дужност саобразно скупштинском Пословнику и Уставу. (Бурно плескање).

Прелазимо на дневни ред: утврђивање дневног реда.

Подносим предлог Већу да на дневни ред ставимо:

1) предлог да се у Законодавни одбор бира 21 члан.

Пословником је било предвиђено да Уставотворни одбор има 31 члана. У тај Одбор могли су бити бирани и министри и сматрано је да треба и да је опортуно да у томе одбору буде већи број лица, пошто је главна дискусија о уставном нацрту вођена у Уставотворном одбору. Међутим, у редовној Народној скупштини, за проучавање закона који ће се износити пред Законодавни одбор, предлагачи сматрају да је довољан број од 21 члана. Како по Пословнику тај број није утврђен, ово ће питање расправити Савезно веће.

Као друга тачка дневног реда предлаже се:

избор пет сталних скупштинских одбора: Законодавног одбора, Одбора за привредни план и финансије, Мандатног и имунитетског одбора, Административног одбора и Одбора за молбе и жалбе.

Питам Савезно веће да ли прима овако предложени дневни ред? (Прима се). Има ли ко шта против овог предлога? (Нико се не јавља). Објављујем да је Савезно веће једногласно прихватило предложени дневни ред данашње седнице.

Прелазимо на решавање о првој тачки дневног реда: да се у Законодавни одбор бира 21 члан. Ја сам већ образложио предлог који подноси Претседништво. Да бисмо одмах расpravили ово питање, питам Савезно веће да ли прима предлог да се у Законодавни одбор бира 21 члан? (Прима). Нема нико ништа против овога предлога? (Нико се не јавља).

Објављујем да је Савезно веће једногласно прихватило предлог да се у Законодавни одбор бира 21 члан.

Прелазимо на другу тачку дневног реда: избор сталних скупштинских одбора. Почећемо са Законодавним.

Има ли ко какав предлог у том погледу? (*Ђуро Пуцар*: Молим за реч). Има реч народни посланик друг Ђуро Пуцар.

Ђуро Пуцар-Стари (*изборни срез Дрвар—Бос. Грахово*): Другови и другарице народни посланици, по претходном споразуму чланова клуба Народног фронта, слободан сам предложити следеће народне посланике за чланове Законодавног одбора: Мошу Пијаде, Владимира Симића, Милоша Минића, Радована Мијушковића, д-р Милоша Московљевића, Михаила Ђуровића, Лајчу Јарамазовића, Мехмета Хоџу, д-р Јерка Радмиловића, Ивана Гранђу, Ђуру Салаја, д-р Иву Карнера, Андрију Бубња, д-р Макса Шнудерла, Матевжа Хаџеа, Миху Маринка, Сулејмана Филиповића, Месуда Хотића, д-р Јакова Гргурића, Димитра Влахова и Светозара Вукмановића-Темпа. (Буран аплауз).

Претседник: Чули сте предлог народног посланика Ђуре Пуцара. Гласаће се дизањем руке. Ко је за то да у Законодавни одбор буду изабрана лица која су предложена, нека дигне руку. (Сви народни посланици дижу руку). Ко је против? (Нико). Објављујем да је Савезно веће једногласно одлучило да се у Законодавни одбор изаберу:

Моша Пијаде, Владимир Симић, Милош Минић, Радован Мијушковић, д-р Милош Московљевић, Михаило Ђуровић, Лајчо Јарамазовић, Мехмет Хоџа, д-р Јерко Радмиловић, Иван Гранђа, Ђуро Салај, д-р Иво Карнер, Андрија Бубањ, д-р Макс Шнудерл, Матевж Хаџе, Миха Маринко, Сулејман Филиповић, Месуд Хотић, д-р Јаков Гргурић, Димитар Влахов и Светозар Вукмановић-Темпо. (Буран аплауз).

Прелазимо на избор Одбора за привредни план и финансије. Овај ће одбор имати 15 чланова. Има реч друг Пуцар.

Ђуро Пуцар-Стари: Предлажем да у Одбор за привредни план и финансије уђу: Петар Стамболић, Живота Ђермановић, Добросав Томашевић, Петар Мундрић, Горљуб Поповић, Аћим Груловић, Филип Лакуш, Душан Чалић, Томо Војковић, Албин Випотник, Жозе Јуранчич, Мустафа Виловић, Петар Војновић, Љубчо Арсов и Мирко Крчић.

Претседник: Чули сте предлог народног посланика Ђуре Пуцара. Има ли ко какав други предлог? (Нема). Ко је за предлог народног посланика Ђуре Пуцара, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Хвала. Ко је против? (Нико). Објављујем да је Савезно веће једногласно одлучило да у Одбор за привредни план и финансије уђу народни посланици:

Петар Стамболић, Живота Ђермановић, Добросав Томашевић, Петар Мундрић, Горољуб Поповић, Аћим Груловић, Филип Лакуш, Душан Чалић, Томо Војковић, Албин Випотник, Јоже Јуранчич, Мустафа Виловић, Петар Војновић, Љубчо Арсов и Мирко Крцић. (Пљескање).

Прелазимо на избор Мандатног и имунитетског одбора, који ће имати 7 чланова. Има реч народни посланик Ђуро Пуцар.

Ђуро Пуцар-Стари: У Мандатни и имунитетски одбор предлажем да уђу народни посланици: Јован Веселинов, Ратко Петровић, Петар Комадина, Вида Томшич, Илија Дошен, Богоје Фотев и Вељко Зековић.

Претседник: Чули сте предлог народног посланика Ђуре Пуцара. Има ли ко какав други предлог? (Нема). Приступамо гласању. Ко је за то да у Мандатни и имунитетски одбор уђу народни посланици које је предложио друг Ђуро Пуцар, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Хвала. Ко је против? (Нико). Објављујем да су у Мандатни и имунитетски одбор изабрани народни посланици:

Јован Веселинов, Ратко Петровић, Петар Комадина, Вида Томшич, Илија Дошен, Богоје Фотев и Вељко Зековић. (Пљескање).

Прелазимо на избор Административног одбора који ће такође имати 7 чланова. Има реч народни посланик Ђуро Пуцар.

Ђуро Пуцар-Стари: Предлажем да у Административни одбор буду изабрани народни посланици: Драгослав Марковић, Александар Шевић, Адам Остовић, Фердо Година, д-р Хамдија Ђемерлић, Тома Кутурец и Панто Малишић.

Претседник: Чули сте предлог народног посланика Ђуре Пуцара. Има ли ко какав други предлог? (Нема). Ко је за то да у Административни одбор уђу народни посланици које је у свом предлогу прочитао народни посланик Ђуро Пуцар, нека дигне руку. (Сви народни посланици дижу руку). Хвала. Ко је против овог предлога? (Нико). Објављујем

јем да су једногласно изабрани у Административни одбор другови:

Драгослав Марковић, Александар Шевић, Адам Остовић, Фердо Година, д-р Хамдија Ђемерлић, Томо Кутурец и Панто Малишић.

Претседник: Прелазимо на избор Одбора за молбе и жалбе, такође од седам чланова. Има реч друг Пуцар.

Буро Пуцар-Стари: У Одбор за молбе и жалбе предлажу се ови другови: Милентије Поповић, д-р Александар Жижа, Мартин Сучић, д-р Метод Микуж, Перо Ђукановић, Борис Станковски и Миле Перуничић.

Претседник: Чули смо предлог за избор Одбора за молбе и жалбе. Има ли ко какав други предлог? (Нема). Ко је за то да у Одбор за молбе и жалбе уђу народни посланици које је предлагач прочитао, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Хвала. Ко је против овог предлога? (Нико). Објављујем да су једногласно изабрани у Одбор за молбе и жалбе народни посланици:

Милентије Поповић, д-р Александар Жижа, Мартин Сучић, д-р Метод Микуж, Перо Ђукановић, Борис Станковски и Миле Перуничић. (Пљескање).

На овај начин за данас утврђени дневни ред је исцрпљен.

Имам на крају да учиним Савезном већу извесна саопштења која из оправданих разлога нисам могао саопштити у почетку седнице, пре него што је Савезно веће потврдило да Претседништво остане на своме месту. Президијум Народне скупштине доставио је Савезном већу предлог Закона о привременом финансирању државних потреба, који је поднела Влада ФНРЈ и за који тражи хитност. (Види предлог у прилогу састанка). Питам Скупштину да ли одобрава тражену хитност? Ко одобрава, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Хвала. Ко је против? (Нико). Објављујем да је хитност за предлог Закона о привременом финансирању државних потреба прихваћена.

Поред тога Президијум Народне скупштине доставио је Савезном већу предлог Закона о овлашћењу Влади Федеративне Народне Републике Југославије да може доносити уредбе по питањима народне привреде. (Види предлог у прилогу састанка). И за овај је законски предлог, који је поднела Влада ФНРЈ, тражена такође хитност. Ко

одобрава тражену хитност, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Ко је против, нека дигне руку. (Нико). Објављујем да је Савезно веће једногласно прихватило тражену хитност за предлог Закона о овлашћењу Влади Федеративне Народне Републике Југославије да може доносити уредбе по питањима народне привреде.

Пошто је за оба законска предлога Савезно веће прихватило хитност, то ће они бити достављени Законодавном одбору.

Пре закључења седнице извештавам да је Претседништво Савезног већа примило акт од Президијума Народне скупштине ФНРЈ у коме извештава да је Президијум Народне скупштине ФНРЈ сазвао за 2 фебруар 1946 године, тј. за данас, у 18,15 часова, заједничку седницу Савезног већа и Већа народа са дневним редом: утврђивање дневног реда.

Саопштавајући ово народним посланицима Савезног већа, ја их молим да остану у скупштинској згради до почетка заједничке седнице.

На крају, у смислу чл. 36 Пословника, предлажем као дневни ред за идућу седницу:

1) претрес предлога Закона о привременом финансирању државних потреба и

2) претрес предлога Закона о овлашћењу Влади Федеративне Народне Републике Југославије да може доносити уредбе по питањима народне привреде.

Да ли Савезно веће прима овакав дневни ред за идућу седницу? (Прима). Има ли какав други предлог? (Нема). Објављујем да је дневни ред за идућу седницу прихваћен, тј. да су ова два законска предлога за које је усвојена хитност стављена на дневни ред идуће седнице.

Молим изабране чланове сталних одбора, сем Законодавног, да остану овде и да се одмах конституишу, а чланове Законодавног одбора молим да дођу на седницу сутра у 10 часова, на којој ће се извршити конституисање и после тога приступити претресу ова два законска предлога која су нам поднета.

Закључујем ову седницу, а идућу заказујем за понедељак, 4 фебруара 1946, у 16 часова, са дневним редом који смо данас утврдили.

(Седница је закључена у 17.47 часова).

ПРИЛОЗИ

ПРЕТСЕДНИШТВО
МИНИСТАРСКОГ САВЕТА
ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

К. Бр. 300
2 фебруара 1946 године
Београд

ПРЕЗИДИЈУМУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ

Част ми је доставити Президијуму Народне скупштине ФНРЈ предлог Закона о привременом финансирању државних потреба за временски период од 1 јануара до 31 марта 1946 године, пошто још није донесен закон о буџетирању за 1946 годину.

Предлог Закона о привременом финансирању државних потреба је врло хитног карактера и молим да се упуту Народној скупштини ФНРЈ на решење као хитан.

Претседник Владе
Федеративне Народне Републике Југославије
Ј. Б. Тито, с. р.

ПРЕЗИДИЈУМ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ

Број 1037
2 фебруара 1946 године
Београд

САВЕЗНОМ ВЕЋУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
БЕОГРАД

На основу члана 63 Устава Федеративне Народне Републике Југославије доставља се Савезном већу Народне скупштине на решавање предлог Закона о привременом финансирању државних потреба, који је у смислу истог члана Устава доставила Президијуму Народне скупштине Влада ФНРЈ.

Секретар
М. Перуничих, с. р.

Претседник
Д-р **И. Рибар, с. р.**

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПРИВРЕМЕНОМ ФИНАНСИРАЊУ ДРЖАВНИХ ПОТРЕБА

Члан 1

(1) Овлашћују се Министар финансија Федеративне Народне Републике Југославије, министри финансија народних република, руководиоци финансиских одељења: Аутономне покрајине Војводине, Аутономне Косовско-Метохијске области, Обласног одбора Далмације, окружних и градских народних одбора, као и извршни одбори месних народних одбора да, до доношења општег државног буџета за 1946 годину, могу за временски период од 1 јануара до 31 марта 1946 године, сваки у својој надлежности, својим решењима одобравати привремене исплате личних и материјалних издатака према упутствима министра финансија у границама једне четвртине односног предлога буџета за 1946 годину.

(2) Сви ови издаци расхоровање се, по одобрењу буџета, на терет одговарајућих буџетских кредита.

Члан 2

Министар финансија Федеративне Народне Републике Југославије може, по образложеним захтевима, својим решењима одобравати исплате за подмирење потреба наведених у чл. 10, 11, 14 и 25 тач. 2 и 9 Финансиског закона за буџетски период јули—децембар 1945 године.

Члан 3

Овај закон ступа на снагу кад се објави у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије”.

ПРЕТСЕДНИШТВО
МИНИСТАРСКОГ САВЕТА
ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

К. Бр. 300
2 фебруара 1946 године
Београд

ПРЕЗИДИЈУМУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ

Како на пољу привредне обнове и изградње претстоји предузимање неодложних и хитних мера, било да се ради о државним предузећима, о мерама у пољопривреди, у области

аграрне реформе и колонизације, задругарству, саобраћају, трговини и јавним финансијама, то се Влада ФНРЈ осећа принуђена да се за време док Скупштина није на окупу послужи правом издавања уредаба на основу законског овлашћења, предвиђеног чланом 78 Устава.

Из наведених разлога част нам је доставити Президијуму ФНРЈ предлог Закона о овлашћењу Влади ФНРЈ да може доносити уредбе по питањима народне привреде с молбом да га поднесе Народној скупштини ФНРЈ на решење као хитан.

Претседник Министарског савета
и Министар народне одбране,
маршал Југославије

Ј. Б. Тито, с. р.

ПРЕЗИДИЈУМ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ

Број 1038
2 фебруара 1946 године
Београд

САВЕЗНОМ ВЕЋУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
БЕОГРАД

На основу члана 63 Устава Федеративне Народне Републике Југославије доставља се Савезном већу Народне скупштине на решавање предлог Закона о овлашћењу Влади ФНРЈ да може доносити уредбе са законском снагом по питањима народне привреде, који је у смислу истог члана Устава доставила Президијуму Народне скупштине Влада ФНРЈ.

Секретар
М. Перуничкић, с. р.

Претседник
Д-р **И. Рибар, с. р.**

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

**О ОВЛАШЋЕЊУ ВЛАДИ ФНРЈ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДАБА ПО
ПИТАЊИМА ИЗ НАРОДНЕ ПРИВРЕДЕ**

Члан 1

У циљу предузимања неопходних и хитних мера за обнову и изградњу народне привреде, овлашћује се Влада

ФНРЈ, у смислу члана 78 Устава, да може доносити уредбе по питањима привреде и јавних финансија.

Ове уредбе доносе се на седници Владе а објављују се с потписима Претседника Владе и надлежног министра.

Члан 2

Уредбе предвиђене у претходном члану подносиће Влада ФНРЈ на потврду Народној скупштини на њеном наредном заседању.

Члан 3

Овај закон ступа на снагу кад се објави у „Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије“.

ЗАЈЕДНИЧКА СЕДНИЦА САВЕЗНОГ ВЕЋА И ВЕЋА НАРОДА

Трећа седница

(2 фебруара 1946 г.)

Почетак рада у 18.15 часова.

Претседника Министарског савета маршала Југославије Јосипа Броза Тита, чланове Савезне владе, претседника Савезног већа Владимира Симића, претседника Већа народа Јосипа Видмара и чланове претседништва оба дома, при уласку у дворану народни посланици стојећи поздрављају бурним плескањем.

Претседавао претседник Савезног већа Симић Владимир.

Претседавајући: Отварам III заједничку седницу оба дома Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије. Записник данашње седнице водиће секретар Воја Лековић. Изволите саслушати записник прошле седнице.

Секретар Воја Лековић (изборни срез Пријеполје—Прибој—Нова Варош, НР Србија) чита записник II заједничке седнице.

Претседавајући: Има ли ко какву примедбу на прочитани записник? (Нема). Пошто примедба нема, објављујем да се записник оверава.

Прелазимо на дневни ред данашње седнице: утврђивање дневног реда.

Молим саслушајте предлог у погледу дневног реда који је дао Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије.

„Народној скупштини Федеративне Народне Републике Југославије —

Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије предлаже за заједничку седницу Савезног већа и Већа народа, сазвану за 2 фебруар 1946 године, као једину тачку дневног реда: именовање врховног команданта Југословенске армије”.

Питам Народну скупштину да ли прима овај предлог Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије да дневни ред буде: именовање врховног команданта Југословенске армије. (Буран аплауз. — Једнодушни повици: Прима!).

Објављујем да је предложени дневни ред једногласно прихваћен.

Прелазимо на дневни ред. Има реч потпредседник Президијума друг Моша Пијаде.

Моша Пијаде (изборни срез Београд II, НР Србија):
Имам да прочитам предлог Президијума који гласи:

„Народној скупштини Федеративне Народне Републике Југославије.

Члан 135 Устава одређује да врховног команданта Југословенске армије именује Народна скупштина ФНРЈ на заједничкој седници оба дома и да врховни командант руководи целокупном војном и оружаном силом Федеративне Народне Републике Југославије.

У циљу спровођења Устава и саобраћавања свих уставних одредбама Устава, сазвао је Президијум Народне скупштине ФНРЈ заједничку седницу оба дома ради именовања врховног команданта.

Дужност врховног команданта Југословенске армије једна је од најчаснијих и истовремено најодговорнијих дужности у нашој Народној Републици. Обавезе према народу и према отаџбини које леже на плећима врховног команданта спадају међу најтеже обавезе којима се може оптеретити један човек у служби народу и држави. Зато се звање овако високе части, овако велике одговорности и овакве тежине обавеза може доделити само човеку који ужива опште и неподељено поверење свих наших народа и свакога грађанина наше Народне Републике, само човеку за кога је сваки грађанин дубоко уверен да има све оне највише моралне квалитете који морају красити војсковођу — безграничну љубав према народу и отаџбини, ванредно осећање личне и војничке части и части своје отаџбине, дубоку мржњу против непријатеља наших народа и наше

народне државе, очинску љубав и бригу за Армију као целину и за сваког њеног војника, само човеку који је на бојном пољу дао доказе својих великих војничких способности, чврстине карактера и воље и ванредног самопрегора и пожртвовања у служби народне ствари.

Федеративна Народна Република Југославија, њени братски удружени народи испуњени су поносом што имају у својој средини човека који у пуној мери поседује све особине, одлике и квалитете који се траже за личност врховног команданта. Наши народи нису само једнодушни у свести о томе да тога човека красе све те велике особине, него су исто тако једнодушни у безграничној љубави и поверењу према личности онога који се, долазећи из сељачке куће и из радничких редова, уздигао до иницијатора, организатора и руководиоца њихове заједничке ослободилачке борбе, до војсковође, који их је смело и одважно водио и довео њихову демократску борбу против фашистичког окупатора и његових издајничких слугу до величанствене победе. Али наши народи знају да онај који је њих у борби водио као врховни командант није био само војсковођа ванредне обдарености и високих војничких квалитета, него да је он у исто време био и њихов политички вођ, онај који их је ујединио и коме припада највећи део заслуге за коначну победу националних и демократских тежњи наших народа.

Тај човек је маршал Југославије Јосип Броз Тито. (Сви народни посланици устају. — Настаје бурно и дуготрајно пљескање. — Народни посланици у неколико махова бурно акламирају врховног команданта маршала Југославије Јосипа Броза Тита).

Због тога Президијум предлаже заједничкој седници Народне скупштине да за врховног команданта именује маршала Југославије Јосипа Броза Тита. (Сви посланици стојећи дуготрајно кличу врховном команданту маршалу Југославије Јосипу Брозу Титу).

Президијум Народне скупштине ФНРЈ

Секретар

Претседник

Миле Перуничић, с. р.

Д-р Иван Рибар, с. р.“

Претседавајући: Чули сте предлог Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије,

који је прочитао њен потпредседник, народни посланик Моша Пијаде. Има ли какав други предлог? (Веселост у дворани). Молим, поступамо по Пословнику.

Молим вас, ко је за предлог који је прочитао потпредседник Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије, народни посланик Моша Пијаде, нека дигне руку. (Сви посланици дижу руку, устају и одушевљено поздрављају врховног команданта маршала Југославије Јосипа Броза Тита. — Председник Президијума Народне скупштине д-р Иван Рибар, потпредседници Моша Пијаде, д-р Јосип Рус, Марко Вујачић и Димитар Влахов прилазе врховном команданту маршалу Југославије Јосипу Брозу Титу и честитају му. После њих посланици оба дома Народне скупштине честитају Маршалу на избору. — У дворани и на скупштинским галеријама френетичан аплауз).

Објављујем да је Народна скупштина Федеративне Народне Републике Југославије једногласно, једнодушно и са великим одушевљењем прихватила предлог који је прочитао потпредседник Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије Моша Пијаде, да врховни командант Југословенске армије и свеземаљске војне силе буде маршал Југославије Јосип Броз Тито. (Сви посланици стојећи кличу: Живео Тито! Херој Тито! — Опште бурно и дуготрајно плескање).

Има реч маршал Југославије Јосип Броз Тито.

Pretsednik Ministarskog saveta i Ministar narodne odbrane maršal Jugoslavije Josip Broz Tito: (Pri izlasku na govornicu Predsednika Ministarskog saveta narodni poslanici oba doma pozdravljaju dugotrajnim aplauzom i složnim uzvicima: Živeo!)

Drugovi i gospodo narodni poslanici, dozvolite mi da vam se najljepše zahvalim na ovom velikom povjerenju, koje ste mi danas ovdje izrazili. Tačno je i to je velika čast biti komandantom, vrhovnim komandantom takve Armije, kao što je naša Armija.

Ja vam obećavam ovdje i smatrajte to kao moju zakletvu, da ću ispuniti vaša očekivanja, da ću dati sve od sebe da u miru izgradimo i usavršimo našu Armiju, tako da bude залог naše nezavisnosti, našeg mirnog razvitka, naše srećnije budućnosti, Armiju koja će biti prožeta beskrajnom vjerom u svoj narod i svoju zemlju, Armiju koja će vjerno ispunjavati sve svoje obaveze, Armiju koja neće štediti svoje živote, jer ta Armija

je izgrađena iz ljudi koji su dokazali pred čitavim svijetom šta naša zemlja može dati kad je u opasnosti. •

Naša Armija je počela da se stvara naročitim načinom, ne kroz kabinete, ne dekretima, ne nekim velikim finansiskim sredstvima, ne nekim velikim vojnim stručnjacima, teoretičarima, nego se počela stvarati od običnog čovjeka, običnog seljaka, običnog radnika, običnog pravog narodnog inteligentnog čovjeka, od narodne inteligencije; stvarati se počela u najtežim danima naše istorije, u 1941 godini. Ljudi koji su postali tako rekuć temelj te naše Armije, došli su od plugova, iz fabrika, iz školskih klupa. Baš u tome i jeste snaga te Armije što se sastojala od prvog dana iz takvih ljudi. Takvi ljudi su bili ne samo obični redovi, nego i podoficiri, i oficiri, do onih najviših, — i ja sam bio radnik.

Ta Armija je imala pred sobom jedan jedini cilj: da se bori da oslobodi svoju zemlju.

Partizanski odredi i kasnije narodno-oslobodilačka vojska, i još kasnije naša velika Jugoslovenska armija ne samo da su izvršili taj svoj zadatak, da su se borili i oslobodili svoju zemlju, nego su oni u toku borbe uzeli na sebe i još jedan drugi veliki zadatak — da oslobođena zemlja bude srećnija no što je bila, kako da kažem, i politički zadatak, zadatak širenja sloge i jedinstva naših naroda, zadatak najodlučnije borbe protiv sijanja međusobne mržnje, zadatak stvaranja bratstva i jedinstva naših naroda, koji se evo sada izražava u ovom našem velikom domu.

I baš zato smatram da je čast za mene da mogu biti komandant takve Armije.

Još jedanput vam obećavam da ću savjesno vršiti svoju dužnost.

Da živi naša hrabra herojska Armija Jugoslavije! (Svi narodni poslanici ustaju. Nastaje burno i dugotrajno pljeskanje, koje se ponavlja nekoliko puta).

Predsjedavajući: Pošto je dnevni red današnje zajedničke sednice oba doma Narodne skupštine iscrpen, to ovu sednicu zaključujem. Naredna sednica biće po potrebi sazvana pismenim putem.

(Sednica je zaključena u 17.45 časova).

САВЕЗНО ВЕЋЕ

Друга седница

(4 фебруара 1946 г.)

Почетак рада у 16.30 часова.

При уласку у дворану чланове Савезне владе, председника Владимира Симића и чланове председништва Савезног већа народни посланици стојећи топло поздрављају.

Претседавао председник Савезног већа Симић Владимир.

Председник: Отварам II редовни састанак Савезног већа Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије.

Записник данашњег састанка водиће секретар Стеван Јовичић. Изволите саслушати записник I редовног састанка.

Секретар **Стеван Јовичић** (изборни срез иришки, НР Србија) чита записник I редовног састанка Савезног већа.

Председник: Има ли ко какву примедбу на прочитани записник? Нико. Пошто примедаба нема, објављујем да се записник оверава.

Изволите саслушати саопштења:

Административни одбор извештава да се конституисао 2 фебруара и изабрао за председника Драгослава Марковића, за потпредседника Тому Кутуреца и за секретара Александра Шевића.

Одбор за молбе и жалбе извештава да се конституисао 2 фебруара и изабрао за председника Мила Перуничића, за потпредседника д-р Метода Микужу и за секретара Бориса Станковског.

Мандатни и имунитетски одбор извештава да се конституисао 2 фебруара и изабрао за председника Јована Весе-

линова, за потпретседника Петра Комадину и за секретара Виду Томшич.

Одбор за привредни план и финансије извештава да се конституисао 2 фебруара и изабрао за претседника Петра Стамболића, за потпретседника Филипа Лакуша, за секретара Животу Ђермановића.

Законодавни одбор извештава да се конституисао 3 фебруара и изабрао за претседника Мошу Пијаде, за потпретседника Владимира Симића и за секретара д-р Макса Шнудерла.

Ови извештаји о конституисању одбора примају се на знање.

Претседништво је примило следеће молбе и жалбе:

Мара Димитријевић, удова из Београда, моли исплату помоћи народног признања;

Даринка И. Белашевић, из Београда, моли исплату помоћи народног признања;

Сава П. Казанџић, из Београда, моли доживотну помоћ;

Јулијана Јовановић, удова из Београда, моли да јој се и даље исплаћује породична пензија;

Гојко Козомара, бив. чиновник из Земуна, жали се на решење о отпусту из службе;

Панта Јовановић, пензионер из Београда, моли да му се поврати активно и пасивно бирачко право;

Љубица Шпет, домаћица из Ћуприје, моли за дејство да јој се поврати муж који је упућен на рад у СССР као немачки мањинац;

Дионисије Опарушић, демобилисани борац из Београда, моли да му се додели земља, пошто је по занимању земљорадник;

Вучета Дожић, бив. барјактар из Доње Мораче, моли да му се и даље исплаћује помоћ народног признања.

Све прочитане молбе и жалбе упућене су Одбору за молбе и жалбе.

Народни посланик Душан Новаков моли 2 дана одсуства због болести, и то 4 и 5 фебруара о. г.

Одобрава ли Савезно веће ово отсуство? (Одобрава). Објављујем да је народном посланику Душану Новакову одобрено тражено отсуство.

Законодавни одбор и Одбор за привредни план и финансије поднели су Савезном већу извештаје: о предлогу Закона о привременом финансирању државних потреба и о

предлогу Закона о овлашћењу Влади ФНРЈ за доношење уредаба по питањима из народне привреде. (Види предлог закона о прилогу састанка).

Ови су извештаји штампани, раздељени народним посланицима и стављени су на дневни ред данашње седнице.

После обављених саопштења прелазимо на дневни ред. Прва тачка дневног реда је: претрес предлога Закона о привременом финансирању државних потреба, а друга претрес предлога Закона о овлашћењу Влади ФНРЈ за доношење уредаба по питањима из народне привреде.

По члану 44 Пословника, Веће може одлучити да се за претрес предлога који је оглашен за хитан примени краћи поступак. Пошто је Веће одобрило хитност за ова оба закона, ја предлажем Већу да усвојимо скраћени поступак у смислу Пословника. Прима ли Веће предлог да применимо скраћени поступак у смислу чл. 44 Пословника? (Прима). Пошто је Веће примило скраћени поступак, то би се за учествовање у дискусији могли појављивати само претставници група. Скрећем на то пажњу и молим известиоца Законодавног одбора и Одбора за привредни план и финансије народног посланика Петра Стамболића да прочита извештај.

Петар Стамболић (изборни срез драгачевско-моравички, НР Србија) чита извештај Законодавног одбора и Одбора за привредни план и финансије о предлогу Закона о привременом финансирању државних потреба, који гласи:

„САВЕЗНО ВЕЋЕ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ
ЗАКОНОДАВНИ ОДБОР

Бр. 3
3 фебруара 1946 године
Београд

САВЕЗНОМ ВЕЋУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ
БЕОГРАД

Законодавни одбор и Одбор за привредни план и финансије на заједничкој седници одржаној 3 фебруара ове године, проучили су и једногласно усвојили предлог Закона о привременом финансирању државних потреба, онако како га је Влада ФНРЈ поднела Савезном већу, са следећим изменама и допунама:

Први став чл. 1 мења се и гласи:

„Овлашћују се Министар финансија Федеративне Народне Републике Југославије, министри финансија народних република, Главни извршни одбор Аутономне покрајине Војводине, Извршни одбор Народног одбора Аутономне Косовско-Метохијске области, Извршни одбор Обласног народног одбора Далмације, извршни одбори окружних, среских и градских народних одбора, као и извршни органи месних народних одбора да до доношења општег државног буџета за 1946 годину могу за временски период од 1 јануара до 31 марта 1946 године сваки у својој надлежности, својим решењима одобравати привремене исплате личних и материјалних издатака, према упутствима савезног Министра финансија, у границама једне четвртине односног предлога буџета за 1946 годину”.

Чл. 2 — У првом реду место речи „народне републике” ставити „Народне Републике”.

Чл. 3 — У другом реду место речи „Федеративне Народне Републике Југославије” ставити „ФНРЈ”.

Достављајући овај извештај, Законодавном одбору и Одбору за привредни план и финансије част је умолити Савезно веће Народне скупштине ФНРЈ да га изволи у целости усвојити.

За известиоца одређен је Петар Стамболић, члан Одбора за привредни план и финансије.

Секретар

Претседник

Д-р Макс Шнудерл, с. р.

Моша Пијаде, с. р.

Чланови Законодавног одбора:

Владимир Симић, с. р.; Матевж Хаце, с. р.; Миха Маринко, с. р.; Јаков Гргурић, с. р.; Иван Гранђа, с. р.; Сулејман М. Филиповић, с. р.; Ђуро Салај, с. р.; Лајчо Јарамазовић, с. р.; Месуд Хотић, с. р.; д-р Милош Московљевић, с. р.; Михајло Ђуровић, с. р.; Радован Мијушковић, с. р.; Мехмед Хоџа, с. р.; Димитар Влахов, с. р.; Андрија Бубањ, с. р.; д-р Јерко Радмиловић, с. р.

Чланови Одбора за привредни план и финансије:

Петар Стамболић, с. р.; Живота Ђермановић, с. р.; Љубчо Арсов, с. р.; Петар Мундрић, с. р.; Добросав Томашевић, с. р.;

Душан Чалић, с. р.; Томо Војковић, с. р.; Мирко Крчић, с. р.; Петар Војновић, с. р.; Јоже Јуранчич, с. р.; Мустафа Виловић, с. р.; Филип Лакуш, с. р.”

Другови, Савезна влада је припремила буџет. Но, како наша Народна скупштина технички није у могућности да га сада узме у претрес, а потребно је да се буџетирање врши по закону, мислимо да овај законски предлог, за који је Влада тражила хитност, треба усвојити. (Одобравање).

Претседник: Прелазимо на претрес предлога Закона о привременом финансирању државних потреба. Пошто је Савезно веће усвојило скраћени поступак, то питам има ли претставника група који би узели учешћа у дискусији о овом законском предлогу. Пошто се нико не јавља, то ће се, према последњој алинеји члана 44 Пословника, о овом законском предлогу гласати једанпут, и то у целини. Молим секретара да чита имена народних посланика. Гласаће се са „за“ и „против“.

Секретар Стеван Јовичић прозива посланика да гласају и они су гласали овако:

Гласали су „за“: Аголи д-р Неџат, Антић Милоје, Антуновић Риста, Апостолов Васко, Арсов Љубчо, Аугустинов Мата, Бабић Антун-Туна, Бакрач Јозо, Беловуковић Милан, Бериша Рифат, Бећирић д-р Тодор, Богданов Душан, Богданов Ђура, Божовић Никола, Боројевић Јован, Бохинц Андреј, Бошковић Ђорђе, Брецељ д-р Маријан, Бркић Душан, Бркић Звонко, Бубањ Андрија, Буљан Вице, Бурић Хасан, Бурзевски Ванчо, Бутозан д-р Васо, Вејновић Светозар, Веселинов Јован, Виловић Мустафа, Випотник Албин, Влатковић Немања, Влахов Димитар, Војновић Петар, Војковић Томо, Вркљан Анте, Вујичић Милорад, Вукадиновић Ђуро, Вукашиновић Иван, Вулин Сава, Вучковић Сретен, Гаџи Фрањо, Гајиновић Вујица, Гацић Радосав, Гашпар Јан, Геренчевић Павле, Гиздић Драго, Глухић Омер, Година Фердо, Госпић Светолик, Гранђа Иван, Гранфил Тома, Гргурић д-р Јаков, Гретић Ивица, Грк Душан, Грубић Чеда, Груловић Аћим, Дамњановић Божидарка-Кика, Девеџић Душан, Дорошки д-р Јован, Дошен Илија, Драгин Рада, Драушник Јурица, Ђермановић Живота, Ђорговски Васил, Ђукић Пане, Ђурђевић Чеда, Ђурић Љубодраг, Ђуровић Лазар, Ђуровић Михаило, Жујовић Сретен, Зековић Вељко, Зечевић Влада, Зечевић Славко, Зечевић Стево, Иванов Андреј, Ивековић

д-р Младен, Ивић Стјепан, Јакић Велимир, Јакшић Никола, Јанковић Љубо, Јарамазовић Лајчо, Јеленц Алеш, Јовановић д-р Драгољуб, Јовановић Радош, Јовановић Спасоје, Јовановић Станимир, Јовићевић Павле, Јовичић Стеван, Јојкић Ђурица, Јосиповић Србољуб, Јуранчич Јоже, Карајовић д-р Драгомир, Кецмановић д-р Војислав, Кимовец Франце, Кнез Јурица, Ковачевић Вељко, Ковачевић Митар, Ковачич Иван, Комадина Петар, Комненић Симо, Корен Јаков, Косовац Младен, Костић Велимир, Кохаровић д-р Александар, Коцбек Јоже, Кочевар Франц, Крањец Мишко, Крзнар Ђуро, Крие-зиу Хасан, Крстић Бошко, Крстић Светозар, Крстуловић Вицко, Крце Павао, Крчић Мирко, Кузмановић д-р Славко, Курт Хуснија, Кутурец Тома, Кухар Ловро, Лазин д-р Сава, Лакуш Филип, Лалић Ђуро, Лампрет Јоже, Лековић Војо, Лерик Иштван, Лесковшек Франц, Леши Акиф Мустафа, Лукић Костадин, Љујић Велибор, Љујић Војо, Мајхен Владо, Малески Владо, Малишић Панто, Мандић Глигорије, Маринко Миха, Марковић Драгослав, Марковић Момчило, Марковић Немања, Маркотић Мато, Марчинковић Јозо, Мاستиловић Новак, Матић Радомир, Месић Јосип, Међо Томо, Мијушковић Радован, Миклаужић Јосип, Микуж д-р Метод, Милојевић Милоје, Миљковић Мито, Минић Милош, Михајловски Кирил, Московљевић д-р Милош, Мрковић Новица, Мразовић Карло-Гашпар, Мркоци Марко, Мундрић Петар, Недељковић Миодраг, Нешић Светомир, Нешковић д-р Благоје, Никодијевић Тихомир, Николић Живојин, Нимани Цавид, Новаковић Груја, Новосел д-р Шиме, Новосел Стјепан, Опачић Станко, Остовић Адам, Павловић Михајло, Павловић Павле, Пауналић Едхем, Пенезић Слободан, Перичин Марко, Перунички Миле, Петровић Душан, Петровић Ратко, Петровић Славољуб-Ђера, Петрушев Кирил, Пијаде Моша, Плавшић Лазар, Побрић Едхем, Полич Зоран, Половић Марко, Попов Жива, Поповић Горољуб, Поповић Јован, Поповић Коча, Поповић Љубомир, Поповић Милентије, Почуча Миле, Прибић Милан, Пуцар Ђуро-Стари, Радмиловић д-р Јерко, Радовановић Милија, Радуловић Таса, Рамљак д-р Анте, Ранковић Александар, Рапаић Ђура, Рац Винце, Рашовић Милош, Релић Петар, Рибар д-р Иван, Рибникар Владислав, Рикановић Илија, Ритиг д-р Светозар, Савић Брано, Салаи Јожеф, Салај Ђуро, Самарџија Стево, Светек Франце, Симеоновић Јанко, Симеунчевић Гавро, Симић Владимир (претседава), Синановић Хамдија, Смајовић Василије, Сре-

мец д-р Златан, Стамболић Петар, Станковски Борис, Стефановић Иван, Стефановић Миливоје, Стефановић Светислав, Стојадиновић Михаило, Стојановић Богољуб, Сутловић Рикард, Сучић Мартин, Тодоровић Мијалко, Тодоровић Симо, Томашевић Добросав, Томшич Вида, Трајковић Александар, Трифуновић Светислав, Туцман Јосип, Ђемерлић д-р Хамдија, Фајфар Тоне, Ференчина Томо, Филаковић Имро, Филиповић Сулејман, Фотев Богоја, Хасанагић Хилмија, Хаџе Матевж, Хаџи Мустафа Хасан Шукри, Хаџић Бошко, Хебранг Андрија, Хотић Месуд, Хоџа Мехмед, Хоџа Фадил, Хоџић Мујо, Хрибар Јанез, Хукић Мехмедалија, Хумо Авдо, Цветић Боса, Цветнић Милија, Цветинић Марин, Црнобрња Богдан, Чакић Бошко, Чалић Душан, Чамо Едхем, Чаушевић Чауш Иван, Ченгић Ферид, Чешњај Томо, Чобански Спасоје, Чолак Петар, Чубриловић д-р Васо, Џојић Анто, Шакић Јован, Шарац д-р Заим, Шатев Павел, Шевић д-р Александар, Шегрт Владо, Шкаре Станко, Шнудерл д-р Макс, Шпиљак Фрањо, Шпиљак Мика, Шпрљан Гуште, Шутић Анте.

Отсутни: Алексоски Борис, Андрић Ратомир, Антолић Фрањо, Бакарић д-р Владимир, Банак Јосип, Баричевић Перо, Белинић Марко, Бисић М. Милорад, Блажевић Јаков, Борштар Јоже, Броз Јосип-Тито, Василев Ѓјорги, Васиљевић Живан, Веселинов-Мунђан Станка, Видовић Никола, Вукмановић Светозар-Темпо, Гајић Гојко, Гигов Страхил, Грбић Чедо, Грујић Радован, Даниловић Угљеша, Ђукановић Перо, Ерчић Живко, Жигић Раде, Жижа д-р Александар, Иванчевић Никола, Јакшић Мато, Јанић Владо, Јеремић Воја, Јовановић Блажо, Јовановић Ђура, Јовановић Иса, Јоксимовић Момир, Јоџић Живојин, Карабеговић Осман, Кардељ Едвард, Карнер д-р Иво, Кидрич Борис, Ковачевић Урош, Косановић Сава, Кузмановски Боге, Кулишевски Лазар, Куфрин Милка, Луцић Грго, Манџић Пашага, Марковић Милош, Мачек Иван-Матија, Мијатовић Цвијетин, Милосављевић Љубинка, Милић Милка, Минчев Никола, Мугош Душан, Нађ Коста, Наумовски Круме, Нацева Мара, Новаков Душан, Омановић Хамдија, Пајковић Ђоко, Пахић Лука, Перковић Миле, Првчић Стјепан, Прибићевић д-р Раде, Радовановић Миливоје, Редић Енвер, Рибич Иван, Секел Јозеф, Суботин Иван, Толо Нико, Ђурувија Тоде, Узуновски Цветко, Ференчак Иван, Фрнтић Елизабета, Хољевац Већеслав, Шаћири Исмет, Шилеговић Бошко.

(После гласања).

Претседник: Објављујем да је гласало 272 народна посланика и сви су гласали „за”. Према томе је предлог Закона о привременом финансирању државних потреба у Савезном већу коначно примљен, те ће, у смислу чл. 63 Устава и члана 50 Пословника, бити упућен Већу народа на сагласно примање.

Прелазимо на другу тачку дневног реда: претрес предлога Закона о овлашћењу Влади Федеративне Народне Републике Југославије за доношење уредаба по питањима из народне привреде. Молим известиоца народног посланика д-р Јерка Радмиловића да прочита извештај Законодавног одбора и Одбора за привредни план и финансије.

Известилац д-р Јерко Радмиловић чита извештај који гласи:

„САВЕЗНО ВЕЋЕ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ
ЗАКОНОДАВНИ ОДБОР

Бр. 4
3 фебруара 1946 године
Београд

САВЕЗНОМ ВЕЋУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ
БЕОГРАД

Законодавни одбор и Одбор за привредни план и финансије, на заједничкој седници одржаној 3 фебруара ове године, проучили су и усвојили једногласно предлог Закона о овлашћењу Влади ФНРЈ за доношење уредаба по питањима из народне привреде онако како га је Влада ФНРЈ поднела Савезном већу Народне скупштине, са следећом изменом:

Чл. 3 — У другом реду место речи „Федеративне Народне Републике Југославије” ставити „ФНРЈ”.

Достављајући овај извештај, Законодавном одбору и Одбору за привредни план и финансије част је умолити Савезно веће Народне скупштине ФНРЈ да га изволи у целости усвојити.

За известиоца одређен је д-р Јерко Радмиловић, члан Законодавног одбора.

Секретар
Д-р Макс Шнудерл, с. р.

Претседник
Моша Пијаде, с. р.

Чланови:

Владимир Симић, с. р.; Матевж Хаце, с. р.; Миха Маринко, с. р.; д-р Јаков Гргурић, с. р.; Иван Гранђа, с. р.; Сулејман М. Филиповић, с. р.; Ђуро Салај, с. р.; Лајчо Јарамазовић, с. р.; Месуд Хотић, с. р.; д-р Милош Московљевић, с. р.; Михаило Ђуровић, с. р.; Радован Мијушковић, с. р.; Мехмед Хоџа, с. р.; Димитар Влахов, с. р.; Андрија Бубањ, с. р.; д-р Јерко Радмиловић, с. р.

Чланови Одбора за привредни план и финансије:

Петар Стамболић, с. р.; Живота Ђермановић, с. р.; Љубчо Арсов, с. р.; Петар Мундрић, с. р.; Добросав Томашевић, с. р.; Душан Чалић, с. р.; Томо Војковић, с. р.; Мирко Крџић, с. р.; Петар Војновић, с. р.; Јоже Јуранчич, с. р.; Мустафа Виловић, с. р.; Филип Лакуш, с. р.”

Претседник: Пошто је и по овом законском предлогу усвојена хитност, то би и овде у дискусији могли да учествују само претставници група. Питам да ли претставници група желе узети учешћа у претресу предлога Закона о овлашћењу Влади Федеративне Народне Републике Југославије за доношење уредаба по питањима из народне привреде? (Нико се не јавља). Пошто се нико не јавља, прелази се на гласање. Међутим, саопштавам Савезном већу да су 24 народна посланика поднела писмени предлог који гласи: „По Пословнику код усвајања законског предлога за који је усвојена хитност гласање се врши једанпут у целини. Предлажемо да се при примени скраћеног поступка може гласати и дизањем руку уместо поименично, ако се с тим сагласи већина Већа“.

Ко је за овај предлог другова предлагача, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Хвала. Да ли има неко ко је против овог предлога? (Нема). Према томе објављујем да је примљен предлог двадесет и четворице народних посланика, да се при примени скраћеног поступка може гласати и акламацијом, кад то уважи већина Већа. Наравно да тиме Пословник није измењен, него би се у конкретном случају предлог могао да прими или не. Пошто је овај предлог за овај конкретни случај примљен, гласаће се дизањем руке, а не прозивањем. Питам Савезно веће ко је за предлог Закона о овлашћењу Влади Федеративне Народне Републике Југославије за доношење уредаба по питањима из народне при-

вреде, онако како га је известилац пред Већем прочитао, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Хвала. Има ли ко против? (Нико се не јавља). Нема. Објављујем да је Савезно веће једногласно прихватило предлог Закона о овлашћењу Влади Федеративне Народне Републике Југославије за доношење уредаба по питањима из народне привреде. Сагласно чл. 63 Устава и члану 50 Пословника и овај ће предлог бити упућен Већу народа на сагласно примање.

Пошто је дневни ред исцрпен, ову седницу закључујем. Молим народне посланике да остану у згради, јер ћемо кроз пола сата имати другу седницу.

(Седница је закључена у 17.20 часова).

VEĆE NARODA

Druga sednica

(4 februara 1946 g.)

Početak rada u 16.25 časova.

**Pri ulasku u dvoranu potpredsednika Vlade Jašu Prodano-
vića, članove Savezne vlade, predsednika Veća naroda Josipa
Vidmara i članove pretsedništva Veća naroda narodni poslanici
stojeći toplo pozdravljaju.**

Pretsedavao predsednik Veća naroda **Vidmar Josip**.

Pretsednik: Gospodo narodni poslanici, drugovi i druga-
rice, otvaram II redovni sastanak Veća naroda u I vanrednom
zasedanju Narodne skupštine FNRJ. Molim druga sekretara
Jožu Milivojevića da pročita zapisnik I sednice.

Sekretar Joza Milivojević (NR Hrvatska) čita zapisnik I
redovnog sastanka.

Pretsednik: Ima li primedaba na ovaj zapisnik? (Nema).
Pošto primedaba nema, zapisnik se prima i overava.

Prvo da saopštim Veću naroda odborske izveštaje o kon-
stituisanju:

Zakonodavni odbor Veća naroda izveštava da je na svojoj
sednici od 2 februara 1946 godine izabrao za predsednika Bo-
židara Maslarića, za potpredsednika d-r Hinka Krizmana, a za
sekretara d-r Dušana Bratića;

Odbor za privredni plan i finansije izveštava da je na
svojoj sednici održanoj istog dana izabrao za predsednika d-r
Obrena Blagojevića, za potpredsednika Ivana Gošnjaka, a za
sekretara Radu Hamovića;

Administrativni odbor izveštava da je na svojoj sednici od
2 februara 1946 godine izabrao za predsednika Milana Smilja-

nića, za potpredsednika Šefketa Maglajlića, a za sekretara Krste Popivodu;

Mandatni i imunitetski odbor podnosi izveštaj da se 2 februara 1946 godine konstituisao i da je za predsednika izabrao Aleksu Tomića, za potpredsednika Savu Orovića, a za sekretara Jovana Jegdića.

Odbor za molbe i žalbe izveštava da je na svojoj sednici od 2 februara 1946 godine izabrao za predsednika Marka Vujačića, za potpredsednika Pepcu Kardelj, a za sekretara d-r Milorada Vlajkovića.

Prima li Skupština na znanje ove izveštaje? (Prima). Prema tome, izveštaji su primljeni na znanje.

Izveštavam Veće da je Pretsedništvo Veća naroda primilo:

1) izveštaj Zakonodavnog odbora o predlogu Zakona o osnivanju Komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju, i

2) izveštaj Zakonodavnog odbora i Odbora za privredni plan i finansije o predlogu Zakona o zaštiti jugoslovenske imovine, prava i interesa u inostranstvu.

Pošto je za ove zakonske predloge izglasana hitnost, predlažem da se ovi izveštaji stave na dnevni red današnje sednice. Prima li Veće moj predlog? (Prima). Veće je primilo predlog. Prema tome ovi odborski izveštaji stavljaju se na dnevni red današnje sednice.

Prelazimo na dnevni red: pretres izveštaja Zakonodavnog odbora o predlogu Zakona o osnivanju Komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju.

Molim druga izvestioca Zakonodavnog odbora da pročita izveštaj.

Izvestilac Joza Milivojević (čita):

„ZAKONODAVNI ODBOR
VEĆA NARODA NARODNE SKUPŠTINE

Broj 2
3 februara 1946 godine
Beograd

VEĆU NARODA NARODNE SKUPŠTINE FNRJ

Zakonodavni odbor Veća naroda na svojoj sednici održaoj 3 februara 1946 godine pretresao je predlog Zakona o osnivanju Komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju, koji je predlog zakona podneo preko Prezidijuma Narodne skupštine FNRJ Veću naroda Pretsednik Vlade FNRJ.

Zakonodavni odbor jednoglasno je usvojio predloženi predlog zakona u načelu kao i u pojedinostima, sa sledećim izmenama i dopunama:

Član 2 menja se i glasi: »Komisija za agrarnu reformu i kolonizaciju preuzima poslove bivšeg Ministarstva za kolonizaciju i Agrarnog saveta«.

Dodaje se novi član 3 koji glasi: »Ovlašćuje se Vlada FNRJ da uredbom reguliše organizaciju i poslovanje Komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju«.

Član 3 postaje član 4.

Dostavljajući ovaj izveštaj sa učinjenim izmenama i dopunama, Odboru je čast umoliti Veće naroda da ga izvoli u celosti usvojiti.

Za odborskog izvestioca određen je Joza Milivojević.

Sekretar

D-r Dušan Bratić, s. r.

Pretsednik

Božidar Maslarić, s. r.

Č l a n o v i:

Josip Rus, s. r.; Dragoljub Ilić, s. r.; d-r Branko Čubrilović, s. r.; Tone Hafner, s. r.; Rato Dugonjić, s. r.; Bogdan Oreščanin, s. r.; Milan Popović, s. r.; Ninko Petrović, s. r.; d-r Siniša Stanković, s. r.; Hodža Mustafa, s. r.; d-r Josip Hrnčević, s. r.; Panko Brašnarov, s. r.; Joza Milivojević, s. r.; Miloš Carević, s. r.; d-r Hinko Krizman, s. r.; Mihailo Apostolski, s. r.; Srećko Žumer, s. r.«

Drugovi narodni zastupnici, zakonski predlog o osnivanju Komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju kratak je i jasan. U obrazloženju koje je podnelo Predsedništvo Vlade izneti su razlozi zbog kojih je predložen taj Zakon. I ja držim da je cilj za kojim se išlo tim zakonom i koji je ovde pred nama istaknut dovoljno jasan i da prema tome treba da se ovaj zakonski predlog i ozakoni. (Odobranje).

Pretsednik: Čuli ste izvestioca Zakonodavnog odbora. Otvaram diskusiju u načelu. Želi li ko da govori u načelu? Pošto niko ne želi reč u diskusiji u načelu, stavljam predlog na glasanje. Ko je za ovaj zakonski predlog, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Hvala. Ima li ko protiv? (Nema). Objavljujem da je ovaj zakonski predlog u načelu primljen.

Prelazimo na diskusiju u pojedinostima. Molim druga izvestioca da čita član po član zakonskog predloga.

Izvestilac Joza Milivojević čita član 1 zakonskog predloga prema izveštaju Zakonodavnog odbora.

Pretsednik: Želi li ko reč po članu 1? (Niko). Pristupamo glasanju. Ko je za član 1 onako kako je pročitao, neka digne ruku. (Svi). Ima li ko protiv? (Nema). Član 1 je primljen. Izvolute čuti član 2.

— Za ovim je Veće naroda, glasajući dizanjem ruku o svakom pojedinom članu, usvojilo u pojedinostima jednoglasno sve članove, od člana 2 do člana 4 zaključno, prema predlogu i izveštaju Zakonodavnog odbora. —

Prelazimo na poimenično glasanje u celini. Molim druga sekretara da izvrši prozivku. Glasace se sa »za« i »protiv«.

Sekretar Joza Milivojević proziva narodne poslanike da glasaju.

Glasali su »za«: Aguši Kurteš, Ambrožič Lado, Andrejev Bane, Apostolski Mihailo, Babić Anto, Babović Spasenija, Bajalski Risto, Bakić Mitar, Barbarić Božo, Berus Anka, Blagojević d-r Obren, Bojnović Đurađ, Borić Franjo, Bratić d-r Dušan, Brašnarov Panko, Brkić Hasan, Varga Istvan, Vasiljević Dušan, Vidmar Josip (ne glasa kao predsedavajući), Vidmar Tone, Vlajković d-r Milorad, Vrbovski Pavel, Vujasinović Todor, Vujačić Marko, Vukosavljević Sreten, Galijašević Bećir, Gaš Aljuš, Golubović Marinko, Golubović Radonja, Gošnjak Ivan, Gregorić d-r Pavle, Dimitrijević Spasoje, Dobrašinović Miloje, Dolinšek Tone, Dugonjić Rato, Đilas Milovan, Đuričin Milivoj, Žižić Živko, Žumer Srećko, Zatrić Sait, Ivoić Dušan, Ilić S. Dragoljub, Ilić Pavle, Imamović Fadil, Jakovljević d-r Stevan, Jegdić Jovan, Jeras Josip, Jurinčić Niko, Kardelj Pepca, Komnenić Petar, Kotnik Beno, Kocbek Edvard, Krizman d-r Hinko, Kršul Mate, Kulenović Skender, Lutaš Trajan, Lisi Sali, Lubej France, Lunaček d-r Pavel, Maglajlić Šefket, Malinska Veselinka, Manojlović Radmila, Martinovski Nikola, Marušić d-r Drago, Maslarić Božidar, Masnić Petar, Milanković Ivan, Milivojević Joza, Milošević Mira, Miljovski Kiril, Mitrović Božo, Mitrović Mitra, Mlakar Alojzij, Momčilović Ljuba, Mugoša Andrija, Nađ Gavriilo, Nazor Vladimir, Naumovski Naum, Nestorov d-r Dimitar, Nikolić Zora, Novak Ivan, Olah Šandor, Orović Sava, Pavić Niko, Pavlović Kosan, Papić Radovan, Pejnović Kata, Perović Puniša, Petrović Mato, Petrović Nikola, Petrović Ninko, Plepešić Stjepan, Pešev Nikola Pančev, Popivoda Krsto, Popović Dušan, Popović S. Milan, Popović d-r Miloš, Popović Radovan, Prodanović M. Jaša, Radović Vuko, Radosavljević Dobrivoje,

Rkman Dušan, Rus Josip, Saili Dragutin, Salacan Don Ante, Skerlić Velimir, Smiljanić Milan, Snoj Franc, Spirov d-r Boris, Stanković d-r Siniša, Stojanović Aleksandar, Sulejmanovski Nafi, Sučić Florijan, Todorović Radomir, Tomić Aleksa, Turković Ivan, Četković Jovan, Čišić Husein, Čurčić Živojin, Frol Frane, Hafner Tone, Hodža Mustafa, Hodžić Džeko, Hrnčević d-r Josip, Cajnkar d-r Stanko, Carević Miloš, Carić d-r Vojin, Celeski Lazar, Čolaković Rodoljub, Čubrilović d-r Branko, Džankić Hasan, Šentjurs Lidija, Šećeragić Murad, Šukria Ali.

Otsutni: Abduraim Mustafa, Augustinčić Antun, Aceva Vera, Babić Ljubo, Bebler d-r Aleš, Bevk France, Bursać Milan, Vesljevski Naum, Gavrilski d-r Gjorgi, Garčević Gojko, Grbić Mihailo, Dapčević Peko, Đaković Spasoje, Župančić Oton, Zogović Radovan, Jadrešin Bogde, Kavčič Stane, Kapetanović Hajro, Kerime Muča, Krajačić Ivan, Markovski Venko, Mićunović Veljko, Mojsov Lazar, Nenezić Radojica, Nošpal Tode, Oreščanin Bogdan, Poglajen Franc, Polak Bojan, Rebac Hasan, Redža Zekerija, Savić Kirilo, Sejfula Kemal, Smodlaka d-r Josip, Sulejman Hivzi, Temelkovski Borko, Filipović Krsto, Hamović Rade, Herljević Franjo, Čalovska Ljiljana, Čiković Tomo, Šoti Pal.

(Posle glasanja)

Pretsednik: Od 175 narodnih poslanika glasalo je 134 i svi su glasali za, a nijedan protiv. Otsutan je bio 41 narodni poslanik. (*Don Ante Salacan:* Da li su svi drugovi koji su otsutni dobili otsustvo?) Većina jeste i ja mislim da će se neki još izviniti. Baš za ovo vreme dobio sam tri izvinjenja, a ja ću svakako o tome voditi računa. (*Don Ante Salacan:* Molim da se postupi po Poslovniku). Time je i konačno u celini primljen predlog Zakona o osnivanju Komisije za agrarnu reformu.

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda: pretres izveštaja Zakonodavnog odbora i Odbora za privredni plan i finansije o predlogu Zakona o zaštiti jugoslovenske imovine, prava i interesa u inostranstvu. Molim druga izvestioca Zakonodavnog odbora da podnese izveštaj.

Izvestilac Joza Milivojević (čita):

»VEĆU NARODA NARODNE SKUPŠTINE FNRJ

Zakonodavni odbor i Odbor za privredni plan i finansije Veća naroda Narodne skupštine na svojoj zajedničkoj sednici, održanoj 3 februara 1946 godine, pretresali su predlog Zakona

o zaštiti jugoslovenske imovine, prava i interesa u inostranstvu, koji je preko Prezidijuma Narodne skupštine Veću naroda podnela Vlada FNRJ.

Zakonodavni odbor i Odbor za privredni plan i finansije usvojili su jednoglasno ovaj zakonski predlog u načelu kao i u pojedinostima sa sledećim izmenama i dopunama:

U naslovu posle reči »imovine« briše se zapeta i umeću reči »i imovinskih«.

Član 1

U prvom redu posle reči »imovine« briše se zapeta i dodaje reč »i imovinskih«.

Član 2

Brišu se oznake stavova 1, 2, 3.

U prvom stavu u drugom redu posle reči »imovinom« briše se zapeta i dodaje se »i«, a posle reči »svim«, ispred reči »pravima«, umeće se reč »imovinskim«.

U stavu trećem ovoga člana, posle reči »imovina«, dodaje se reč »imovinska«.

Član 3

U prvom redu mesto reči »sredstava« stavljaju se reči »imovine i imovinskih prava«.

Član 5

U tački 2, četvrti red, posle reči »sredstvima« briše se reč »najkasnije«, a iza reči »roku« brišu se reči »od tri meseca po stupanju na snagu ovog zakona odnosno u roku«.

Na kraju dodaje se rečenica koja glasi: »Ovaj rok ne može biti duži od 3 meseca od stupanja na snagu ovog zakona.«

Prema tome tačka 2 imala bi da glasi:

»u slučaju da se imaoci sredstava iz člana 2 ne obrate Uredu za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu radi zaštite i raspolaganja ovim svojim sredstvima u roku koji bude propisao Ministar finansija Federativne Narodne Republike Jugoslavije. Ovaj rok ne može biti duži od 3 meseca od stupanja na snagu ovog zakona.«

Član 10

U prvom redu reč »se« prebacuje se iza reči »odnosi«.

Dostavljajući ovaj izveštaj sa učinjenim izmenama i dopunama, odborima je čast umoliti Veće naroda da ga izvoli u celosti usvojiti.

Za izvestioca određen je Joza Milivojević.

Sekretar

D-r Dušan Bratić, s. r.

Pretsednik

Božidar Maslarić, s. r.

Članovi:

D-r Siniša Stanković, s. r.; Rato Dugonjić, s. r.; Joza Milivojević, s. r.; Aleksa Tomić, s. r.; Aleksandar Stojanović, s. r.; Dragoljub Ilić, s. r.; Mitra Mitrović, s. r.; Josip Jeras, s. r.; Miloš Carević, s. r.; d-r Obren Blagojević, s. r.; Šukria Ali, s. r.; Veselinka Malinska, s. r.; Ivan Gošnjak, s. r.; d-r Vojislav Carić, s. r.; d-r Hinko Krizman, s. r.; Mustafa Hodža, s. r.; Beno Kotnik, s. r.; Anka Berus, s. r.; Ivan Turković, s. r.; Ninko Petrović, s. r.; Bogdan Oreščanin, s. r.; d-r Josip Hrnčević, s. r.; Josip Rus, s. r.; Srećko Žumer, s. r.; Tone Hafner, s. r.; d-r Branko Čubrilović, s. r.; Mihailo Apostolski, s. r.; Panko Brašnarov, s. r.»

Drugovi narodni zastupnici, u pogledu ovoga zakonskog predloga dobili ste obrazloženje Ministra finansija. I ovaj je zakon hitan i nužan i po svom sadržaju takav da ga ova Skupština treba da ozakoni prema njegovoj materiji o kojoj se radi.

Pretsednik: Molim druga pomoćnika Ministra finansija d-r Obrena Blagojevića da saopšti Veću naroda amandman Ministra finansija za ovaj predlog zakona.

D-r Obren Blagojević (HP Crna Gora): Drugovi narodni посланици, да би се што тачније обухватила под контролу Уреда који се оснива овим предлогом Закона пословања за време рата не само на територији Југославије, него и пословања са оном имовином која се налази ван територије Југославије, дакле са имовином у иностранству, Министар финансије подноси овом дому следеће писмо, односно следећи амандман, који гласи:

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Кабинет

Бр.: 13

4 фебруара 1946 године

Београд

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ
РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
— ВЕЋУ НАРОДА —

У предлогу Закона о заштити југословенске имовине, имовинских права и интереса у иностранству, који је достављен Народној скупштини ФНРЈ на озакоњење, потребно је извршити извесне стилске измене у одредби ст. 3 чл. 2.

Циљ је одредбе ст. 3 чл. 2 предлога да се обухвати пословање из земље са иностранством током трајања рата свих оних лица која су имала своје седиште на територији окупиране Југославије, али исто тако да се обухвати и пословање у иностранству оних лица која су за време рата напустила окупирану територију Југославије и пословала у иностранству.

Услед тога требало би престилизовати одредбу ст. 3 чл. 2 предлога на следећи начин:

„У надлежност Уреда за заштиту југословенске имовине у иностранству спада, поред средстава побројаних у ставу првом овога члана, још и:

1 — имовина, имовинска права и интереси лица из ст. 2 овога члана који су проистекли из њихове делатности у иностранству са средствима из ст. 1 овог члана;

2 — имовина, имовинска права и интереси свих других лица који су проистекли из њихове делатности за време рата на југословенској територији са иностранством“.

Достављајући предње моли се Веће народа да овај амандман прихвати.

Смрт фашизму — Слобода народу!

Министар финансија

Сретен Жујовић, с. р.“

Pretsednik: Čuli ste zastupnika Ministra finansija d-r Obrena Blagojevića. Otvaram diskusiju u načelu. Javlja li se ko za reč? (Niko). Ne javlja se niko. Prelazimo na glasanje u načelu. Ko je za predloženi zakonski predlog sa pročitanim amandmanom Ministra finansija, neka digne ruku. (Svi poslanici dižu ruku). Hvala. Ima li ko protiv? (Niko). Time je zakonski predlog sa pročitanim amandmanom u načelu primljen. Prelazimo na diskusiju i glasanje u pojedinostima. Molim druga izvestioca Jozu Milivojevića da čita predlog zakona član po član.

Izvestilac Joza Milivojević čita član 1 prema odborskom izveštaju.

Pretsednik: Želi li ko reč po ovom članu? Pošto se niko ne javlja za reč, stavljam član 1 na glasanje. Ko je za, neka digne ruku. (Svi). Hvala. Ko je protiv? (Niko). Objavljujem da je član 1 primljen prema izveštaju Odbora. Izvolite čuti član 2.

Izvestilac Joza Milivojević čita član 2 prema izveštaju Odbora, a zatim amandman Ministra finansija uz stav 3 člana 2 koji glasi:

»U nadležnost Ureda za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu spada, pored sredstava pobrojanih u stavu 1 ovog člana, još i:

1) imovina, imovinska prava i interesi lica iz st. 2 ovoga člana koji su proistekli iz njihove delatnosti u inostranstvu sa sredstvima iz st. 1 ovoga člana;

2) imovina, imovinska prava i interesi svih drugih lica koji su proistekli iz njihove delatnosti za vreme rata na jugoslovenskoj teritoriji sa inostranstvom«.

Pretsednik: Želi li ko reč po čl. 2? (Niko). Pošto se niko ne javlja za reč, stavljam član 2 sa amandmanom Ministra finansija na glasanje. Ko je za pročitani član 2 sa amandmanom, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Hvala. Ko je protiv? (Niko). Objavljujem da je član 2 primljen, prema izveštaju Odbora i amandmanu Ministra finansija. Prelazimo na član 3.

— Za ovim je Veće naroda, glasajući dizanjem ruku o svakom pojedinom članu, usvojilo u pojedinostima jednoglasno sve članove, od člana 3 do člana 5 zaključno, prema predlogu i izveštaju Zakonodavnog odbora. —

Izvestilac Joza Milivojević čita član 6 prema odborskom izveštaju.

Pretsednik: Javlja li se ko za reč kod člana 6? Ima reč Miloje Dobrašinović.

Miloje Dobrašinović (NR Crna Gora): Predlažem da se radi bolje stilizacije u drugoj rečenici člana 6 reč »će« prebaci i veže se rečju »postupati« tako da glasi: »Ured za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu kao punomoćnik postupace u smislu odnosnih zakonskih propisa o kojima će imaći sredstava iz člana 2 i odgovarati.«

Izvestilac Joza Milivojević: Ja mislim da može ovako da ostane. (Jedan glas: Da čujemo o čemu se radi). Drug Dobrašinović predlaže da se reč »će« prebaci iza »postupati« i prema tome početak ovoga člana glasio bi: »Ured za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu postupace...«. Prema tome to bi bila gramatička ispravka.

Pretsednik: Traži li još ko reč da govori o članu 6? (Niko). Stavljam član 6 sa predlogom druga Dobrašinovića na glasanje. Ko je za ovaj njegov predlog i za ovaj član 6 neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li ko protiv? (Nema). Objavljujem da je član 6 sa predlogom druga Dobrašinovića primljen. Izvolite čuti član 7.

— Za ovim je Veće naroda, glasajući dizanjem ruku o svakom pojedinom članu, usvojilo u pojedinostima jednoglasno sve članove, od člana 7 do člana 10 zaključno, prema predlogu i izveštaju Zakonodavnog odbora. —

Izvestilac Joza Milivojević čita član 11 prema odborskom izveštaju.

Pretsednik: Traži li ko reč o članu 11? Ima reč drug Miloje Dobrašinović.

Miloje Dobrašinović: Ovde je rečeno da će se kažnjavati prekršaji ovoga zakona. Meni se čini da bi bilo mnogo zgodnije da se kaže da će biti kažnjen onaj ko prekrši zakon. Ja mislim da je mnogo logičnije reći: »... svaki onaj koji prekrši zakon« a ne sam prekršaj.

Sekretar Joza Milivojević: Ja mislim da može da ostane onako kako je u predlogu zakona.

Pretsednik: Traži li još ko reč po čl. 11? (Niko). Stavljam čl. 11 na glasanje bez predloga narodnog poslanika Dobrašinovića. Ko je za predlog člana 11 onako kako je izašao iz Odbora, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ko je protiv? (Niko). Objavljujem da je član 11 primljen. Molim sekretara da pročita član 12.

Sekretar Joza Milivojević: čita član 12.

Pretsednik: Želi li ko da govori povodom člana 12? (Niko). Pošto se niko nije javio za reč, stavljam član 12 na glasanje. Ko je za, neka dignu ruku. (Svi dižu ruku). Ko je protiv (Niko). Objavljujem da je član 12 primljen.

Pretsedništvo je primilo predlog po čl. 44 Poslovnika potpisan od dvadesetorice poslanika u kome se kaže: »Po čl. 44 Poslovnika treba da se glasa poimenično u celini. Predlažemo da se pri primeni skraćenog postupka može glasati i dizanjem ruke, umesto poimenično, ako se s tim saglasi većina«. (Uzvici: Saglašavamo se!) Ima reč potpredsednik Vlade drug Jaša Prodanović.

Jaša Prodanović (NR Srbija): Svaki poslanik koji glasa za neki predlog, treba da snosi i odgovornost. Kada se glasa akklamacijom, pa se posle uvidi da zakon nije dobar i bude kritikovan, svako može da kaže da nije glasao. Svuda se u svetu svi zakoni izglasavaju poimenično, kako bi svaki poslanik odgovarao za ono za šta je glasao, a da ne kaže posle da nije glasao.

Pretsednik: Jaša Prodanović se izjasnio protiv ovoga predloga. Želi li ko da govori za ovaj predlog? Ima reč Čubrilović.

D-r Branko Čubrilović (NR Bosna i Hercegovina): Ja bih se pridružio drugu Jaši Prodanoviću.

Pretsednik: Ima reč d-r Pavle Gregorić.

D-r Pavle Gregorić (NR Hrvatska): Drugovi narodni poslanici, ja mislim da možemo glasati per acclamationem, prvo zato što niko nije glasao protiv, a drugo što mi imamo spisak svih poslanika koji su bili prisutni na prvom glasanju, tako da se ne može desiti ono što veli drug Jaša Prodanović. Iz toga spiska mi bismo mogli utvrditi ko je glasao. Ja ostajem kod toga predloga koji sam prvi potpisao. U članu 44 Poslovnika veli se: »Skupština može odlučiti da se za pretres zakonskog predloga koji je oglašen za hitan primeni kraći postupak. Odluka se donosi većinom glasova po saslušanju jednog govornika »za« i jednog »protiv«. Prema tome, što se tiče samog Poslovnika, možemo i tako da radimo.

Jaša M. Prodanović: Ovaj kraći postupak ne odnosi se na glasanje, nego na proceduru koja se sprovodi kod donošenja zakona, ali za glasanje nema kraćeg postupka. Glasanje je pitanje časti. Vi možete da radite kako hoćete, ali ćete se pokajati za to. Svuda se u Evropi u parlamentima glasa poimenično kod donošenja zakona i svuda poslanici odgovaraju za to. To je pitanje vremena od 5 ili 10 minuta, što želite da uštedite.

Pretsednik: Predlog 20 poslanika da se skрати postupak glasanjem per aclamationem stavljам na glasanje. Ko je za to neka digne ruku? (Većina poslanika diže ruku. Potpredsednik Vlade Jaša Prodanović napušta dvoranu). Ko glasa protiv? (Manjina diže ruku). Objavljujem da je predlog dvadesetorice poslanika da se glasanje izvrši po kraćem postupku primljen.

Prelazimo na izglasavanje u celini Zakona o zaštiti jugoslovenske imovine, prava i interesa u inostranstvu. Ko je za taj predlog u celini, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li ko protiv? (Niko). Objavljujem da je Zakon o zaštiti jugoslovenske imovine, prava i interesa u inostranstvu primljen u celini. (Potpredsednik Vlade Jaša Prodanović pošto je glasanje završeno ulazi u dvoranu). Ovaj izglasani zakonski predlog upućuje se Saveznom veću na pretres. Time je dnevni red ovoga sastanka Veća naroda iscrpen.

Zaključujem sednicu i zakazujem novu za danas u 18,15 časova sa dnevnim redom: Diskusija i pretres zakona koje će primiti Savezno veće i nama uputiti.

Miloš Carević (NR Srbija): Vi možete da zakažete drugu sednicu samo sa dnevnim redom: utvrđivanje dnevnog reda, — pošto je dnevni red ove sednice iscrpen. Sada ćemo da se borimo za Poslovnik.

Pretsednik: Dobro, iduću sednicu zakazujem za danas u 18,15 časova sa dnevnim redom: utvrđivanje dnevnog reda.

(Sednica je zaključena u 17.40 časova).

САВЕЗНО ВЕЋЕ

Трећа седница

(4 фебруара 1946 г.)

Почетак рада у 17.55 часова.

Чланове Савезне владе, председника Савезног већа Владимира Симића и чланове председништва Савезног већа народни посланици стојећи бурно поздрављају.

Претседавао председник Савезног већа **Симић Владимир.**

Председник: Отварам III редовни састанак Савезног већа Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије.

Записник данашње седнице водиће секретар **Воја Лековић.**

Изволите чути записник прошле седнице.

Секретар **Стеван Јовичић** чита записник II редовног састанка.

Председник: Има ли примедаба на записник? (Нема). Пошто примедаба нема, објављујем да се записник оверава.

Примили смо од Већа народа два акта. Први акт гласи:

„На основу чл. 50 Пословника доставља се Савезном већу дефинитиван текст предлога Закона о образовању Комисије за аграрну реформу и колонизацију онако како га је Веће народа на свом редовном састанку, одржаном 4 фебруара 1946 године, усвојило, а који је предлог поднео Председник Владе ФНРЈ Већу народа. За овај законски предлог Веће народа усвојило је тражену хитност и решило га по скраћеном поступку. Моли се Савезно веће да са овим предлогом поступи по одредбама Пословника.“

Други акт гласи:

„Доставља се Савезном већу дефинитиван текст предлога Закона о заштити југословенске имовине, права и интереса у иностранству онако како га је Веће народа усвојило на своме другом састанку, одржаном 4 фебруара 1946 године, а који је предлог поднела Влада ФНРЈ. За овај законски предлог усвојена је тражена хитност. Моли се Савезно веће да са овим законским предлогом поступи по одредбама Пословника.“

Предлажем Савезном већу да на дневни ред данашње седнице стави: прво, предлог Закона о оснивању Комисије за аграрну реформу и колонизацију, који је Веће народа прихватило, и друго, предлог Закона о заштити југословенске имовине, права и интереса у иностранству, који је Веће народа такође прихватило.

Прима ли Скупштина предложени дневни ред? (Прима). Објављујем да је дневни ред за данашњу седницу утврђен.

Поступајући по Пословнику, ова два законска предлога упутиће се Законодавном одбору нашег Савезног већа. У томе циљу одређујем потребан прекид од највише 15—20 минута и молим народне посланике да не напуштају зграду, да буду ту и да, кад објави звонце, дођу на седницу. Чланове Законодавног одбора молим да дођу у собу бр. 4.

(После прекида)

Претседник: Настављамо рад. На дневном су реду: прво, предлог Закона о оснивању Комисије за аграрну реформу и колонизацију, који је, као што сте чули из саопштења, прихваћен у целости по скраћеном поступку у Већу народа.

Молим известиоца по овоме Закону да упозна Веће са одлуком Законодавног одбора и Одбора за привредни план и финансије.

Известилац Моша Пијаде чита:

„САВЕЗНОМ ВЕЋУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ
БЕОГРАД

Законодавни одбор и Одбор за привредни план и финансије на заједничкој седници одржаној 4 фебруара ове

године проучили су и једногласно усвојили предлог Закона о оснивању Комисије за аграрну реформу и колонизацију, онако како га је Одбору доставило Веће народа, на основу члана 50 Пословника.

Достављајући овај извештај, Законодавном одбору и Одбору за привредни план и финансије част је уmolити Савезно веће Народне скупштине ФНРЈ да га изволи у целости усвојити.

За известиоца одређен је Моша Пијаде.

Секретар
Д-р Макс Шнудерл, с. р.

Претседник Законодавног одбора
Моша Пијаде, с. р.“

(Следују потписи седамнаесторице чланова Законодавног одбора и четрнаест потписа чланова Одбора за привредни план и финансије).

Другови народни посланици, Аграрни савет, који је основан по Закону о аграрној реформи и колонизацији, претвара се у Комисију за аграрну реформу при Влади ФНРЈ. Та комисија преузима послове које је до сада вршио Аграрни савет и послове које је до сада вршило Министарство за колонизацију, које је, као што је познато, укинато Уставом. На тај начин, послови који су до сада вршени по двама линијама, а послове колонизације вршиле су још и неке друге установе, биће сада усредсређени на једном месту, што се показало као нарочито нужно баш у овом часу да би се благовремено, пре пролећних радова, стигло да изврше најважнији радови на колонизацији оних 50 хиљада породица бораца у Војводини, и у додељивању земље по аграрној реформи у свима федералним јединицама. Према томе, ова промена у руководству спровођења аграрне реформе и колонизације изникла је из потребе да се тај посао што енергичније и на време заврши.

Предлог закона у дефинитивном тексту како га је усвојило Веће народа Народне скупштине ФНРЈ гласи:

„Веће народа Народне скупштине ФНРЈ сазвано Указом Президијума у I ванредно заседање за 31 јануар 1946 године на свом II редовном састанку, одржаном 4 фебруара 1946 године у Београду, а на предлог Владе ФНРЈ, усвојило је

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА
О ОСНИВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА АГРАРНУ РЕФОРМУ
И КОЛОНИЗАЦИЈУ

који гласи:

Члан 1

Аграрни савет који је основан по члану 31 Закона о аграрној реформи и колонизацији претвара се у Комисију за аграрну реформу и колонизацију при Влади ФНРЈ.

Члан 2

Комисија за аграрну реформу и колонизацију преузима послове бившег Министарства за колонизацију и Аграрног савета.

Члан 3

Овлашћује се Влада ФНРЈ да уредбом регулише организацију и пословања Комисије за аграрну реформу и колонизацију.

Члан 4

Овај закон ступа на снагу кад се објави у „Службеном листу ФНРЈ“.

4 фебруара 1946 године
Београд

Веће народа Народне скупштине ФНРЈ

Секретар

Претседник

Н. Петровић, с. р.

Јосип Видмар, с. р.

Још једном као известилац молим Веће да усвоји предложени Закон. (Одобравање).

Претседник: Пошто је и Веће народа, као што је саопштено, прихватило скраћен поступак за претрес предлога Закона о оснивању Комисије за аграрну реформу и колонизацију, у смислу чл. 44 Пословника Савезног већа, предложем Већу да прихвати скраћени поступак за претрес овог законског предлога. Прима ли Веће овај предлог? (Прима).

Да ли је неко против? (Није). Објављујем да је предлог за скраћени поступак при претресу предлога Закона о оснивању Комисије за аграрну реформу и колонизацију прихваћен једногласно.

По Пословнику могу у дискусији учествовати само претставници група. Питам да ли има неко од претставника група ко би желео да говори о овом законском предлогу? (Нема).

По Пословнику гласање би требало бити поименично. Међутим, народни посланици, њих 24 на броју, поднели су предлог који гласи: „По члану 44 Пословника треба да се гласа поименично у целини. Предлажемо да при примени скраћеног поступка може да се гласа и дизањем руке уместо поименично, ако се с тим сложи већина Савезног већа.”

Питам Савезно веће да ли прима предлог другова двадесет и четворице народних посланика, који сам сада прочитао? Ко прима, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Да ли има неко да је против? (Нема). Објављујем да је предлог двадесет и четворице народних посланика о скраћеном гласању по овом законском предлогу прихваћен.

Пошто сте чули текст Закона у целини као и образложење које је дао извештац Законодавног одбора и Одбора за привредни план и финансије, приступићемо гласању. Гласаће се дизањем руке. Ко је за предлог Закона о оснивању Комисије за аграрну реформу и колонизацију онако како га је извештац прочитао, а у тексту који је и Веће народа у целости прихватило, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Да ли је ко против овога предлога? (Није нико). Објављујем да је Савезно веће Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије прихватило једногласно предлог Закона о оснивању Комисије за аграрну реформу и колонизацију.

Прелазимо на другу тачку дневног реда: претрес предлога Закона о заштити југословенске имовине и имовинских права и интереса у иностранству. Пошто је овај законски предлог усвојен у Већу народа, молим извештоца народног посланика Михаила Ђуровића да прочита извештај и текст законског предлога.

Извештац Михаило Ђуровић (изборни срез масурничко-пољанички, НР Србија) чита одборски извештај, који гласи:

„САВЕЗНОМ ВЕЋУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

БЕОГРАД

Законодавни одбор и Одбор за привредни план и финансије на заједничкој седници одржаној 4 фебруара ове године проучили су и једногласно усвојили предлог Закона о заштити југословенске имовине и имовинских права и интереса у иностранству, онако како га је Одбору доставило Веће народа на основу чл. 50 Пословника.

Достављајући овај извештај, Законодавном одбору и Одбору за привредни план и финансије част је умолити Савезно веће Народне скупштине ФНРЈ да га изволи у целисти усвојити.

За известиоца одређен је Михаило Ђуровић.

Секретар

Д-р **Макс Шнудерл**, с. р.

Претседник

Моша Пијаде, с. р.”

Предлог гласи:

„Веће народа Народне скупштине ФНРЈ, сазвано Указом Президијума у Прво ванредно заседање за 31 јануар 1946 године, на свом II редовном састанку, одржаном 4 фебруара 1946 године у Београду, а на предлог Владе ФНРЈ, усвојило је

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

О ЗАШТИТИ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ИМОВИНЕ И ИМОВИНСКИХ ПРАВА И ИНТЕРЕСА У ИНОСТРАНСТВУ

који гласи:

Члан 1

Ради заштите југословенске имовине и имовинских права и интереса у иностранству као и располагања њима, оснива се при Министарству финансија Федеративне Народне Републике Југославије „Уред за заштиту југословенске имовине у иностранству“.

Члан 2

Уред за заштиту југословенске имовине у иностранству заштићује и располаже свом имовином и свим имовинским правима и интересима југословенских девизних обвезника

који су проистекли из њихове делатности на југословенској територији са иностранством.

Под девизним обвезницима из претходног става подразумевају се физичка и правна лица чија је делатност на југословенској територији са иностранством била подвргнута девизним прописима који су важили 6 априла 1941 године.

У надлежност Уреда за заштиту југословенске имовине у иностранству спада, поред средстава побројаних у ставу првом овога члана, још и:

1) имовина, имовинска права и интереси лица из става 2 овога члана који су проистекли из њихове делатности у иностранству са средствима из става првог овога члана;

2) имовина, имовинска права и интереси свих других лица који су проистекли из њихове делатности за време рата на југословенској територији са иностранством.

Члан 3

Сви имаоци имовине и имовинских права из члана 2 овога закона могу овим средствима располагати само преко Уреда за заштиту југословенске имовине у иностранству (чл. 4, тач. 1).

Члан 4

Уред за заштиту југословенске имовине у иностранству предузеће као пуномоћник све потребне мере за заштиту и располагање средствима из члана 2 овог закона, и то:

- 1) по пријави ималаца средстава;
- 2) по службеној дужности на основу овога закона.

Члан 5

Уред за заштиту југословенске имовине у иностранству предузимаће потребне мере по службеној дужности:

1) у случају кад постоји опасност губитка или неправиме штете на средствима из чл. 2;

2) у случају да се имаоци средстава из чл. 2 не обрате Уреду за заштиту југословенске имовине у иностранству ради заштите и располагања овим својим средствима у року који буде прописао Министар финансија Федеративне Народне Републике Југославије. Овај рок не може бити дужи од три месеца од ступања на снагу овог закона.

Члан 6

Уред за заштиту југословенске имовине у иностранству као пуномоћник поступаће у смислу односних законских прописа, по којима ће имаоцима средстава из члана 2 и одговарати.

Члан 7

Дужници односно садашњи пуномоћници ималаца средстава на која се односи овај закон разрешавају се свих обавеза према својим повериоцима исплатом Уреду за заштиту југословенске имовине у иностранству, односно ликвидацијом тих обавеза с Уредом за заштиту југословенске имовине у иностранству ма у ком другом облику.

Члан 8

Министар финансија Федеративне Народне Републике Југославије може у смислу постојећих девизних прописа одредити начин и сврху за коју се могу употребити средства из чл. 2, као и наредити обавезну понуду ових на откуп Народној банци Федеративне Народне Републике Југославије, уз накнаду противувредности у динарима по званичном курсу.

Члан 9

Министар финансија Федеративне Народне Републике Југославије може овластити Уред за заштиту југословенске имовине у иностранству да се, у својству пуномоћника на основу овога закона, стара о заштити сваке друге имовине, права и интереса југословенских држављана у иностранству који су настали изван њихове делатности на југословенској територији с иностранством, у случају да су имаоци те имовине, права и интереса нестали а њихови правни следбеници не могу прибавити право располагања, као и у случају да су имаоци те имовине, права и интереса односно њихови правни следбеници у немогућности да своја права остварују.

Члан 10

Овај закон не односи се на имовину, права и интересе у иностранству Народне банке Федеративне Народне Републике Југославије.

Члан 11

Прекршаји овога закона казниће се у смислу Закона о регулисању платног промета са иностранством од 7 септембра 1945 године.

Члан 12

Министар финансија Федеративне Народне Републике Југославије прописаће правилник за извршење овога закона, као и правилник о пословању и организацији Уреда за заштиту југословенске имовине у иностранству.

Члан 13

Овај закон ступа на снагу кад се објави у „Службеном листу ФНРЈ“.

4 фебруара 1946 године

Београд

Веће народа Народне скупштине ФНРЈ

Секретар

Н. Петровић, с. р.

Претседник

Јосип Видмар, с. р.“

(Следују потписи чланова Законодавног одбора и чланова Одбора за привредни план и финансије).

Као известилац Законодавног одбора и Одбора за привредни план и финансије молим Савезно веће да овај законски предлог усвоји. (Одобравање).

Претседник: Предлажем Већу исту процедуру и по овоме законском предлогу коју је изволело усвојити и по тачки првој дневног реда, наиме, процедуру скраћеног поступка у смислу чл. 44 нашег Пословника.

Питам Веће да ли прихвата скраћени поступак? (Прихвата). Ко прихвата, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Да ли има неко ко је против овога предлога? (Нема). Објављујем да је усвојен скраћени поступак. Да ли има чланова — претставника група који би узели учешћа у дискусији по овоме законском предлогу? (Нема.) Пошто се нико не јавља за реч, то прелазимо на гласање, које ћемо вршити и по овоме законском предлогу у смислу предлога поменуте двадесет и четворице народних посланика, који сте малопре чули и који ћу вам прочитати и овом приликом.

„По члану 44 Пословника треба да се гласа поименично у целини. Предлажемо да при примени скраћеног поступка може да се гласа и аklamацијом уместо поименично, ако се с тим сложи већина Савезног већа“.

Ко прима овај предлог, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Хвала. Да ли је ко против овога предлога? (Није). Пошто је предлог двадесет и четворице посланика, да се у скраћеном поступку може изузетно од Пословника гласати и дизањем руке, примљен, стављам на гласање предлог Закона о заштити југословенске имовине и имовинских права и интереса у иностранству, који је Веће народа у целости прихватило и чији је текст известилац Михаило Ђуровић прочитао пред Савезним већем. Они који прихватају овај закон у целини, нека дигну руку. (Сви дижу руку). Да ли има неко против? (Нема). Објављујем да је Савезно веће предлог Закона о заштити југословенске имовине и имовинских права и интереса у иностранству једногласно прихватило у целини и у ономе тексту како га је Веће народа Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије прихватило и упутило, у смислу члана 50 Пословника, Савезном већу на пријем.

Пошто смо исцрпили дневни ред, пре закључења ове седнице, молим Веће за овлашћење да могу потписати записник овог састанка. (Примамо). Објављујем да је дато овлашћење за потпис данашњег записника.

Сада да пређем на једно саопштење, односно акт, који сам добио од Президијума Народне скупштине и који гласи:

„ПРЕЗИДИЈУМ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Број 1081
Београд

ПРЕТСЕДНИКУ САВЕЗНОГ ВЕЋА
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФНРЈ

Извештавамо Вас да је Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије сазвао за 4 фебруар 1946 године, после седница Већа, IV заједничку седницу Савезног већа и Већа народа са дневним редом: утврђивање дневног реда.

Молимо да се ово достави члановима Вашег Већа на првој седници.

Смрт фашизму — Слобода народу!

Секретар

М. Перуничћ, с. р.

Претседник

Д-р И. Рибар, с. р.“

Саопштавајући овај позив за заједничку седницу, закључујем III састанак Првог ванредног заседања Савезног већа Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије.

Заједничка седница, према предлогу Президијума који сам прочитао, биће, вероватно, у року од пола сата, па се моле другови народни посланици да не напуштају зграду.

(Седница је закључена у 19.10 часова).

VEĆE NARODA

Treća sednica

(4 februara 1946 g.)

Početak rada u 18.20 časova.

Pri ulasku u dvoranu potpredsednika Vlade Jašu Prodanovića, članove Savezne vlade, predsednika Veća naroda Josipa Vidmara i članove predsedništva Veća naroda narodni poslanici stojeći toplo pozdravljaju.

Pretsedavao predsednik Veća naroda **Vidmar Josip.**

Pretsednik: Otvaram III redovni sastanak Veća naroda u I vanrednom zasedanju Narodne skupštine FNRJ. Na dnevnom je redu: utvrđivanje dnevnog reda.

Molim druga sekretara Ninka Petrovića da pročita zapisnik II redovnog sastanka.

Sekretar Ninko Petrović čita zapisnik II redovnog sastanka.

Pretsednik: Ima li primedaba na ovaj zapisnik?

D-r Hinko Krizman (NR Hrvatska): Ja imam primedbu. Mesto »Komitet« na nekoliko mesta trebalo bi da dođe »Komisija za agrarnu reformu i kolonizaciju«. To odgovara naslovu Zakona i samom tekstu.

Sekretar Ninko Petrović: Primam predloženu ispravku.

Pretsednik: Ima li još kakvih primedaba? (Nema). Pošto primedaba nema, zapisnik će se overiti kad sekretar izvrši primljenu ispravku.

Imam da učinim nekoliko saopštenja. Od Prezidijuma Narodne skupštine primljen je ovaj akt:

»PREZIDIJUM
NARODNE SKUPŠTINE
FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

Br. 1082
Beograd

PRETSEDNIKU VEĆA NARODA NARODNE SKUPŠTINE FNRJ

Izveštavamo Vas da je Prezidijum Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije sazvaao za 4 februar 1946 godine posle sednica veća četvrtu zajedničku sednicu Saveznog veća i Veća naroda sa dnevnim redom: utvrđivanje dnevnog reda.

Molim da se ovo dostavi članovima Vašeg veća na prvoj sednici.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

Sekretar

M. Peruničić, s. r.

Pretsednik

Dr. I. Ribar, s. r.

Savezno veće Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije uputilo je Veću naroda Narodne skupštine sledeće saopštenje:

„SAVEZNO VEĆE
NARODNE SKUPŠTINE FNRJ

Br. 29
4 februara 1946 godine
Beograd

VEĆU NARODA NARODNE SKUPŠTINE

BEOGRAD

Savezno veće Narodne skupštine, na svom II redovnom sastanku, održanom 4 februara 1946 godine u Beogradu, usvojilo je u celini predlog Zakona o privremenom finansiranju državnih potreba, koji mu je preko Prezidijuma Narodne skupštine dostavio Predsednik Vlade FNRJ.

Za ovaj zakonski predlog Savezno veće je usvojilo traženu hitnost i rešilo ga po skraćenom postupku.

U prilogu dostavlja se Veću definitivni tekst ovog zakonskog predloga onako kako ga je Savezno veće usvojilo, — s molbom na dalji postupak u smislu člana 63 Ustava i člana 50 Poslovnika.

**Savezno veće Narodne skupštine
Federativne Narodne Republike Jugoslavije**

Sekretar

V. Leković, s. r.

Predsednik

Vladimir Simić, s. r.«

Isto tako primio sam od Saveznog veća predlog Zakona o ovlašćenju Vladi FNRJ za donošenje uredaba po pitanjima iz narodne privrede.

Za oba zakonska predloga traži se hitnost. Prima li Veće traženu hitnost? (Prima). Pošto je hitnost primljena, ovi zakonski predlozi uputiće se odmah Zakonodavnom odboru.

Prelazimo na dnevni red: utvrđivanje dnevnog reda.

Predlažem Veću sledeći dnevni red:

1) pretres predloga Zakona o ovlašćenju Vladi Federativne Narodne Republike Jugoslavije za donošenje uredaba po pitanjima narodne privrede, i

2) pretres predloga Zakona o privremenom finansiranju državnih potreba.

Prima li Skupština ovaj dnevni red? (Prima).

Određujem kratku pauzu, s tim da se posle pauze pretres nastavi sa zakazanim dnevnim redom.

(Posle prekida)

Predsednik: Nastavljamo rad. Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda: pretres predloga Zakona o ovlašćenju Vladi FNRJ za donošenje uredaba po pitanjima iz narodne privrede.

Molim druga izvestioca narodnog poslanika Carevića da podnese izveštaj Odbora.

Известилац Милош Царевић (Н. Р. Србија) чита извештај Законодавног одбора, који гласи:

„Већу народа Народне скупштине,

Законодавни одбор на својој седници одржаној 4 фебруара 1946 г. претресао је предлог Закона о овлашћењу Влади ФНРЈ за доношење уредаба по питањима из народне привреде, који је Савезно веће Народне скупштине доста-

вило Већу народа актом Бр. 30 од 4 фебруара 1946 г., а који је акт прочитан Већу на данашњој седници.

Законодавни одбор Већа народа усвојио је једногласно овај законски предлог у начелу као и у појединостима, без измена, онако како га је Савезно веће Народне скупштине решило на свом II редовном састанку, одржаном 4 фебруара 1946 г., а који предлог закона гласи:

„ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

О ОВЛАШЋЕЊУ ВЛАДИ ФНРЈ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДАБА ПО ПИТАЊУ ИЗ НАРОДНЕ ПРИВРЕДЕ

Члан 1

У циљу предузимања неопходних и хитних мера за обнову и изградњу народне привреде, овлашћује се Влада ФНРЈ, у смислу члана 78 Устава, да може доносити уредбе по питањима привреде и јавних финансија.

Ове уредбе доносе се на седници Владе а објављују се с потписима Претседника Владе и надлежног министра.

Члан 2

Уредбе предвиђене у претходном члану подносиће Влада ФНРЈ на потврду Народној скупштини на њеном наредном заседању.

Члан 3

Овај закон ступа на снагу кад се објави у „Службеном листу ФНРЈ.“

Достављајући овај извештај, Законодавном одбору је част умолити Веће народа да га изволи у целости усвојити. За известиоца одређен је Милош Царевић.

Секретар

Д-р **Д. Братић**, с. р.

Претседник

Б. Масларић, с. р.”

(Следују потписи чланова Законодавног одбора).

Другови народни посланици, дозволите ми да у допуну овога извештаја предложим Већу да овај закон прими још и са ових разлога. Фашистичка најезда и окупација наше земље са свима ратним последицама оставила је нашу

земљу у привредном хаосу и потпуно разорену. Поред тога ми имамо једну рђаву економску годину. А све то заједно са хитношћу обнове наше земље, обнове наше привреде, изискује и са стране органа народне власти брзе и неодложне мере.

С друге стране, ми имамо пред собом Владу која ужива неподељено поверење Народне скупштине, и верујем да ће она са овим овлашћењем донети оне мере које су нужне за обнову и изградњу наше народне привреде и наше земље опште.

У овом закону, као што видите, предвиђено је у члану 2 да ће све ове уредбе, које Влада до наредног заседања Народне скупштине буде донела у овоме циљу, бити поднете Народној скупштини на накнадно одобрење, и из тих разлога сматрам да је овај закон нужна и неопходна потреба и да Народна скупштина треба да га усвоји. (Одобравање).

Pretsednik: Čuli ste izveštaj izvestioca druga Carevića. Otvaram diskusiju u načelu i molim drugove koji žele da govore o ovome zakonu u načelu da se jave i da traže reč.

Pošto se ne javlja niko, zaključujem diskusiju u načelu i stavljam predlog Zakona o ovlašćenju Vladi Federativne Narodne Republike Jugoslavije za donošenje uređaba po pitanjima iz narodne privrede na glasanje. Ko je za ovaj zakon u načelu, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Hvala. Ima li ko protiv? (Nema). Predlog zakona u načelu je primljen. Prelazimo na diskusiju u pojedinostima. Molim druga izvestioca da pročita ovaj zakon član po član.

Izvestilac Miloš Carević čita član 1.

Pretsednik: Čuli ste član 1. Želi li ko reč po tome članu? (Niko). Ne javlja se niko. Stavljam član 1 na glasanje. Ko je za taj član, neka digne ruku? (Svi dižu ruku). Ima li ko protiv? (Nema). Član prvi je primljen.

Izvestilac Miloš Carević čita član 2.

Pretsednik: Traži li ko reč po ovom članu? (Ne javlja se niko). Stavljam član 2 na glasanje. Ko je za ovaj član, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Hvala. Ko je protiv. (Niko). Član 2 je primljen.

Izvestilac Miloš Carević čita član 3.

Pretsednik: Želi li ko reč po ovom članu? (Niko). Stavljam čl. 3 na glasanje. Ko je za ovaj član, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Hvala. Ima li ko protiv? (Nema). Član 3 je primljen.

Prelazimo na glasanje u celini. Molim druga sekretara da proziva narodne poslanike. Glasaće se »za« i »protiv«. Pošto je onaj predlog dvadesetorice poslanika o glasanju aklamacijom po kome smo prošli put glasali važio samo za ono jedno glasanje, moramo sada da glasamo poimenično.

Sekretar Ninko Petrović: proziva narodne poslanike da glasaju i oni su glasali ovako:

Glasali su »za«: Abduraim Mustafa, Aguši Kurteš, Ambro-
žić Lado, Andrejev Bane, Apostolski Mihailo, Babić Anto, Babo-
vić Spasenija, Bakić Mitar, Barbarić Božo, Berus Anka, Blagoje-
vić d-r Obren, Bojnović Đurađ, Borić Franjo, Bratić d-r Dušan,
Brašnarov Panko, Brkić Hasan, Varga Ištvan, Vasiljević Dušan,
Vidmar Josip (pretsedava), Vidmar Tone, Vlajković d-r Milorad,
Vrbovski Pavel, Vujasinović Todor, Vujačić Marko, Gavrilski
d-r Gjorgi, Galijašević Bećir, Garčević Gojko, Gaš Aljuš, Golu-
bović Marinko, Golubović Radonja, Gošnjak Ivan, Dimitrijević
Spasoje, Dobrašinović Miloje, Dolinšek Tone, Dugonjić Rato,
Đilas Milovan, Đuričin Milivoj, Žižić Živko, Žumer Srećko, Za-
trić Sait, Ivović Dušan, Ilić S. Dragoljub, Ilić Pavle, Imamović
Fadil, Jadrešin Bogde, Jakovljević d-r Stevan, Jegdić Jovan,
Jeras Josip, Jurinčić Niko, Kardelj Pepca, Kotnik Benó, Kocbek
Edvard, Krizman d-r Hinko, Kršul Mate, Kulenović Skender,
Lautas Trajan, Lubej France, Lunaček d-r Pavel, Maglajlić Šef-
ket, Malinska Veselinka, Manojlović Radmila, Martinovski Ni-
kola, Marušić d-r Drago, Maslarić Božidar, Masnić Petar, Mi-
lanković Ivan, Milivojević Joza, Milošević Mira, Miljovski Kiril,
Mitrović Božo, Mitrović Mitra, Mićunović Veljko, Mlakar Aloj-
zij, Momčilović Ljuba, Mugoša Andrija, Nad Gavriilo, Naumov-
ski Naum, Nestorov d-r Dimitar, Nikolić Zora, Novak Ivan, Olah
Šandor, Oreščanin Bogdan, Orović Savo, Pavić Niko, Pavlović
Kosan, Papić Radovan, Pejnović Kata, Perović Puniša, Petrović
Nikola, Petrović Ninko, Plepelić Stjepan, Pešev Nikola Pančev,
Popivoda Krsto, Popović Dušan, Popović S. Milan, Popović d-r
Miloš, Popović Radovan, Prodanović M. Jaša, Radosavljević
Dobrivoje, Redža Zekerija, Rkman Dušan, Rus Josip, Saili Dra-
gutin, Salacan Don Ante, Skerlić Velimir, Smiljanić Milan, Snoj
Franc, Spirov d-r Boris, Stanković d-r Siniša, Stojanović Alek-
sandar, Sulejmanovski Nafi, Sučić Florijan, Tomić Aleksa, Tur-

Ковић Иван, Ћетковић Јован, Ћишић Хусеин, Ћурчић Живојин, Фрол Фране, Хафнер Тоне, Ходџа Мустафа, Ходџић Джеко, Хрнчевић д-р Јосип, Цајнкар д-р Станко, Ћаревић Милош, Ћарић д-р Војин, Ћељески Лазар, Ћољаковић Родолjub, Ћубриловић д-р Бранко, Џанкић Hasan, Џентjурц Лидија, Џећерагић Мурад.

Отсутни: Аугустинчић Антун, Ацева Вера, Бабић Лjубо, Баљалски Ристо, Беблер д-р Алеш, Беvk Франце, Бурсаћ Милан, Веслијевски Наум, Вукосављевић Сreten, Грбић Милхило, Грегорић д-р Павле, Дапчевић Пеко, Ѓаковић Спасоје, Жупанчић Отон, Зоговић Радован, Кавчић Стане, Капетановић Хајро, Кериме Мућа, Комненић Петар, Крајачић Иван, Марковски Венко, Мојсов Лазар, Назор Владимир, Ненезић Радолjика, Ношпал Тоде, Петровић Мато, Поглајен Франц, Полак Бојан, Радовић Вуко, Ребац Hasan, Савић Кирило, Сејфула Кемал, Сmodлака д-р Јосип, Сuleјмани Хиџи, Темелковски Борко, Тодоровић Радомир, Филиповић Крсто, Хамовић Раде, Херлијевић Франјо, Ћаловска Лjилјана, Ћиковић Томо, Џоти Пал, Џукриа Али.

(После гласања)

Претседник: Изволите чути резултат гласања. Од 175 народних посланика гласало је 131 и сви су гласали „за“. **Отсутна** су 43 посланика. Тиме је предлог Закона о овлашћењу Влади ФНРЈ за доношење уредаба по питањима из народне привреде примљен. Пошто је овај законски предлог изгласан и у Савезном већу он је тиме постао закон.

Прелазимо на другу тачку дневног реда, на претрес предлога Закона о привременом финансирању државних потреба. Молим друга известиоца д-р Војина Царића да прочита извештај Одбора за привредни план и финансије.

Д-р **Војин Царић** (Н. Р. Србија) чита извештај Одбора за привредни план и финансије који гласи:

„Одбор за привредни план и финансије на својој седници од 4 фебруара 1946 године узео је у разматрање предлог Закона о привременом финансирању државних потреба, добијен од Претседништва Већа народа Народне скупштине 4 фебруара 1946 године. Овај предлог примљен је у начелу и у појединостима без икаквих измена те Одбор подноси Већу народа наведени предлог Закона о привременом фи-

нансирању државних потреба, с молбом да га Веће народа прими онако како се предлаже.

За известиоца одређен је д-р Војин Царић.

Секретар

Претседник

Митра Митровић, с. р.

Д-р Обрен Благојевић, с. р.“

(Следују потписи осталих чланова одбора).

Сада ћу вам прочитати предлог Закона о привременом финансирању, који гласи:

„ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

О ПРИВРЕМЕНОМ ФИНАНСИРАЊУ ДРЖАВНИХ ПОТРЕБА

Члан 1

1) Овлашћује се Министар финансија Федеративне Народне Републике Југославије, министри финансија народних република, Главни извршни одбор Аутономне покрајине Војводине, Извршни одбор Народног одбора Аутономне Косовско-Метохијске области, Извршни одбор Обласног народног одбора Далмације, извршни одбори окружних, среских и градских народних одбора, као и извршни органи месних народних одбора да до доношења општег државног буџета за 1946 годину, могу за временски период од 1 јануара до 31 марта 1946 године, сваки у својој надлежности, својим решењима одобравати привремене исплате личних и материјалних издатака, према упутствима савезног Министра финансија, у границама једне четвртине односног предлога буџета за 1946 годину.

2) Сви ови издаци расхороваће се по одобрењу буџета на терет одговарајућих буџетских кредита.

Члан 2

Министар финансија Федеративне Народне Републике Југославије може, по образложеним захтевима, својим решењима одобравати исплате за подмирење потреба наведених у члану 10, 11, 14 и 25 тачка 2 и 9 Финансиског закона за буџетски период јули—децембар 1945 године.

Члан 3

Овај закон ступа на снагу кад се објави у „Службеном листу ФНРЈ.“

Као што вам је свима познато, буџет је општи и он до сада није могао још бити узет у претрес због других послова о којима смо до сада решавали. С обзиром на то да државне власти морају и даље нормално да раде и да би им се омогућило да нормално функционишу неопходно је потребно да се приме одредбе овог законског предлога о привременом финансирању државних потреба. По овоме закону, као што сами видите из његовог текста, овлашћује се Министар финансија ФНРЈ и министри финансија народних република, као и руководиоци финансиских одељења Аутономне покрајине Војводине, Аутономне косовске области итд. да привремено врше исплате у границама једне четвртине односног предлога буџета за 1946 годину. Сви ови издаци, као што је у пројекту предвиђено, расходоваће се по одобрењу буџета на терет одговарајућих буџетских кредита. С обзиром на то да се тај буџет до сада није могао претрести и да државне власти морају да функционишу редовно, ја сматрам да ће сви другови народни посланици уважити овај наш једногласни предлог и да ће га изгласати да би што пре постао закон. (Пљескање).

Претседник: Чули сте одборски извештај. Жели ли ко од народних посланика реч у начелном претресу овога закона? Не јавља се нико. Закључујем претрес у начелу и приступамо гласању у начелу. Ко је за овај предлог, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Хвала. Има ли ко против? Нема. Овај законски предлог примљен је у начелу.

Приступамо претресу и гласању у појединостима. Молим друга известиоца да чита члан по члан овог законског предлога.

Известилац Војин Царић чита члан 1.

Претседник: Жели ли ко реч о првом члану? Не јавља се нико. Стављам члан 1 на гласање. Ко је за члан 1, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Хвала. Има ли ко против? (Нема). Члан први је изгласан. Прелазимо на члан 2.

Известилац Војин Царић чита члан 2.

Претседник: Тражи ли ко реч по овом члану? Не јавља се нико. Стављам члан 2 на гласање. Ко је за члан 2, нека

дигне руку. (Сви дижу руку). Хвала. Има ли ко против? Нема. Члан други је примљен. Прелазимо на члан 3.

Известилац Војин Царић чита члан 3.

Претседник: Тражи ли ко реч код члана 3? Нико се не јавља за реч. Стављам овај члан на гласање. Ко је за члан 3, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Члан 3 је изгласан.

Тиме смо завршили претрес у појединостима по овом законском предлогу. Сада ћемо прећи на поименично гласање у целини. Молим секретара Нинка Петровића да прозива посланике.

Секретар Нинко Петровић прозива народне посланике да гласају и они су гласали овако:

Glasali su »za«: Abduraim Mustafa, Aguši Kurteš, Ambrožič Lado, Andrejev Bane, Apostolski Mihailo, Babić Anto, Babović Spasenija, Bakić Mitar, Barbarić Božo, Berus Anka, Blagojević d-r Obren, Bojnović Đurad, Borić Franjo, Bratić d-r Dušan, Brašnarov Panko, Brkić Hasan, Varga Istvan, Vasiljević Dušan, Vidmar Josip (pretsedava), Vidmar Tone, Vljaković d-r Milorad, Vrbovski Pavel, Vujasinović Todor, Vujačić Marko, Gavrilski d-r Gjorgi, Galijašević Bećir, Garčević Gojko, Gaš Aljuš, Golubović Marinko, Golubović Radonja, Gošnjak Ivan, Dimitrijević Spasoje, Dobrašinić Miloje, Dolinšek Tone, Dugonjić Rato, Đilas Milovan, Đuričin Milivoj, Žižić Živko, Žumer Srećko, Zatrić Sait, Ivović Dušan, Ilić S. Dragoljub, Ilić Pavle, Imamović Fadil, Jadrešin Bogde, Jakovljević d-r Stevan, Jegdić Jovan, Jeras Josip, Jurinčić Niko, Kardelj Pepca, Komnenić Petar, Kotnik Beno, Krizman d-r Hinko, Kršul Mate, Kulenović Skender, Lautaš Trajan, Lubej France, Lunaček d-r Pavel, Maglajlić Šefket, Malinska Veselinka, Manojlović Radmila, Martinovski Nikola, Marušić d-r Drago, Maslarić Božidar, Masnić Petar, Milanković Ivan, Milivojević Joza, Milošević Mira, Miljovski Kiril, Mitrović Božo, Mitrović Mitra, Mićunović Veljko, Mlakar Alojz, Momčilović Ljuba, Mugoša Andrija, Nađ Gavriilo, Naumovski Naum, Nestorov d-r Dimitar, Nikolić Zora, Novak Ivan, Olah Šandor, Oreščanin Bogdan, Orović Savo, Pavić Niko, Pavlović Kosan, Papić Radovan, Pejnović Kata, Perović Puniša, Petrović Nikola, Petrović Ninko, Plepelić Stjepan, Pešev Nikola Pančev, Popivoda Krsto, Popović Dušan, Popović S. Milan Popović d-r Miloš, Popović Radovan, Prodanović M. Jaša, Radosavljević Dobrivoje, Redža Zekerija, Rkman Dušan, Rus Josip, Saili Dragutin, Salacan Don Ante, Skerlić Velimir, Smiljanić Milan, Snoj

Franc, Spirov đ-r Boris, Stanković đ-r Siniša, Stojanović Aleksandar, Sulejmanovski Nafi, Sučić Florijan, Tomić Aleksa, Turković Ivan, Četković Jovan, Čišić Husein, Čurčić Živojin, Frol Frane, Hafner Tone, Hodža Mustafa, Hodžić Džeko, Hrnčević đ-r Josip, Cajnkar đ-r Stanko, Carević Miloš, Carić đ-r Vojin, Celeski Lazar, Čolaković Rodoljub, Čubrilović đ-r Branko, Džankić Hasan, Šentjurs Lidija, Šećeragić Murat.

Otsutni: Augustinčić Antun, Aceva Vera, Babić Ljubo, Bajalski Risto, Bebler đ-r Aleš, Bevk France, Bursać Milan, Veslijevski Naum, Vukosavljević Sreten, Grbić Mihailo, Gregorić đ-r Pavle, Dapčević Peko, Đaković Spasoje, Župančić Oton, Zogović Radovan, Kavčič Stane, Kapetanović Hajro, Kerime Muća, Kocbek Edvard, Krajačić Ivan, Markovski Venko, Mojsov Lazar, Nazor Vladimir, Nenezić Radojica, Nošpal Tode, Petrović Mato, Poglajen Franc, Polak Bojan, Radović Vuko, Rebac Hasan, Savić Kirilo, Sejfula Kemal, Šmodlaka đ-r Josip, Sulejmani Hivzi, Temelkovski Borko, Todorović Radomir, Filipović Krsto, Hamović Rade, Herljević Franjo, Čalovska Ljiljana, Čiković Tomo, Šoti Pal, Šukria Ali.

(Posle glasanja)

Pretsednik: Glasao je u svemu 131 poslanik »za«. Niko nije glasao »protiv«.

Time je Zakon o privremenom finansiranju državnih potreba izglasan, a pošto ga je izglasalo i Savezno veće, ovaj je zakon i definitivno primljen.

Sa tim smo iscrpli današnji dnevni red.

Upozoravam sve narodne poslanike na zajedničku sednicu oba doma. Sada je još potrebno da izglasamo da odbori mogu da rade po potrebi i kad Skupština nije na okupu. Prima li Skupština ovaj predlog? (Prima).

Zaključujem današnju sednicu.

(Sednica je zaključena u 19.30 časova).

ZAJEDNIČKA SEDNICA SAVEZNOG VEĆA I VEĆA NARODA

Četvrta sednica

(4 februara 1946 g.)

Početak rada u 20 časova.

Pri ulasku u dvoranu članove Savezne vlade, predsednike Veća naroda i Saveznog veća Josipa Vidmara, Vladimira Simića i članove predsedništva oba doma narodni poslanici stojeći pozdravljaju burnim pljeskanjem.

Pretsedavao predsednik Veća naroda **Vidmar Josip**.

Pretsedavajući: Otvaram IV zajedničku sednicu Prvog vanrednog zasedanja Narodne skupštine FNRJ i molim druga sekretara Jozu Milivojevića da pročita zapisnik prošle sednice.

Sekretar Joza Milivojević čita zapisnik III sednice.

Pretsedavajući: Ima li ko kakvu primedbu na pročitani zapisnik? (Nema). Pošto primedaba nema, zapisnik se overava. Pristupamo jedinoj tački dnevnoga reda: utvrđivanje dnevnog reda.

Predsedništvo Skupštine primilo je od Prezidijuma Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije sledeći dopis:

»NARODNOJ SKUPŠTINI
FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
BEOGRAD

Prezidijum Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije na svojoj sednici održanoj 4 februara 1946 godine rešio je da na osnovu člana 125 Ustava Federativne Na-

rodne Republike Jugoslavije predloži Narodnoj skupštini da se dosadašnji Javni tužilac Federativne Narodne Republike Jugoslavije Vilfan d-r Jože razreši dosadašnje dužnosti i stavi na raspoloženje Predsedništvu Vlade FNRJ, a da se za Javnog tužioca Federativne Narodne Republike Jugoslavije izabere Hrnčević d-r Josip, narodni poslanik i predsedavajući sudija Vojnog veća Vrhovnog suda Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

4 februara 1946 godine
u Beogradu
Broj 1083

**Prezidijum Narodne skupštine
Federativne Narodne Republike Jugoslavije**

Sekretar
M. Pruničić, s. r.

Predsednik
D-r I. Ribar, s. r."

Kao prvu tačku dnevnog reda ove sednice predlažem pre-tres ovog predloga Prezidijuma. Prima li Skupština ovaj predlog? (Prima). Predložena tačka dnevnog reda je primljena kao prva tačka.

Drugo, Prezidijum Narodne skupštine FNRJ uputio je sle-deći dopis:

**„NARODNOJ SKUPŠTINI
FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE
BEOGRAD**

Prezidijum Narodne skupštine Federativne Narodne Repu-blike Jugoslavije na svojoj sednici održanoj 4 februara 1946 godine rešio je da na osnovu člana 121 Ustava Federativne Na-rodne Republike Jugoslavije predloži Narodnoj skupštini da se za sudiju Vojnog veća Vrhovnog suda Federativne Narodne Re-publike Jugoslavije izabere pukovnik Krdžić Mirko, narodni poslanik.

4 februara 1946 godine
u Beogradu
Broj 1084

**Prezidijum Narodne skupštine
Federativne Narodne Republike Jugoslavije**

Sekretar
M. Pruničić, s. r.

Predsednik
D-r I. Ribar, s. r."

Pretres ovog predloga predlažem kao drugu tačku današnjeg dnevnog reda. Prima li Skupština ovaj predlog? (Prima). Time smo utvrdili dnevni red današnje sednice.

Prelazimo na pretres prve tačke dnevnog reda: predlog za razrešenje javnog tužioca d-r Jože Vilfana i imenovanje d-r Josipa Hrnčevića za javnog tužioca FNRJ. Molim druga narodnog poslanika Mošu Pijade da kao izvestilac Prezidijuma uzme reč.

Моша Пијаде (изборни през Београд II, НР Србија): Другови посланици, као што сте чули, Президијум предлаже да се досадашњи јавни тужилац д-р Јоже Вилфан разреши дужности, а да се на његово место изабере д-р Јосип Хрнчевић, досадашњи председавајући Војног већа Врховног суда. Предлог је потекао отуда што друг Јоже Вилфан, досадашњи јавни тужилац, треба да по захтеву Владе пређе на једну другу дужност. И да би се то омогућило потребно је да буде разрешен дужности јавног тужиоца.

Како би се тиме то место упразнило, Президијум је нашао да треба да вам предложи на његово место друга д-р Јосипа Хрнчевића, народног посланика Већа народа, који сада врши функцију председавајућег судије Војног већа Врховног суда.

Друг Хрнчевић је рођен 10 децембра 1901 године у Обровници, през Бјеловар, правни факултет је свршио у Загребу 1927 године, па је тамо и промовисан за доктора права исте године. Пре рата био је судија Окружног суда у Вараждину. У Југословенску армију је ступио 3 јануара 1942 године као добровољац. У Југословенској армији вршио је дужност заменика комесара чете, затим обавештајног информативног официра при штабу за Срем, био је затим политички руководиоца III Сремског одреда. 1944 године произведен је за потпуковника, а касније за пуковника. Септембра месеца 1945 године био је именован за судију Врховног суда Демократске Федеративне Југославије.

Познавајући га и као способног, јер се као такав показао и на послу у Врховном суду, Президијум га сматра достојним да преузме функцију Јавног тужиоца ФНРЈ и зато препоручује Скупштини да га за ту функцију изабере. (Бурно плескање).

Претседавајући: Жели ли још ко од другова народних посланика реч по овоме питању? Не јавља се нико. Према

томе закључујем дискусију по овоме питању и прелазимо на гласање.

Ко је за предлог Президијума да се Јавни тужилац Федеративне Народне Републике Југославије д-р Јоже Вилфан разреши досадашње дужности и да се на његово место именује д-р Јосип Хрнчевић, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Хвала. Има ли ко против. (Нема). Нико није против. Тиме је примљен предлог Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије, да се д-р Јоже Вилфан разреши своје досадашње дужности и да се за Јавног тужиоца Федеративне Народне Републике Југославије именује д-р Јосип Хрнчевић. (Бурно плескање).

Прелазимо на другу тачку дневног реда: на предлог Президијума да се на место друга Хрнчевића за претседавајућег судију Војног већа Врховног суда Федеративне Народне Републике Југославије изабере пуковник Мирко Крцић, народни посланик.

Отварам по томе питању дискусију. Молим народног посланика Мошу Пијаде да образложи предлог.

Моша Пијаде: Другови народни посланици, избором д-р Јосипа Хрнчевића за Јавног тужиоца Федеративне Народне Републике Југославије упражњава се његово место које је имао у Војном већу Врховног суда. Због тога је потребно да се то место попуни и Президијум предлаже пуковника Мирка Крцића, народног посланика Савезног већа за срезове андријевачки и колашински, на то место.

Друг Мирко Крцић у последње време имао је функцију секретара Савезне контролне комисије. Рођен је 19 новембра 1906 године у селу Машници, срез андријевачки. Свршио је Војну академију у Београду, а Правни факултет у Суботици и Београду. Од 1927 до 1933 године био је пешадиски официр. 1933 године преведен је у судску струку и био је судски официр све до 1941 године, када је одмах у почетку пришао народно-ослободилачкој борби и учествовао је у припреми јулског устанка у Црној Гори. Био је командант батаљона, командант одреда, начелник Главног штаба за Црну Гору и Боку, претседник Војног суда корпуса, затим начелник одељења за везу са страним војним мисијама у Министарству народне одбране, начелник судског одељења истог министарства, а у последње време секретар Савезне контролне комисије.

Познавајући га и као правника и као официра високих моралних и других квалитета и способности, Президијум га предлаже за члана Војног већа Врховног суда. (Бурно пљескање).

Претседавајући: Жели ли још ко од народних посланика реч по овом питању? Не јавља се нико. Прелазимо на гласање по овом предлогу. Ко је за то да пуковник Мирко Крцић буде именован за претседавајућег судију Војног већа Врховног суда Федеративне Народне Републике Југославије — нека дигне руку? (Сви дижу руку). Хвала. Има ли ко против? (Нема). Тиме је пуковник Мирко Крцић изабран за судију Врховног суда Федеративне Народне Републике Југославије. (Дуготрајно пљескање).

Дневни ред је исцрпен. Пошто је ово последња седница у овом заседању, молим Скупштину да овласти секретара и претседника данашње седнице да могу и без гласања у Скупштини оверити записник ове седнице. Прима ли Скупштина тај предлог? (Прима). Предлог је примљен.

Молим Народну скупштину да у смислу члана 13 Пословника Савезног већа и Већа народа донесе одлуку да скупштински одбори могу радити и за време кад Скупштина није на окупу. Прима ли Скупштина овај предлог? (Једнодушан одзив: Прима!).

Објављујем да је Народна скупштина донела одлуку да скупштински одбори могу радити и за време кад Скупштина није на окупу.

Сада молим другове и господу народне посланике да изволе чути Указ о закључењу Првог ванредног заседања Народне скупштине ФНРЈ. (Сви народни посланици устају).

Указ гласи:

„У К А З

О ЗАКЉУЧЕЊУ ПРВОГ ВАНРЕДНОГ ЗАСЕДАЊА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Пошто је Савезно веће и Веће народа завршило свој рад, Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије, на основу чл. 58 и 60 Устава Феде-

ративне Народне Републике Југославије, решио је да се
Прво ванредно заседање Народне скупштине Федеративне
Народне Републике Југославије, сазвано на дан 31 јануара
1946 године, закључи.

4 фебруара 1946 године
у Београду
У. бр. 33

**Президијум Народне скупштине
Федеративне Народне Републике Југославије**

Секретар	Претседник
Миле Перуничих, с. р.	Д-р Иван Рибар, с. р.“

Тиме је ово заседање закључено.
(Седница је закључена у 20.20 часова).

Секретаријат Скупштине СРЈ
документација

